

6 VELIKI INTERVJU
ANDREJA ŠKRLJ,
RAVNATELJICA OŠ ROJE

8 TEMA MESECA
PRAVLJIČNI ŠUMBERK – NOVA
DOGODIVŠČINA ZA VSO DRUŽINO

28 ŠPORT
PLESNI KLUB MIKI –
USPEŠNI NA ČEŠKEM

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

27. SEPTEMBER 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 9 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Andraž Gregorič

Ne pozabimo na varnost v prometu skozi vse leto

V prvih septembrskih dneh so policija in številne druge organizacije posebno skrb namenjali zagotavljanju varnosti otrok v prometu.

Otroci in mladoletniki so skupina šibkejših prometnih udeležencev, zato moramo za njihovo varnost skrbeti predvsem drugi udeleženci v cestnem prometu. Pa ne samo prva dva tedna v septembru.

Da je potrebno po gosto poseljenem naselju peljati počasneje kot drugje, nas opozarjajo tudi prometni znaki. Velja spomniti, da prometni znak z omejitvijo hitrosti, ki je nameščen pod krajevno tablo, omejuje hitrost v celotnem naselju in ne le do prvega križišča. Eden izmed takšnih primerov je Bukovčeva cesta na Viru pri Domžalah, kjer omejitev 40 km/h velja za celotno naselje, česar pa veliko voznikov ne upošteva. Zato ni odveč, da opozorimo: na cesti bodite strpni in upoštevajte prometno signalizacijo, ta ni namenjena sama sebi.

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **25. oktobra 2019**.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, **10. oktobra 2019, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu: urednistvo.slamnik@gmail.com

MIHA ULČAR

Nekaj popolnoma drugačnega

Na odru Kulturnega doma Radomlje bo v petek, 27. septembra, ob 20. uri premierna uprizoritev muzikala Družina, ki ga lahko podnaslovimo tudi glasbena komedija.

Po uspehu muzikalov *Moje pesmi, moje sanje*, *Annie*, *Pepelka* in koncerta *Hello, Dolly!*, ki so jih uprizorili v zadnjih letih, vrhunska ekipa Kulturnega društva Mlin Radomlje tokrat predstavlja nekaj popolnoma drugačnega, a nič manj privlačnega. Na odru Kulturnega doma Radomlje bodo v petek, 27. septembra, ob 20. uri premierno uprizorili muzikal *Družina*, ki ga lahko podnaslovimo tudi glasbena komedija.

Muzikal govori o odnosih med samskim Robertom in njegovimi prijatelji, petimi poročenimi pari. Skozi njihove odnose in smešne pripetljaje spremlja prednosti in slabosti zakonskega življenja, se vedno znova srečuje z vprašanjem, zakaj je še vedno samski, hkrati pa s svojimi tremi dekletki brezskrbno uživa svoja najboljša leta v New Yorku, središču moderne sveta. Režiser muzikala Nejc Lisjak, ki je delo scenarista Georgea Furtha tudi prevedel v slovenščino, pravi, da so

glasba in teme, o katerih govori muzikal, večne, saj so moderni odnosi prav tako, če ne celo bolj kompleksni, kot so bili skoraj petdeset let nazaj, posamezniki pa še vedno iščejo samega sebe ter skušajo krmariti med pastmi in radostmi življenja. Muzikal je bil premierno uprizorjen leta 1970, kar tudi definira vzdušje in zvok muzikala, za kar je poskrbel skladatelj in tekstopisec Stephen Sondheim. Za svoje čase je bil muzikal edinstven, saj je bil med prvimi, ki ni imel zgod-

be, ampak sestoji iz serije komičnih prizorov s skupno rdečo nitjo – tako kot epizode ameriških nanizank *Prijatelji*, *Seks v mestu* in *Kako sem spoznal vajino mamo*.

Zasedbo sestavlja štirinajst igralcev in pevcev, stalnic slovenskih muzikalov, ki imajo za seboj več kot petnajst različnih in uspešnih muzikalov. Po premieri v oktobru in novembru sledi več ponovitev. Vse predstave bodo v Kulturnem domu Radomlje.

NOVICE

Ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni

Demenca postaja v svetu vse večji iziv – ne samo za strokovnjake, temveč tudi za družine in družbo v celoti. Po podatkih WHO (Svetovne zdravstvene organizacije) živi na svetu 50 milijonov ljudi, ki imajo demenco. Ta številka naj bi se vsakih 20 let podvojila, kar pomeni, da naj bi živelo leta 2050 že 152 milijonov ljudi z demenco. V Sloveniji živi okrog 40.000 ljudi z demenco. Ker se bolezen pojavlja večinoma pri starejših od 65 let, bo do leta 2030 ob enakem trendu narasel delež iz 20 na 30 odstotkov. **> 11**

PRETEKLOST

Zabavni ansambli na Domžalskem

Kovinarji so bili med redkimi ansambli na Domžalskem, ki so kakih sedem let igrali vse velike špile v Hali Komunalnega centra. Dva silvestrska večera, pa še prvega januarja, so povsem napolnili domžalsko halo. Sredi 70. let prejšnjega stoletja so Kovinarji igrali na prvomajskih delavskih piknikih v Kamniški Bistrici. Igrali so celo Titu, ki je z ženo Jovanko in širšim spremstvom nenapovedano prišel med ljudi in skupaj z njimi zapel. **> 24**

OKOLJE

Kako reciklirati biološko razgradljive odpadke

Znano je, da biološko razgradljivi odpadki predstavljajo veliko obremenitev za okolje, saj se ob odlaganju iz njih proizvajajo tudi toplogredni plini. K skrbnejšemu ločevanju biološko razgradljivih odpadkov prispevajo tudi veljavni predpisi, ki prepovedujejo mešanje bioloških odpadkov z drugimi komunalnimi odpadki. To pomeni, da biološki odpadki ne smejo biti prisotni v zabojniku za mešane odpadke niti v zabojniku za embalažo, prav tako pa jih je prepovedano zlivati v odtok ali metati v stranišče. **> 31**

AS DOMŽALE
MOTO CENTER

REGISTRACIJE

REGISTRACIJE

TEHNIČNI PREGLEDI
TRZIN

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

v začetku šolskega leta so Domžale postale bogatejše za novo pravljčno-doživljajsko pot, poimenovano Pravljični Šumberk. Odprtje je potekalo v okviru Hroščkovega festivala, ki je v soboto, 14. septembra, Češminov park napolnil z otroškimi vrvežem. Pravljični Šumberk je tako že četrta pot Pravljično-doživljajske transverzale po Slovenji, ki jo je v sodelovanju s službo za turizem Občine Domžale v domžalskem mestnem gozdu odprl zavod Škratelj. O novi domžalski pravljčno-doživljajski poti smo se v tokratni temi meseca pogovarjali z Urošem Grilcem in Nino Peče Grilc iz zavoda Škratelj.

Poleg nove pravljčno-doživljajske poti se lahko Domžale pohvalijo tudi z novim muzikalom. Po uspehu muzikalov *Moje pesmi, moje sanje*, *Annie*, *Pepelka* in koncerta *Hello, Dolly!*, ki so jih uprizorili v zadnjih letih, vrhunska ekipa Kulturnega društva Mlin Radomlje tokrat predstavlja nekaj popolnoma drugačnega. Na odru Kulturnega doma Radomlje bodo v petek, 27. septembra, ob 20. uri premierno uprizorili muzikal *Družčina*, ki ga lahko podnaslovimo tudi glasbena komedija.

V velikem intervjuju smo k pogovoru povabili ravnateljico Osnovne šole Roje mag. Andrejo Škrli. Osnovna šola Roje, ki deluje že 55 let, izvaja vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. V času šolanja ne pridobijo veliko samo učenci, ampak tudi njihove družine. Za to so v prvi vrsti zaslužni prizadevni pedagoški delavci in strokovni sodelavci, ki otrokom vračajo vero vase, obenem pa še v dobro sveta.

Na straneh občinskega sveta si lahko preberete najnovejše informacije o aktualni prostorski problematiki Zdravstvenega doma Domžale, s katero se bo treba v prihajajočem obdobju tudi spoprijeti, da bo javnemu zdravstvenemu zavodu omogočen dolgoročni razvoj, zaposlenim pa ustrezni delovni pogoji. Ena izmed rešitev, ki je bila tudi predstavljena na zadnji seji, je širitev obstoječega zdravstvenega doma.

Na straneh Slamnika si lahko preberete tudi, kako smo obeležili svetovni dan Alzheimerjeve bolezni in kako otrokom pričarati čarobne jesenske dni. Poročamo tudi o najnovejših športnih dosežkih naših občanov in občank, pestrem dogajanju na področju kulture in o novicah, ki prihajajo iz naših vrtčevskih in šolskih klopi. Vabljeni k branju Slamnika!

Špela Trškan,
odgovorna urednica

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 9. oktobra 2019, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 8. oktobra 2019 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

Dobrodošli, prvošolčki, ponovno pozdravljeni, šolarji

V klopi domžalskih osnovnih šol je 2. septembra sedlo 424 prvošolčkov, ki so jim varno pot v šolo in uspešno novo šolsko leto 2019/2020 zaželeli tudi župan Občine Domžale Toni Dragar, podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec ter podžupana Marjan Ravnikar in mag. Tomaž Deželak.

Župan Toni Dragar se je zjutraj mudil na Radiu Hit, kjer je v oddaji Hitova budilka skupaj z voditeljema Jako in Žano obujal svoje prve šolske dneve, delil anekdote iz šolskih klopi ter vsem prvošolčkom prek radijskih valov zaželel uspešen začetek, veliko novih prijateljstev in predvsem varno pot v šolo in domov.

Podžupanja mag. Renata Kosec je na prvi šolski dan obiskala najprej OŠ Roje ter s prvošolčki in njihovimi starši spregovorila nekaj pozdravnih in spodbudnih besed na temo prvega šolskega dneva. Potem pa je v družbi maskote občine Domžale hroščka Simona, ki je s svojimi šestimi leti tudi postal prvošolec na Hroščkovi šoli, pre-

brala še pesmico, s katero je želela odgnati skrbi staršem, otrokom pa privabiti nasmeh na obraze. Sledil je obisk kar 84 prvošolčkov na Osnovni šoli Preserje pri Radomljah, ki bo izobraževala največje število prvošolcev v občini Domžale. Učencem je zaželela prijeten in uspešen začetek novega šolskega leta, še posebej prvošolčkom, ki so prvič prestopili šolski prag in se prvič srečujejo s šolskimi obveznostmi. »Še naprej ohranjajte domišljijo, vedoželjnost in ustvarjalnost in vaš uspeh je več kot zagotovljen. Uspeh pa se ne meri zgolj s šolskih uspehom, temveč z znanjem, ki ga boste pridobili tekom leta. Verjamem, da se boste potrudili po svojih najboljših močeh, kot ste se vedno do zdaj,« je prvošolce nago-

vorila podžupanja mag. Renata Kosec in posebej poudarila, naj otroci varno stopajo po šolski poti. Učenke in učenci OŠ Preserje pri Radomljah so pripravili poučno gledališko predstavo *Ko bodice niso več ovira*, v kateri so imele glavno besedo živali. Nauk predstave je bil, da naj otroci nesoglasja rešujejo z besedami, pogovorom, izražanjem čustev in medvrstniško mediacijo.

Podžupan Občine Domžale mag. Tomaž Deželak je obiskal Osnovni šoli Dragomelj in Dob. Pozdravil je prvošolce in njihove starše ter vsem zaželel prijeten začetek šolskega leta. Poudaril je, da je vstop v šolske klopi pomemben korak v življenju, ki naj si ga zapomnijo tako otroci kot tudi starši. Da bo prehod še nekoliko lažji, je po-

skrbela Občina Domžale, ki je tudi letos prvošolčkom namenila simbolična darila. Podžupan je pohvalil obe osnovni šoli, delo njunih ravnateljev in strokovnega kadra ter tudi njim zaželel uspešno šolsko leto.

Obiska podžupana Marjana Ravnikarja in njegovih spodbudnih besed so bili deležni na podružnični šoli Ihan in Osnovni šoli Vencija Perka v Domžalah, kjer Občina Domžale v prvih tednih septembra še zaključuje prenovu vzhodnega dela okolice šole.

Z obiski prvošolcev na OŠ Rodica in Podružnični šoli Krtina je podžupanja mag. Renata Kosec nadaljevala v sredo, 4. septembra 2019.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Obvestilo in vabilo

Smučarski klub Ihan obvešča vse občane in krajanje ter ostale udeležence v prometu, da bo

**v soboto, 28. 9. 2019,
od 14.00 do 17.00**

na območju Ihana potekalo tradicionalno tekmovanje na tekaških rolkah

ROLKANJE IHAN 2019

V času tekmovanja bo občasno moten promet zaradi zapore cestišča in sicer na odseku Ihan-Goričica-Žabar-Goropeče. Vse udeležence v prometu zato naprošamo, da upoštevate navodila redarske službe in prometno signalizacijo oziroma ureditev v času zapore. Hvala za razumevanje!

Hkrati vas vabimo, da se nam pridružite v Športnem parku Ihan, kjer boste lahko navijali za najboljše slovenske tekače in biatlonce, ki v Ihanu na tekaških rolkah tekmujejo že več kot 30 let.

VLJUDNO VABLJENI!

ZDRUŽENJE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE
KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB ZA
VREDNOTE NOB RADOMLJE

vabita vse občane

na

SPOMINSKO SLOVESNOST

OB 75. OBLETNICI
TRAGEDIJE V STEGNAH
PRI DOLENJAH

**v soboto,
28. septembra 2019,
ob 11. uri
pri spomeniku
žrtvam okupatorja
nad vasjo
DOLENJE PRI RADOMLJAH**

Vabljeni in dobrodošli!

POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU

SLAMNIK
GLASILO OBČINE DOMŽALE

IGRAJ SE Z NAMI!

40. Obletnica ustanovitve

Društva prijateljev mladine Domžale

Sreda, 9.10.2019

Češminov park Domžale

ŠPORTNE IGRE • DELAVNICE • SREČELOV

• MENJAVA ŠPORTNE OPREME •

POSLIKAVA TELES

44. srečanje ob prazniku prostovoljstva in pomoči

»V življenju si, da sam si sonce,« je delček pesmi Toneta Pavčka, ki je še kako veljal tudi prijetno soboto, 14. septembra 2019.

Sonce, katerega žarki so v Športni dvorani Domžale ogreli vse obiskovalce, so namreč prinesli veliko energije, sreče in veselja ter prepričanja, da člani in članice Medobčinskega društva Invalidov Domžale, ko rabijo pomoč, to vedno lahko dobijo.

Začetek septembra je namreč že 44 let v znamenju Medobčinskega društva invalidov Domžale, ki vsako leto ob prazniku invalidov v Športni dvorani Domžale pripravi prijetno srečanje s kulturnim programom. Kdor le more od 1310 članov in članic, pride na srečanje, ki za marsikoga od njih pomeni ome izmed najprijetnejših doživetij v posameznem letu, pomeni pa tudi priložnost za zahvalo vsem prostovoljcem, pa blizu 400 podpornim članom društva ter številnim donatorjem in sponzorjem. Seveda gre največ hvaležnosti prostovoljcem, ki s številnimi aktivnostmi pomagajo invalidom in krepijo niti tako med društvom kot med posamezniki v vseh občinah, ki jih pokrivajo Domžale,

Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin. S svojimi obiski, iskrenimi besedami, toplimi stiski rok, tudi objemi in presenečenji v obliki priložnostnih daril poskrbijo, da invalidi ne ostanejo brez najnужnejše pomoči. Posebno skrb name-

najajo preventivi, v osrčju njihovega prizadevnega dela pa so predvsem najstarejši in najtežji invalidi, ki so še posebej hvaležni za pomoč.

Tudi letošnje srečanje je pred športno dvorano s svojim igranjem popestrila Godba Domžale, ki na tovrstnih srečanjih nikoli ne manjka. Godbeniki so zaigrali tudi slovensko himno in še kar nekaj prijetnih melodij, preden so se ob

glasnem aplavzu poslovili. Povezovalka programa Karin Lisjak je nato k mikrofону povabila predsednico Vido Perne, ki svojo funkcijo uspešno in v veliko zadovoljstvo vseh članov in članic opravlja že četrti mandat. Ob pozdravu prisotnim je posebej izrekla dobrodošlico gostom, med njimi je pozdravila: Tonija Dragarja, župana Občine Domžale, mag. Olgo Urankar, županja Občine Lukovica, Franca Jeriča, župana Občine Mengeš, Nušo Repše, podžupanja Občine Trzin, in Stanislava Ravnikarja, podžupana Občine Moravče, z izbranimi besedami pa opozorila posebej na pridne prostovoljce, ki letno opravijo kar 15.000 ur prostovoljnega dela, svoj slavnostni govor pa izkoristila tudi za opozorilo širši družbi, posebej pa lokalnim skupnostim na vsakodnevnne probleme, s katerimi se uspešno društvo ukvarja, za njihovo reševanje pa bi potrebovali več finančne pomoči. Opozorila je, da bi za vrsto socialnih programov, ki imajo za invalide poseben pomen, potrebova-

li več finančnih sredstev, in izrazila pričakovanje, da se bo čimprej sistemsko uredil status invalidov v državi, pa tudi, da bodo lokalne skupnosti v prihodnje društvu namenile več sredstev. Poudarila je, da v življenju nastopi čas, ko potrebujemo pomoč in bližino nekoga, ki nam je pripravljen pomagati. Zato je pomembno pravice invalidov enakopravno obravnavati, preprečevati diskriminacije, spoštovati njihova prizadevanja, pomagati vsem, ki zaradi skromnih pokojnin živijo pod pragom revščine. Družba je dolžna poskrbeti tudi za dostojanstvo invalidov in upoštevati veljavno zakonodajo ter konvencijo o pravicah invalidov. Svoj nagovor je zaključila z zahvalo največjim donatorjem, iskreno se je zahvalila nastopajočim, vsem pa želela, da bi na prireditvi uživali in preživeli čim več lepih trenutkov.

S pozdravi in zahvalo vsem za opravljeno prostovoljno delo, še posebno predsednici Vidi Perne, so se oglasili tudi vsi župani oziroma podžupana vseh

petih občin. Poudarili so, da bi se lahko sami veliko naučili od društva in invalidov ter zaželeli prijetno soboto, veliko uspešnega dela in sodelovanja, Vidi Perne pa je župan Občine Domžale Toni Dragar izročil tudi spominsko darilo.

Sledil je res pester in z glasnimi aplavzi sprejet kulturni program, v katerem se je najprej predstavil glasbeni bend iz bivalne enote Naša hiša; za njimi smo zaploskali ženskemu pevskemu zboru, ki deluje v okviru Medobčinskega društva invalidov Domžale pod vodstvom Erike Rode, posebej prijetno presenečenje je bil nastop Bande citrarske iz Ihan, s katero je prepeval Klemen Torkar, vse prisotne v dvorani pa je na noge in še v prijetnejše razpoloženje spravila znana slovenska pevka Tanja Žagar.

Prijetno razpoloženje se je nadaljevalo v družabnem delu, v katerem je bilo dovolj prostora za klepet pa tudi ples ob zvokih ansambla Javor.

VERA VOJSKA
FOTO: VIDO REPAŃEK

Ste jeseni že obiskali Arboretum Volčji Potok

Prvi jesenski dnevi so v Arboretumu Volčji Potok razveseljevali z okrasnimi travami, v oktobru pa bodo, zlasti najmlajše, privabljalje buče.

Dobro pa se v parku počutijo tudi cvetlične iluzije v Galeriji pod arkadami, pa tudi kaktusi in orhideje, skoraj do konca novembra pa se še lahko srečate z dinozavri in obiščete deželo pravljicnih junakov, medtem ko bodo velikani morskih globin v parku ostali vse do novega leta. Do konca oktobra pa ste povabljeni na ogled razstavo o Ferryju Souvanu, po kateri bo 6. oktobra vodil Matjaž Mastnak, v prvih dneh oktobra pa imate še čas za ogled razstave Flora sreča favno. Pod strokovnim vodstvom si lahko 20. oktobra privoščite ornitološki sprehod po parku, če pa so vam ljubše fotografske delavnice z motivi arboretuma, pa vas vabijo, da se jim pridružite 5. oktobra.

Seveda oktobra brez buč ne bi bilo, razstavljene bodo vse od 13. oktobra, ko se boste lahko srečevali z velikimi in drobnimi bučami, ki so glavne zvezde v aranžmaju, ko v jesenskem času krasijo okolico naših domov in okenske police stanovanjskih hiš. Popestrite si tudi vi hladne jesenske dni in se

udeležite delavnice 19. oktobra, na kateri bodo iz buč spretno rezljali prijazne nasmehe, strašljiva zevala ali čudovite dekorativne vzorce. Na delavnico lahko prinesete svojo bučo ali pa jo kupite pri blagajni ob vstopu v park. Prinesite tudi nož za izrezovanje buč.

12. oktobra ste povabljeni na strokovno vodeni sprehod pod naslovom Jesenske barve v parku, zadnji dan oktobra pa se lahko v prijetnem večeru pod naslovom Začarani park sprehodite po arboretumu. Drobne svečke iz izrezljanih buč bodo kostanjev drevored spremenile v čudovit bučored. Med 17. in 18. uro so otroci vabljeni, da prinesejo izrezane buče in sodelujejo v tekmovanju za najlepšo. Ob 18.30 bodo razglasili zmagovalce in jih nagradili.

V Arboretumu Volčji Potok bo torej tudi v oktobru dovolj priložnosti, da si popestrite jesenske dneve in nabere te novih energij za bližnje zimske dni. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

Nagrada za najboljši kulturno-turistični film

Predstavitveni film občine Domžale je na 11. mednarodnem turističnem festivalu Silafest v Srbiji prejel nagrado The Blue Danube za najboljši kulturno-turistični film.

V prvem tednu septembra je v Velikem Gradišću v Srbiji potekal 11. mednarodni festival turističnega in ekološkega filma Silafest, na katerem je s svojim turistično-predstavitvenim filmom, ki je luč sveta ugledal lansko leto, sodelovala tudi Občina Domžale.

Po besedah Mire Bečan, vodje službe za turizem na Občini Domžale, ki se je v imenu občine udeležila festivala, nam je povedala, da je bilo na sam festival prijavljenih 180 filmov, od tega jih je bilo 57 izbranih v finalni izbor, med katerimi je domžalski film prejel nagrado za najboljši kulturno-turistični film. Poleg projekcije filmov, ti so po-

tekali v mestnem parku mesta Veliko Gradišće, ki se je tik ob srbsko-romunski meji, pa so prijavitelji filmov na novinarski konferenci tudi predstavljali filme ter odgovarjali na vprašanja. Teh po njenih besedah ni manjkalo, saj jih je zanimalo vse: od ideje, snemanja, proračuna ... Filme je ocenjevala štiričlanska mednarodna komisija, ki je tudi odločila, da domžalski film prejme nagrado The Blue Danube za najboljši kulturno-turistični film.

»Nad osvojenjo nagrado sem bila izredno vesela. Sama nagrada pa je priznanje, da smo naredili res dober film. Po mnenju žirije film vsebuje celovit pre-

plet turizma, kulture in športa,« je povedala Mira Bečan, ki je obenem dodala, da je bil obisk festivala tudi odlična priložnost za navezovanje stikov s srbskimi in tudi drugimi predstavniki turističnih organizacij, ki so pokazali kar nekaj zanimanja za našo občino.

Občina Domžale je v sodelovanju z ekipo Produkcije Bakster pripravila in lanskega avgusta javnosti prvič predstavila turistično-predstavitveni film o domžalski občini. Film je bil posnet na več kot 60 lokacijah po naši občini in v katerem je nastopalo več kot 150 sodelujočih.

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE

Nov leseni pod v Češminovem parku

Češminov park marsikateremu občanu predstavlja prostor za oddih in umik iz mestnega vrveža.

Najbolj zaživi ob različnih dogodkih in prireditvah, med katerimi ima osrednje mesto praznovanje občinskega praznika Spoznajmo se, praznujmo skupaj! V poletnem času se tja preseli Mestni kino Domžale, v začetku šolskega leta pa tam poteka Hroščkov festival. Pozimi v parku odmeva otroški smeh, saj tam uredimo sankališče, otroke pa konec decembra obiščeta

božiček in dedek Mraz. V času pusta tam že tradicionalno organiziramo otroško pustno rajanje.

V osrednjem delu parka je prizorišče s tribunami v hribini, večina površin pa ostaja namenjenih zelenim strukturam. Prekinjajo jih le poti v osrednjem, grajenem delu parka, za sidranem v južnem delu območja. Tukaj smo pred leti obstoječi del parka nadgradili s paviljonom za kavarno in nadstrešnico.

Pred dnevi smo tam zaključili z investicijo, in sicer je bilo treba zamenjati 430 kvadratnih metrov dotrajnega lesenega poda. Investicijo je izvedlo podjetje ABC NET, d. o. o., iz Kozine, vrednost investicije pa znaša 48.465,01 evra z DDV. Material, ki iz katerega je sestavljen nov leseni pod, je cumaru – brazilski teak.

BESEDILO IN FOTO: URAD ŽUPANA

NEDELJA, 13.10.2019
ob 18.00
KAJ? Film Binti
KJE? v KD Franca Bernika
KDO? Vabljeni otroci stari 8 let in več

TOREK, 8.10.2019
ob 17.00
KAJ? Gledališka predstava KokoDajsa
KJE? V knjižnici Domžale
KDO? Vabljeni otroci od 4. do 9. leta

SREDA, 9.10.2019
ob 11.00
KAJ? Županov sprejem
KJE? Občinski prostori
KDO? Vabljeni predstavniki domžalskih osnovnih šol

ČETRTEK, 10.10.2019
od 12.15 do 13.30
KAJ? Aktivacija skupnosti učencev šole in otroškega parlamenta
KJE? V OŠ Vencija Perka
KDO? Predstavniki osnovnošolcev in mentorji

TEDEEN OTROKA 2019
»NAŠE PRAVICE«
7.10.2019 – 13.10.2019
Zveza Prijateljev MladineDomžale

SREDA, 9.10.2019
od 17.30 do 19.00
KAJ? Likovne delavnice: Jesen
KJE? V knjižnici Domžale
KDO? Vabljeni otroci od 4. – 10. leta

SREDA, 9.10.2019
od 16.00 do 19.00
KAJ? Igrajmo se skupaj, praznovanje 40. obletnice ustanovitve DPM Domžale
KJE? V Češminovem parku
KDO? Vabljeni otroci in starši

IZ URADA ŽUPANA

Na pomoč za dober namen

Pred vrati je že oktober in z njim koledarska jesen, ki pa na začetku prinaša nekaj dobrodelnega. Če september prepoznamo kot mesec, ko poudarjamo varnost v prometu, pa oktobra poudarjamo požarno varnost. Gasilci v Sloveniji sicer lahko praznujejo kar dvakrat – 4. maja, ko je praznik sv. Florjana, njihovega zaščitnika in mednarodni dan gasilcev, ter 8. junija, ko je svetovni dan gasilcev. Pa vendar je mesec oktober posvečen prav njim, njihovem trudu in požrtvovalnosti ter predvsem trdemu in nevarnemu delu, ki ga opravljajo.

V naši občini že od nekdaj podpiramo gasilce, pa naj bo to z delovanjem v njihovih društvih, z občinskimi financiranjem njihovih dejavnosti ali pa navsezadnje tudi z obiski veselice.

Že vrsto let pa za gasilce v Domžalah oktobra organiziramo dobrodelni koncert, letos jubilejni deseti po vrsti, ki bo 3. oktobra v Športni dvorani Domžale. Gre za dobrodelnost – izkupiček od kart bo namenjen tistim, ki so pomoči najbolj potrebni, in sicer bodo vsi prispevki romali v sklad za pomoč socialno ogroženim družinam v Gasilski zvezi Domžale, kamor je vključenih vseh 13 prostovoljnih gasilskih društev, PGD Trzin ter dve industrijski gasilski društvi, Tosama in Helios. Do zdaj smo pomagali že šestim družinam, ki so na takšen ali drugačen način nujno potrebovale finančno pomoč. Veseli smo, ker lahko pomagamo. Prav tako svoje prispevajo vsi nastopajoči, ki se ta večer odrečejo avtorskemu honorarju, vsem dobrim sponzorjem in pa organizatorjem koncerta. Gasilcem, ki so navajeni najtežjih pogojev dela, pa tako ali tako nikoli ni težko stopiti skupaj ter družno pokazati voljo in moč. Naj jim zato vsi skupaj zakličemo: Na pomoč!

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Ali osvetljenost cestišča vpliva na hitrost udeležencev v prometu?

Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani bo v tem mesecu v Domžalah začela s projektom, s katerim želi ugotoviti, kako osvetljenost cestišča vpliva na hitrost udeležencev v prometu.

Mnenja so različna. Nekateri strokovnjaki namreč trdijo, da zmanjšanje osvetljenosti in svetlost cestišča zmanjšujejo tudi hitrost voznikov motornih vozil. Ker v svetu ni ustreznih študij, ki bi to potrjevale, so se odločili študijo izvesti pri nas. »Z zadovoljstvom smo se odzvali povabilu fakultete, da sodelujemo v projektu kot pilotna občina, saj smo vedno naklonjeni aktivnostim in ukrepom, s katerimi izboljšujemo kvaliteto bivanja v lokalni skupnosti. V tem primeru bi z morebitno zmanjšano intenzivnostjo (moči) svetilk javne razsvetljave pripomogli k manjšemu svetlobnemu onesnaževanju okolja in k manjši porabi električne energije, poleg tega pa prispevali k še večji prometni varnosti vseh udeležencev v prometu,« je o tem projektu dejala podžupanja mag. Renata Kosec.

Meritve se bodo izvajale v Domžalah, in sicer na Ljubljanski cesti (odsek med AS Domžale in Gasilskim domom Stob-Depala vas) ter na Savski

cesti (odsek med Krakovsko in Stransko ulico) približno dva meseca. Na obeh odsekih bosta nameščena radarja, ki bosta merila hitrosti vozil. Radarja sta brez kamer in brez prikaza hitrosti. S tem je zagotovljena popolna anonimnost. Zmanjšanje osvetljenosti človeškemu očesu ne bo opazno, saj so spremembe izredno majhne. Podatki, ki jih bosta zabeležila radarja, nam bodo na voljo za poznejšo obravnavo in izvedbo ustreznih ukrepov.

URAD ŽUPANA OBČINE DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Kolodvorska ulica – območje umirjenega prometa

Z investicijsko-vzdrževalnimi deli je Občina Domžale na Kolodvorski ulici preuredila cesto v javno površino, prvenstveno namenjeno pešcem in kolesarjem ter vozilom za dostavo. Javna površina je v enotni višini in tlakovana. Urejen je priključek v semaforiziranem križišču z Ljubljansko cesto, urejena je javna razsvetljava, obnovljena vodovod in kanalizacija, dodana bo zasaditev celotnega območja in tudi nova urbana oprema.

Za to območje veljajo pravila umirjenega prometa, kar pomeni, da je največja dovoljena hitrost 10 km/h. V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa. Vozniki morajo v takem območju voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

Iskrene čestitke ob 100. rojstnem dnevu Rozalije Kopač

Mama Rozi, srečni smo in veselimo se tvojega praznika, hvala ti za vse!

Mama Rozi, srečni smo in veselimo se tvojega praznika, hvala ti za vse – so besede, s katerimi so domači zaključili zgodbo življenja in dela gospe Rozalije Kopač, ki je 5. septembra 2019 v Domu upokojencev Domžale v družbi vseh domačih, oskrbovancev in vodstva doma ter župana Občine Domžale Tonija Dragarja praznovala častitljivi jubilej. Prav ta dan je namreč minilo sto let od dne, ko se je staršema Alojzu in Mariji Grčar v Mavenčah v Dragomlju kot ena od desetih otrok rodila jublantka. Velika kmetija je obsegala tudi mlin in ribogojnico. Družina je bila izredno napredna, že pred vojno so preizkušali električni avto Ford, mlin je imel električni generator, domačija svojo

elektriko, na mostu čez Gobovšek je ponoči vedno svetila luč.

Jubilantka je že kot otrok pomagala v mlinu, prevzemala žito in izdajala moko ter se tako naučila pisati in računati že pred šolo, pridobila pa je tudi pridnost, natančnost, zavzetost in odgovornost, ki so jo spremljale vse življenje. Prvi razred v Osnovni šoli Šentjakob je zato preskočila, bila odlična dijakinja na poslovojski šoli v Ljubljani in kar 35 let vodila ribogojnico Dragomelj na potoku Gobovšek z osem stalno zaposlenimi, v času polžev v maju pa začasno tudi 20. Osnovna dejavnost ribogojnice je bila vzgoja plemenske ribe, konzumne ribe in kot posebno znanje izvoz iker na sever Evrope. Rada je pripo-

vedovala, kako natančno je bilo delo, ko je bilo treba izbrati pravi trenutek, da so na platočkah, v zabojih z žaganjem in ledom ikre potovale po Evropi, še prej pa našle mesto v njenih, na roko lično napisanih evidencah. O uspešni ribogojnici so pisali tudi časopisi, in sicer: da se po kakovosti in količini rib ribogojnica umešča na prvo mesto v Sloveniji.

V obeh pa ji zažari posebna svetloba, ko se spomni, kako je jahala domačega konja brez sedla, vozila težke motorje (Ariel) in tudi kamion iz ribogojnice, za kar je bilo potrebno veliko poguma. Poročila se je z Ivanom Kopačem iz Šentjakoba, poznejšim odvetnikom v Domžalah. Ob domačiji sta zgradila hišo, topel dom za tri otroke Anico, Janeza in Marjana ter bila žalostna, ko je umrla enoletna hči Zalka. Družino sta vzgajala v delovnem in pozitivnem duhu.

Po upokojitvi je pomagala možu Ivanu pri administrativnih in knjigovodskih delih ter se tudi tu odlikovala s pridnostjo in natančnostjo. Do 90. leta sta z možem Ivanom lepo in kvalitetno preživljala starost v svoji hiši, se veselila obiskov treh vnukinj in treh vnukov, ki se jim je pridružilo 12 pravnukov in pravnukinj. Skupaj so delali na vrtu, se učili kuhanja in tudi

pospravljala. Ko je v 91. letu mož Ivan po krajši bolezni umrl, sama pa si je poškodovala kolk, je odšla v Dom upokojencev Domžale, kjer jo domači redno obiskujejo in so ji ob visokem življenjskem jubileju skupaj z domom pripravili pristrčno slovesnost, kjer ni manjkalo govorov, pesmi, torte, harmonike, predvsem pa čestitk in dobrih želja jublantki. Z voščilom jublantki se je pridružil tudi župan Toni Dragar ter ji zaželel veliko zdravja in prijetnih trenutkov z domačimi in v domu. O jublantki so spregovorili tudi nekateri oskrbovanci doma, ki so pohvalili prijetno gospo in ji zaželeli veliko zdravja. Ob zvokih harmonike in pesmi, kot so Z zakrivljeno palico v roki, V dolini tihi in Sem deklica mlada, se je jublantka v mislih skupaj z vsemi prisotnimi spomnila mladih let pa tudi prijetne jeseni življenja.

Domači so izrazili veselje in zahvalo Domu upokojencev Domžale za skrb za njihovo mamico Rozi, vodstvu doma pa predali tudi donacijo, s katero se bodo še izboljšali pogoji v domu.

Iskrene čestitke, spoštovana stoletnica gospe Rozalija Kopač, in vse dobro tudi v prihodnje vam želimo!

VERA VOJSKA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Dobrodošli v Domžalah

Predstavitve slovenskih pokrajin, z običaji, kulturo in kulinariko. Dogodki, sejmi...

VABLJENI NA TRŽNI PROSTOR med 8.00 in 13.00 uro. Lepo nam bo!

sobota • 12. oktober LUKOVICA SE PREDSTAVI

sobota • 19. oktober DAROVI JESENI - TD JARŠE-RODICA

sobota • 26. oktober MARTINOVANJE S PRIJATELJI IZ KOPRIVNICE

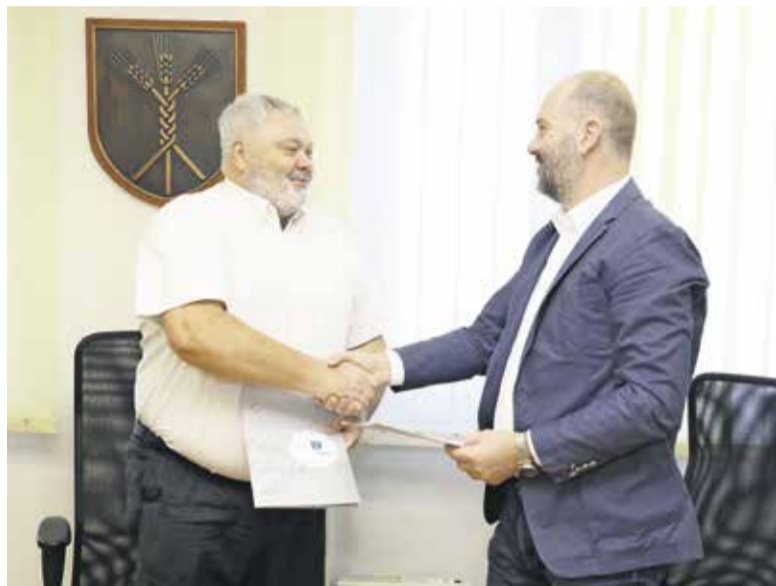
OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Podpis okvirnega sporazuma

Na vzdrževanje občinskih cest v občini Domžale v obdobju 2019-2024 je bil izbran izvajalec HNG s partnerjema Pomgrad – SP in PGZ.

Občina Domžale je spomladi letos na Portalu javnih naročil objavila javno naročilo z namenom sklenitve sporazuma, na osnovi katerega je bil z odločitvijo o oddaji javnega naročila kot najugodnejši ponudnik izbran iz-

pisala okvirni sporazum o urejanju in vzdrževanju občinskih cest na območju občine Domžale za obdobje od leta 2019 do 2024, s katerim se je izvajalec zavezal za redno vzdrževanje javnih cest (obvezna gospodarska

vajalec HNG, d. o. o., Prešernova c. 35, Mengeš kot vodilni partner pri sporazumu. Pomgrad – SP, d. d., in PGZ, d. o. o., bosta pri sporazumu sodelovala kot partnerja. Pogodbena vrednost pogodbe znaša 5.371.113,00 evrov brez DDV.

V sredo, 11. septembra, sta župan Občine Domžale Toni Dragar in direktor HNG, d. o. o., Martin Plut pod-

služba), ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega sveta ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah.

URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Sprehod za spomin

21. septembra obeležujemo svetovni dan Alzheimerjeve bolezni.

Alzheimerjeva bolezen predstavlja najpogostejšo obliko demence, in sicer več kot dve tretjini oblik demenc. Demenca je eno izmed najpogostejših bolezenskih stanj možganov. Gre za sindrom oziroma skupek različnih simptomov, ki praviloma prizadenejo starejšo populacijo (starejši od 65 let), in se pojavijo kot posledica odmiranja ali okvare možganskih celic, ki so odgovorne za spomin, mišljenje, razumevanje, orientacijo ter sposobnosti za učenje, računanje in govornega izražanja.

Ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni je Dom upokojencev Domžale pripravil tradicionalni sprehod za spomin. Zaposleni so se skupaj s svojimi varovanci podali od doma upokojencev pa do Slamnikarskega parka. Namen pohoda je ozaveščanje ljudi o

demenci – bolezni, ki ne izbira spola, starosti, izobrazbe. Izbere pa naše najdragocenejše imetje – naš spomin.

Pohodu se je pridružila tudi podžupanja Občine Domžale mag. Renata Kosec, ki je zbrane v Slamnikarskem parku lepo sprejela in pozdravila. »Trenutno se na občini veliko ukvarjamo s starejšo populacijo, predvsem, kaj potrebujete za prijetno in kvalitativno oskrbo za starejše. Zato smo občankam in občanom razdelili vprašalnike, s katerimi želimo ugotoviti, kako razširjene in dostopne so trenutno storitve za starejšo populacijo v vaši občini, in predvsem, kaj občani na tem področju želijo v prihodnje. Ta projekt izvajamo skupaj z Domom upokojencev Domžale in Inštitutom RS za socialno varstvo.«

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Prestična nagrada za projekte prenove šolske avle

Projekti prenove šolske avle so prejeli prestižno svetovno nagrado Architecture Master Prize v Los Angelesu.

Profesor Fakultete za dizajn Univerze na Primorskem in ustanovni član ter predsednik Združenja arhitektov Domžale Benjamin Hafner je v juliju projekte Prenove šolske avle prijavil na kandidacijo za prestižno svetovno nagrado Architecture Master Prize (AMP), ki jo podeljuje AMP fundacija v Los Angelesu. Ob tem so prejeli **prestižno svetovno nagrado Honorable Mention of Architecture Master Prize**. (<https://architectureprize.com/winners/winner.php?id=1338&mode=hm&compID=12789>)

V komisiji je bilo 50 članov iz vsega sveta, med drugimi tudi iz priznanih univerz, kot so Yale, Princeton, Royal Institute of British Architects, University of London, itd.

»Tako kot je v hiši dnevni prostor tisti, ki povezuje in združuje člane družine ob kamini, ki spominja na stara ognjišča, tako bi morala biti tudi šolska avla tisti osrednji prostor bivanja in prebivanja vseh tistih, ki šolske prostore uporabljajo. To pa niso samo učitelji in učenci, ampak vsi, ki so s šolo na tak ali drugačen način povezani. Šolska avla lahko postane čakalnica, igralnica, dvorana prireditev, športni prostor, itd. Prav volumen in višina avle omogočata oblikovanje prostora

ne samo po tlorisu, ampak predvsem po prerezu oz. t. i. Loosovem 'Raumplanu'. Avla postane dvorana z galerijo ali balkonom, knjižnica, sejna soba, s pogledi na parter, od koder opazovalec lahko spremlja dogajanje v prostoru. Gre za izmenjavanje horizonta perspektive in učinkov percepcije, ki opa-

zovalcu ponujajo različne karakterje in doživetja. Tako kot to počne kubizem s svojo četrto dimenzijo, ki jo imenujemo sekvenca časa, preko katere si ustvarjamo spomin z različnimi občutki in čutenji ter zaznavanji v različnih časovnih trenutkih. Ti pa nam sprožajo emocije in ustvarjajo zgo-

vino in plasti spomina, ki postaja del širše družbene zavesti – t. i. prostorske kulture oziroma prostorskega jezika, s katerim se sporazumevamo in identificiramo v prostoru. In tudi avla je majhen del oziroma gradnik mozaike te zavesti,« je projekt Prenove šolske avle obrazložil mentor in profesor pri projektu Benjamin Hafner.

Nagrada, ki stoji ob boku nagrad iz vsega sveta, je objavljena na spletnem naslovu – https://architectureprize.com/winners/2019_hm.php

Novice se je razveselila tudi podžupanja mag. Renata Kosec: »Iskreno čestitam študentom Fakultete za design in profesorju za prejeto prestižno nagrado. Z njo so in smo pokazali, kako dobro sodelovanje med Fakulteto za dizajn, OŠ Domžale in Občino Domžale pripelje do odličnega idejnega projekta. Idejni projekt prenove šolske avle na eni strani rešuje prostorsko stisko šole, po drugi strani pa s kreativnimi in domiselnimi idejami vrača avli pridih osrednjega prostora, namenjenega srečevanju, druženju in ostalim šolskim dogodkom.«

Slovesna podelitev nagrad bo 14. oktobra 2019 v Guggenheim Museum v Bilbau.

URAD ŽUPANA OBČINE DOMŽALE

10. DOBRODELNI GASILSKI KONCERT

Veseli smo, kadar lahko pomagamo tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Športna dvorana Domžale

četrtek, 3. oktober 2019 ob 19. uri

Tanja Žagar
Vili Resnik
Skupina Calypso
Ansambel Vihar
Veseli Dolenjci
Ansambel Zeme
Klapa Koprivnica
MoPZ CZR Domžale
Godba Domžale

Povezovalka
Barbara Božič
humor
Franc Podbrežnik - Solčavski

Prodaja vstopnic:
- www.eventim.si in prodajna mesta v sistemu EVENTIM
- Pri vseh PGD v občini Domžale
- CZR Domžale
- Gostilna Keber, Domžale
in uro pred prireditvijo

www.eventim.si
NAJLAŽJA POT DO VSTOPNIC!

VELIKI INTERVJU

OTROKOM VRAČAMO VERO VASE

MAG. ANDREJA ŠKRLJ, UNIV. DIPL. SOC. PED., RAVNATELJICA OSNOVNE ŠOLE ROJE

Osnovna šola Roje, ki deluje že 55 let, izvaja vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. V času šolanja ne pridobijo veliko samo učenci, ampak tudi njihove družine. Za to so v prvi vrsti zaslužni prizadevni pedagoški delavci in strokovni sodelavci, ki otrokom vračajo vero vase, obenem pa še v dobro sveta. O njihovem vzgojno-izobraževalnem delu smo se ob začetku šolskega leta pogovarjali z ravnateljico mag. Andrejo Škrlj, ki je že od leta 2004 zaposlena na OŠ Roje, kjer je opravljala številne naloge, v zadnjih letih kot pomočnica ravnateljice Marjanice Bogataj, ki jo je po upokojitvi nadomestila na mestu ravnateljice.

Miha Ulčar
Foto: Iztok Dimc

Andreja je otroštvo preživel v Ilirski Bistrici, kamor se iz Kamnika, kjer danes živi, še vedno rada vrača. Z vpisom na fakulteto se je preselila v Ljubljano. Pravi, da se je za študij socialne pedagogike odločila, ker jo je vedno zanimalo delo z otroki in mladostniki. V nadaljevanju svoje poklicne poti je želela svoje znanje še poglobiti in nadgraditi, zato se je vpisala na magistrski študij psihologije, kjer se je osredotočila na področje klinične psihologije. Zaupa mi, da svoje delo rada opravlja. Ko zaključi svoj delovni dan, odide domov v Kamnik, in začne opravljati svojo drugo službo. Nastopi čas za njeno družino, s katero se rada sprošča ob morju ali v gorah in odkriva vedno nove naravne lepote naše države.

Vaša poklicna pot vas je pripeljala na OŠ Roje. Kaj vas je pritegnilo, da vztrajate na tej pedagoški poti?

Po končanem študiju me je pot leta 2004 zanesla na OŠ Roje. Že na razgovoru sem čutila dobro klimo in timsko delo, ki je odraz vseh zaposlenih. Takrat sem se odločila, da si želim tukaj delati. To je moja prva in hkrati edina zaposlitev. Delo je včasih naporno, a prijetno, saj naši učenci vsakomur dajo energijo in iskreno povratno sporočilo, zaradi česar je vredno vztrajati na tej poti.

Na osnovni šoli Roje sem imela priložnost, da sem opravljala delo na različnih področjih, kar mi je prineslo bogate izkušnje. Spoznala sem se z delom v podaljšanem bivanju, v mobilni in svetovalni službi, kot pomočnica ravnateljice pa sem številna znanja in veščine pridobila od bivše ravnateljice Marjanice Bogataj, za kar sem ji tudi neizmerno hvaležna. In ravno zaradi vsega naštetega mi je tudi lažje tako pri reševanju vsakodnevni težav.

Kako ste na vaši šoli začeli novo šolsko leto? Je učence čakala kakšna novost?

Letošnje leto smo začeli z velikim vpisom učencev. Trenutno kar 120 otrok obiskuje našo šolo, med njimi imamo 10 prvošolcev. Tudi to leto smo začeli s pozitivno noto; učencem smo predvsem želeli dati občutek varnosti in brezmejnih možnosti. Naši učenci se namreč v svoji okolici prevečkrat srečujejo z omejitvami, neuspehi, predvsem pa z ljudmi in sistemom, ki jim neuspeh pripiše že vnaprej.

Z učitelji se vedno potrudimo, da vsako leto pripravimo nove dejavnosti, s katerimi želimo še obogatiti naš program. Tu bi pohvalila delo naših strokovnih delavcev, ki se trudijo, da bi tudi prek interesnih dejavnosti nudili otrokom čim več različnih možnosti, da bi razvijali svoje veščine. Poudariti moram, da imajo naši učenci, zlasti v posebnem programu, malo možnosti, da se vključijo v popoldanske zunajšolske interesne dejavnosti, zato želimo na šoli otrokom ponuditi številne in raznolike dejavnosti.

Srce naše šole so namreč otroci, in lepo je, ko izza papirjev in računalnika pogledaš malo po hodnikih, po vseh teh nasmejanih obrazih, pisanih izdelkih, svežih dobrotah, ki nastajajo v gospodinjski učilnici, ter si ogledaš umetnine iz likovne in tehnične učilnice.

V šolskem letu 2019/2020, kot že vrsto let doslej, veliko pozornosti namenimo temam, ki pokrivajo področja Zdrave šole, Ekošole, Šolskega ekovrta in Kulturne šole. Ta področja dela pa nadgrajujemo z delom v 49 državnih in mednarodnih projektih ter natečajih. Letos bomo vnašali elemente Montessorij pedagogike tudi v 2. razred nižjega izobraževalnega standarda, zelo obiskane pa so tudi skupine za samopomoč staršev, tako da jih bomo letos še razširili in vanje vključili starše šestošolcev. Naši pedagoški delavci bodo tudi v letošnjem letu nadgrajevali svoje delo in prek strokovnih izobraževanj in izpopolnjevanj v poučevanje vnašali novejša in sodobnejša pristope. Strokovne delavke pa pripravljajo mednarodna izobraževanja, ki jih bo februarja gostila naša šola.

V letošnjem letu OŠ Roje obeležuje že 55 let delovanja. Lahko poveste nekaj o prehojeni poti in izzzivih, ki jih je imela vaša šola v teh letih.

V letošnjem šolskem letu naša šola 'praznuje' že 55 let, saj je bilo uradno odprtje šole jeseni leta 1964. V prvih letih se je naša šola imenovala Posebna osnovna šola Homec, na začetku pa je bilo vpisanih le 40 učencev od 1. do 5. razreda. Po dobrem desetletju se je šola preimenovala, in sicer v Osnovno šolo Olge Avbelj, starejši Domžalčani se še dobro spominjajo tega imena. Z leti se je število učencev večalo, leta 1984 smo se preselili v stavbo, kjer šola še danes deluje, v šolskem letu 1991/92 pa smo se preimenovali v Osnovno šolo Roje.

V vseh teh letih delovanja je bilo kar nekaj mejnikov in izzivov, ki so se zvrstili v tem času. Šolo so v petih desetletjih delovanja vodili Ignacij Vodnik kot prvi ravnatelj, za njim Ema Škrjanc Ogorevc in nazadnje še Marjanca Bogataj. Zmenjale so se številne generacije učencev, ki so vsak po svoje pripomogli k sooblikovanju naše skupne zgodovine.

Seveda pa so osnovna in najpomembnejša kvaliteta šole naši učitelji in drugi, strokovni in tehnični delavci, vsi tisti, ki so bili v preteklosti del tega kolektiva in zdajšnja ekipa, ki trenutno deluje na šoli. Ker smo zelo mešana ekipa, sestavljena iz več generacij učiteljev, od mladih iznajdljivih in hitrih učiteljev, pa do tistih bolj izkušenih in preudarnih, se med seboj odlično dopolnjujemo.

Lahko na kratko predstavite vaše programe in poudarke ter kam vse se odpravijo učenci po zaključku šolanja? Kako poteka usmerjanje in svetovanje glede nadaljnjega šolanja učencev? Ste seznanjeni tudi s kakšnimi povratnimi informacijami o poti posameznih učencev?

Na Osnovno šolo Roje se vpisujejo učenci, ki jih k nam usmeri Zavod Republike Slovenije za šolstvo, in sicer ima vsak učenec odločbo o usmeritvi. Na osnovi tega dokumenta tudi za vsakega učenca posebej vsako leto izdelamo individualizirani program dela, ki ga pripravijo naši strokovni delavci seveda v sodelovanju s starši.

V naši šoli potekajo trije programi: imamo prilagojen program z nižjim izobraževalnim standardom, to je devetletka, v katero so vključeni otroci z lažjo motnjo v duševnem razvoju. Po uspešno končanem 9. razredu se vključijo na nižje poklicne šole, ki trajajo dve leti ter se izučijo za pomožnega delavca – pomočnika. V poklicnih šolah so učenci uspešni, če le imajo podporo in skrb s strani staršev. Naša devetletka jim ponudi dovolj znanja, pa tudi samostojnosti in odgovornosti, da so v nižji poklicni šoli lahko uspešni. Naši bivši učenci nas vedno znova radi obiščejo, da nam z veseljem povedo, kako so si uredili življenje. Tekom svojega izobraževanja na nižji poklicni šoli tudi nekateri izmed njih pri nas opravljajo prakso.

Na šoli izvajamo tudi poseben program vzgoje in izobraževanja, kamor se vključujejo otroci in mladina, ki se po odločbi o usmeritvi opredeljujejo kot otroci z zmerno, težjo ali pa

težko motnjo v duševnem razvoju. Ta osnovnošolski program poteka do 26. leta, tako da imamo na šoli trenutno tudi peščico učencev, ki so starejši od 20 let. Poseben program poteka po stopnjah, učenec je na posamezni stopnji tri leta, potem napreduje v naslednjo stopnjo, zadnja in zaključna stopnja je šesta, v kateri so potem lahko učenci tudi več kot tri leta. Ko mladostniki v posebnem programu dopolnijo 18 let, se že lahko vključijo v varstveno delovne centre (VDC), lahko pa ostanejo na šoli, vendar le do 26. leta.

Nenazadnje so tu naši najmlajši otroci, ki se vključujejo v razvojni oddelek, pet malčkov imamo trenutno vpisanih, to je prilagojen program za predšolske otroke. Naš vrtec je dobro znan prav vsem na šoli, saj vsi učenci poznajo naše vrtčevske otroke, jih pridejo med odmorom malo pogledat ali pa si med šolsko prireditvijo kakšnega sposodijo za v naročje.

Od kod vse prihajajo vaši učenci?

Naš šolski okoliš obsega pet občin ustanoviteljic, poleg Domžal še Mengeš, Moravče, Lukovica in Trzin, največ otrok seveda prihaja iz tega območja. Ker pa smo tudi v širši okolici prepoznani kot kvalitetna šola, se vključujejo k nam tudi učenci iz širšega območja oziroma iz sosednjih občin; najštevilčnejša skupina je iz Kamnika, starši se večinoma odločijo za našo šolo zaradi tega, ker se mimo nas vozijo v center v službe, imamo pa tudi otroke iz Ljubljane, Vodice, Zagorja ob Savi, Litije, Dola pri Ljubljani in Komende, po enega otroka pa celo iz občin Cerklje na Gorenjskem in Dobrova - Polhov Gradec.

Kako ste v šolski proces kot ravnateljica vključeni vi? Je delo naporno?

Menim, da je vsako delo, če ga opravljaš vedno in prizadevno, naporno, a vendar, če ga opravljaš s srcem, se ti vsa 'izgubljena energija' vrača s tistim notranjim zadovoljstvom, ki ti ga da dobro opravljeno delo. Moje delo je razgibano in raznoliko. Trudim pa se, da bi poleg organizacijskega in poslovnega dela našla čas za pogovor z zaposlenimi in vzgojno delo z učenci. Rada sem vključena tudi v sam vzgojno-izobraževalni proces, saj sem bila dolga leta vsakodnevno v stiku z otroki kot njihova učiteljica, pozneje kot svetovalna delavka. Moram priznati, da mi v teh septembrskih dneh, ko zaradi načrtovanja preživim veliko časa v pisarni, otroci kar manjkajo. Še vedno se vključujem v pouk v 8. in 9. razredu, ker pogrešam samo delo učitelja, hkrati pa imam tudi stik z mladostniki, ko v najbolj težavnih letih zaključujejo šolanje pri nas. Poleg tega se z otroki srečujem tudi prek hospitacij pri učiteljih, rada pa se tudi samo sprehodim skozi šolo, da začutim njen utrip, dogajanje ... Srce naše šole so namreč otroci, in lepo je, ko izza papirjev in računalnika pogledaš malo po hodnikih, po vseh teh nasmejanih obrazih, pisanih izdelkih, svežih dobrotah, ki nastajajo v gospodinjski učilnici, ter si ogledaš umetnine iz likovne in tehnične učilnice.

Koliko učiteljev, vzgojiteljev in strokovnih sodelavcev deluje na vaši šoli? Se morda srečujete s primanjkljajem kadrov?

Osnovno šolo Roje (skupaj z razvojnim oddelkom) obiskuje 120 otrok. Naš kader pa obsega 63 zaposlenih (nekateri imajo zaposlitev v deležu), med njimi je 44 strokovnih delavcev. Kot že rečeno, se z večanjem števila učencev večajo tudi zahteve po kadrih. Veseli smo, da imamo večino kadra sestavljenega iz specialnih pedagogov, preostanek pa so drugi profili, ki sestavljajo naš strokovni tim ter še dodatno obogatijo naše delo: psihologinja, socialne pedagoginje in inkluzivna pedagoginja. Srečo imamo, da je v vrstah naših specialnih in rehabilitacijskih pedagogov tudi nekaj logopedov, ki so v zadnjem času izredno iskan kader. Seveda pa bi bilo kadra lahko še več. Strokovnega kadra bi si več želeli predvsem za potrebe mobilne službe, saj smo morali začeti ure že tudi zavračati (trenutno pokrivamo 351 ur, nekatere odločbe pa še pričakujemo). Čeprav so naše kuharice in čistilke izredno delavne, imajo res veliko dela, za katerega bi z lahkoto (če bi nam bilo dano) zaposlili vsaj še eno osebo. Še večji problem je na področju varuhov-negovalcev, saj normativi ne sledijo vse težji populaciji v posebnem programu. Naše varuhe skušamo razbremeniti tudi z vključevanjem zaposlovanja javnih delavcev, za dva učenca pa smo pridobili tudi soglasje (kot specifik) za dodatna spremljevalca. Upamo, da bo država imela v prihodnosti večji posluš za problematiko otrok s posebnimi potrebami in bo nanje gledala z življenjskega vidika, ne pa le skozi številke.

S kakšnimi izzivi se srečujete pri vašem pedagoškem delu?

Največji izzivi so, kot že rečeno, na področju kadrovskih primanjkljajev pri varuhih v posebnem programu, kjer veliko učencev potrebuje poleg poučevanja tudi pomoč pri osebni negi, hkrati pa imajo tudi veliko zdravstvenih težav in diet, na katere je treba biti ves čas pozoren. Tudi z vidika pouka samega je cel kup izzivov, saj so v istem razredu lahko povsem različni učenci: kakšen potrebuje čisto mirno okolje, drugi bi za svoj optimalni razvoj potreboval več senzornih stimulacij ... Težko je vsem otrokom zagotoviti pogoje, ki so jim najbolj pisani na kožo, a našim učiteljem predvsem po zaslugi kopice idej in samoiniciativnosti, to dobro uspeva. Morate razumeti, da priprava na uro pouka na naši šoli, v kateremkoli programu, traja veliko dlje, kot običajno, saj je včasih treba pripraviti skoraj za vsakega učenca 'svojo uro' na način, ki mu ustreza in s prilagoditvami, ki jih potrebuje.

Kako so pri tem vključeni starši?

Vsako leto so starši vključeni v pripravo individualiziranega programa, ko tudi sami podajo svoje predloge glede ciljev, ki naj bi jih otrok skušal doseči, in prilagoditev, ki se mu bodo zagotovile. Individualiziran program nato še ob polletju (po potrebi tudi večkrat letno) in ob koncu leta skupaj evalviramo ter podajamo predloge za delo naprej. Za starše pripravimo tudi tematska predavanja in delavnice. Že vrsto let na naši šoli uspešno delujejo skupine za samopomoč staršev. Starši so redni obiskovalci prireditev in proslav, kjer se trudimo, da se tekom leta predstavijo vsi učenci v okviru svojih sposobnosti. So tudi naši podporniki pri izvedbi tekmovanj in revij. Skratka, starše ves čas aktivno vključujemo v šolanje njihovih otrok.

So kdaj kakšni vaši učenci stigmatizirani s strani drugih vrstnikov? Kako se spopadate s takšnimi izzivi?

Čeprav se imamo za odprto družbo, Slovenci še vedno živimo v strahu pred vsem, kar je drugačno. Kljub temu se mi zdi, da se v zadnjem času stanje izboljšuje tudi na področju sprejemanja oseb s posebnimi potre-

bami. Zasluge pripisujem predvsem večjemu pojavljanju teh oseb v medijih. Tudi naša šola se je v preteklih letih izredno odprla navzven; objavljamo prispevke v občinskih občilih, na svoji spletni strani in na facebooku, se udeležujemo prireditev v občini, nastopamo v ožji in širši okolici. Skušamo pa tudi naše učence opremiti s pozitivno samopodobo, samospoštovanjem, ustreznimi vedenjskimi vzorci skozi številne dejavnosti na šoli. S svojim vedenjem namreč lahko znatno pripomorejo k njihovi sprejetosti v širšem okolju.

Vaši učenci se udeležujejo na različnih področjih, pri tem pokažejo tudi svoje različne talente in ustvarjalnost. Se pravi, da znate odkriti in razvijati talente posameznikov. Kako poteka tak proces in kako motivirate učence, da razvijajo talente?

Naši učenci se udeležujejo na res zelo različnih področjih. Trudimo se, da pri vsakem učencu poskušamo razvijati njegove potencialne in področja, kjer je lahko uspešen, ob tem pa lahko svojo uspešnost izkaže tudi zunaj naših zidov. Ob tem, ko pri učencih razvijamo posamezne talente, jih pripravljamo tudi za tekmovanja, kjer so uspešni in s tem razvijajo svojo pozitivno samopodobo.

Kako poteka sodelovanje z lokalno skupnostjo?

Moram povedati, da smo s sodelovanjem z lokalno skupnostjo zelo zadovoljni. Če začnemo pri samih občinah ustanoviteljicah, dobro sodelujemo z občino Domžale, predvsem po zaslugi župana Tonija Dragarja in podžupanje mag. Renate Kosec, ki nas večkrat obiščeta in ju imajo otroci izredno radi. Tudi župani ostalih štirih občin so nas že vsi obiskali ob različnih prireditvah, npr. ob sajenju drevesa in tradicionalnem slovenskem zajtrku, bomo pa k sodelovanju povabili še na novo izvoljena župana in županjo. Poleg tega dobro sodelujemo tudi z društvi v domaški občini in tudi ostalih. Učenci se medsebojno obiskujejo po šolah v okviru različnih projektov, v okviru delavnic za najstnike, naši učenci hodijo na plezanje na sosednjo šolo, vsako leto imajo tudi skupne kostanjčkove piknike z različnimi vrtci v okolici. Povezujemo se tudi na nivoju strokovnih izmenjav z učitelji in svetovalnimi službami okoliških šol, pomagamo ob prešolanjih učencev na našo šolo.

Kot vse šole sodelujemo tudi z Zdravstvenim domom Domžale, vendar je naše sodelovanje z njimi še bolj poglobljeno, imamo vsakoletne zdravstvene in zobozdravstvene preglede za vse učence, pa tudi preventivni pregledi na področju higiene zob se na naši šoli izvajajo pogosteje kot pri drugi populaciji otrok. Strokovni delavci Centra za mlade iz Domžal na naši šoli izvajajo preventivne delavnice, ki se tičejo odraščanja in razreševanja konfliktov, ne moremo pa tudi mimo našega rednega sodelovanja s Centrom za socialno delo. V ZD Domžale se v tem času oblikuje Center za zgodnjo obravnavo otrok, s katerim sem pričrana, da bomo tesno sodelovali pri pomoči in usmerjanju najmlajših.

Sodelovanje z lokalno skupnostjo je zelo pomembno, saj na ta način zmanjšujemo stereotipe in predsodke o osebah s posebnimi potrebami. Ob vključevanju v našo širšo okolico dajemo populaciji otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami mesto v družbi, ki si ga zaslužijo.

Nekatera društva in organizacije vas pri vašem delu še posebej podpirajo, tudi v obliki raznih donacij, s katerimi vas velikokrat razveselijo.

Hvaležni smo, da se organizacije, kot so Lions, Rotary club, Soroptimist klub in druge večkrat spomnijo na nas z raznimi donacijami. Po navadi prinesejo kaj praktičnega, kar potre-

bujemo, včasih pa nas tudi finančno podprejo, kot npr. z Miklavževim koncertom, ki zmanjša finančni zalogaj šole v naravi za socialno bolj ogrožene učence, pa seveda pred nekaj leti obnova šolskega igrišča, ki je bila za našo šolo izredno velika pridobitev. Moram pa povedati, da ima naša šola tudi posamezne donatorje, ki želijo ostati anonimni, za njihov prispevek pa smo jim neizmerno hvaležni. Poleg naštetih obstajajo tudi podjetja, ki so nam donirala razne potrebščine, omogočili doživetja ... Ne bi jih rada naštevala, da ne bom koga pozabila in mu naredila krivico, saj jih je zelo veliko in vsaka organizacija po svoje pripomore k temu, da so nasmehi naših otrok še bolj široki.

Zasledil sem, da se na vaši šoli srečujete z vedno večjo prostorsko stisko. Kako premagujete to težavo in ali načrtujete kakšno prenovo oziroma širitev šole?

Po zaslugi kvalitetnega strokovnega dela naših zaposlenih se vpis novih učencev na našo šolo v zadnjem času povečuje. Letošnje šolsko leto smo začeli z izredno visokim vpisom otrok. Če pregledamo podatke zadnjih petnajstih let, lahko vidimo, da je naraslo tako število učencev kot zaposlenih. Posledično pa to pomeni tudi večjo prostorsko stisko in pa dejstvo, da je šola, zgrajena leta 1984, že rahlo načel zob časa, je naša naloga, da dosežemo dogovor z občinami ustanoviteljicami o čimprejšnji prenovi šole. Osnovna šola Roje ima pet občin ustanoviteljic, kar je s finančnega vidika stroškov lažje, saj vsako od njih finančno obremenimo deležno, po drugi strani pa težje, saj ima vsaka svoje specifične potrebe v svoji občini, ki jih mora tudi finančno podpreti. Z vsemi petimi občinami že vrsto let dobro in kvalitetno sodelujemo. Vseh pet občin tudi razume našo stisko glede obnove šole. Ker želimo, da bi občine čim manj finančno obremenili, smo načrt prenove pripravili skrbno ter skušali najti najbolj optimalne prostorske rešitve naših težav s čim manjšimi zunanji posegi v prostor.

Kakšni izzivi vas čakajo v prihodnosti?

Trenutno največji izziv je širitev šole in njena energetska sanacija. Izpostaviti bi pa želela širši problem, in sicer, kam vključiti odrasle osebe z zmerno, težjo in težko motnjo po zaključenem šolanju. Kapacitet v varstveno delovnih centrih je premalo, iščejo se alternativne oblike zaposlovanja pod posebnimi pogoji in varstva, predvsem za odrasle osebe s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. O tej problematiki smo že veliko razmišljali skupaj s starši, dogovarjamo pa se tudi za sodelovanje z občino o možnih oblikah rešitve.

Bi se še enkrat odločili za ta poklic in delo na OŠ Roje?

Vsekakor, saj me to delo polni z notranjim zadovoljstvom, ki ti ga lahko nudi le redkokateri poklic. Zavedati se morate, da so naši učenci tisti člani družbe, na katere bi le-ta najrajši kar pozabila, da se ne bi bilo treba ukvarjati z njimi. Mi smo tisti, ki jim vračamo najprej vero vase, nato pa še v dobro sveta. In, ko vidiš kakšno razliko lahko naredi nekaj let šolanja na naši šoli za otroka in njegovo družino, veš, zakaj to delaš in zakaj v delo vlagáš toliko energije. Ko vidiš dečka, ki je na šolo prišel kot vedenjsko problematičen fant, iz »kateriga nič ne bo«, odšel pa je kot odlični športnik, tehnik s kupom priznanj, predvsem pa fant z vizijo in ciljem ... Ko vidiš otroka, ki še prejšnje leto ni samostojno jedel, zdaj pa veselo prime žlico in je ponosen, da zmora sam ... To so tista majhna zadovoljstva, ki ti jih ne more prinesiti nobeno priznanje, noben denar, nobena nagrada, lahko pa ti jih da delo z otroki s posebnimi potrebami. Zato, ja, brez dvoma bi se ponovno odločila za ta poklic in delo na OŠ Roje. □

Mestni Kino Domžale

OKTOBER
2019
MESEČNI
KINO
SPORED

KOŠARKAR NAJ BO 2

3. | 5. | 12. | 26. | 29. okt

družinska komedija / režija: Boris Bežič / scenarij: Priož Suhadolčan / igrajo: Klemen Kostrevec, Matija Brodnik, Gaja Filač, Domen Novak, Marko Miladinovič, Gajmir Lešnjak Gajc, Lado Bizovičar / 2019, Slovenija / distribucija: Reit / 80' / v slovenski, 7+

Filmska družina se trudi z zadnjimi šolskimi obveznostmi, preden bodo končno zaključili šolsko leto, košarkarsko ekipo, ki še naprej zagrizeno trenira pod strogim vodstvom učitelja telovadbe Salte, pa čaka pomembna tekma na državnem nivoju, ki je ne smejo izgubiti. Žog (in še česa) jim tokrat ne premeša le nasprotnik, ampak tudi novi soigralci, ki ga sprejmejo v ekipo, da bi jim prinesel zmago.

JOKER

4. | 6. | 12. | 20. | 25. | 30. okt

kriminalni triler / Joker / režija: Todd Phillips / scenarij: Todd Phillips, Scott Silver / igrajo: Joaquin Phoenix, Robert De Niro, Brian Tyree Henry, Zazie Beetz / 2019, ZDA, Kanada / distribucija: Blitz / 122'

Še nikoli povedana zgodba o zloglasnem negativcu iz stripovskega sveta, karakterni študija visoko inteligentnega kriminalca Arthurja Flecka, ki ga je tokrat upodobil Joaquin Phoenix. Film mu sledi med iskanju identitete v razdrobljenem in s kriminalom prežetem Gotham. Čez dan Arthur dela kot klovn, ponoči pa se skuša uveljaviti kot stand-up komik, ki pa vedno znova ugotavlja, da se občinstvo smeji njemu, ne pa njegovim šalim. Zaradi ujetosti v krog apatije in krutosti, Arthur z eno napačno odločitvijo sproži verigo nesrečnih dogodkov, ki ga spreminjajo v sprevrženega in fascinirane Jokersja. Film ni le študija osebnosti, ki jo je družba zavrgla, ampak je tudi opomnik sodobnemu svetu.

PAVAROTTI

4. | 7. | 13. okt

dokumentarni film / Pavarotti / režija: Ron Howard / scenarij: Mark Monroe / nastopajo: Luciano Pavarotti, Zubin Mehta, Plácido Domingo, José Carreras, Bono, Madelyn Renée, Nicoletta Mantovani, Lorenza Pavarotti, Giuliana Pavarotti, Cristina Pavarotti, princesa Diana, Nelson Mandela / 2019, Velika Britanija / distribucija: Cinemania / 114'

Luciano Pavarotti ni bil le eden najbolj nadarjenih in najbolj priljubljenih opernih pevcev na svetu, imel je poslanstvo: ponesti opero med vse ljubelej glasbe in jo približati množicam. Presunljiv portret legendarnega tenorja in enega najbolj priljubljenih opernih pevcev vseh časov. V biografskem dokumentarcu Rona Howarda (The Beatles: Osem dni na teden) se ikonični nastopi, s katerimi se je Pavarotti zapisal v zgodovino, prepletajo z intimnimi pogovori in še nikoli vidnimi posnetki.

ALICE IN ŽUPAN

11. | 14. | 20. | 24. okt

drama / Alice et le maire / režija: Nicolas Pariser / scenarij: Nicolas Pariser / igrajo: Fabrice Luchini, Anaïs Demoustier, Nora Hamzawi, Léonie Simaga, Antoine Reinartz, Alexandre Steiger, Maud Wyler, Pascal Rénéric, Thomas Rortais, Thomas Chabrol / 2019, Francija / distribucija: Demiurg / 104'

Župan mesta Lyon, Paul Théraneau, ni v najboljši formi. Po tridesetih letih v politiki je ostal brez idej. »Počutim se kot dirkalni avto z močnim motorjem, ki mu je zmanjkalo goriva.« opiše svojo stisko. Da bi premagal težavo, najame mlado filozofinjo Alice Heilmann. Med dvema popolnoma različnima človekoma se razvije dialog, ki ju zbliža in postavi pod vprašaj njuna prepričanja. Pronicljiv, duhovit in nadvse aktualen film, ki zastavlja vprašanje: ali politiki manjka filozofije?

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale
rezervacije: t. 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

www.kd-domzale.si/kino

TEMA MESECA

PRAVLJIČNI ŠUMBERK – NOVA DOGODIVŠČINA ZA VSO DRUŽINO

Letošnji Hroščkov festival, ki je v soboto, 14. septembra, Češminov park napolnil z otroškim vrvežem, je bil nekaj posebnega, saj so prav na ta dan odprli novo pravljичno-doživljajsko pot Pravljичni Šumberk, na katero so se v spremstvu vodičev tekom dneva podali številni obiskovalci festivala.

Miha Ulčar
Foto: Luka Dakskobler

Po Poti pastirskih škratov na Krvavcu, Polhovem doživljajskem parku v Polhovem Gradcu in Poti močvirskih škratov na Mali plac, je Pravljичni Šumberk že četrta pot Pravljичno-doživljajske transverzale po Slovenji, ki jo je v sodelovanju s službo za turizem Občine Domžale v domžalskem mestnem gozdu odprl zavod Škratelj.

Hroščkov festival v znamenju izgubljenega slamnika

Hroščkov festival se je začel s plesom in mimohodom maskot, nadaljeval pa z glasbeno pravljico Izgubljeni slamnik, ki je obiskovalce povabila na voden ogled po čisto novi pravljичno-doživljajski poti Pravljичni Šumberk. Otroci so se nato lahko v spremstvu staršev in v družbi izkušenih in zabavnih vodnikov podali ob Kamniški Bistrici na Šumberk, kjer ima svoj brlog lisička. Na pomembni misiji so lisički pomagali najti izgubljeni slamnik, ki je zanjo, pa tudi za vse druge živali na Šumberku ter celo za vse ljudi v Domžalah, sila pomembna reč. Pri tem so spoznali zgodbo o slamnikih iz Domžal, odpotovali v prazgodovino tega kraja in odkrivali pravljичno lep gozd Šumberk, poln raznolikih dreves, živali in kraških jam. V njih domujeta jamski škrat Domželec in hrošček Simon, ki je otroke vodil po poti. Vse obiskovalce, ki so se podali po novi pravljичno-doživljajski poti, je na Šumberku čakalo kar nekaj prijetnih presenečenj, tematske delavnice in spoznavanje gozda. V družbi jamarjev Društva za raziskovanje jam Simon Robič so si lahko ogledali tudi Brezno in Dolgo jamo na Šumberku.

V Češminovem parku so se na Hroščkovem festivalu predstavile članice kotalkarskega kluba, otroci iz Vrta Dominik Savio Domžale, otroška folklorna skupina Domžale, ruska šola baleta, plesalci iz Plesnega studia Impulz in Plesne šole Miki, mažoretke Moravske lilije, z vratolomnimi akrobacijami so navdušile punce iz navijaške skupine Sovice in Leaderske. Sledila je zabava z velikanskimi milnimi mehurčki, otroška gledališka predstava Petjin kolesarski izlet, zabava s škratkom prijateljskom in še veliko zanimivega. Dogajalo pa se ni samo na glavnem odru, ampak po vsem Češminovem parku, saj je bila za ta namen postavljena čisto prava indijanska vas. Potekale so številne Hroščkove ustvarjalne delavnice, za kar so poskrbela številna domžalska društva in organizacije. Obiskovalci so si lahko ogledali multimedijski tovornjak e-transformer, ki je na izviren način predstavlja ločevanje in ponovno uporabo e-odpadkov, Hroščkovo gasilsko in policijsko enoto, Hroščkovo ambu-

lanto, Hroščkov živalski vrt, svojim najdražjim so lahko napisali razglednico, gradili so nebotičnik, se igrali arheologe, sodelovali v slikarski delavnici ...

Osnova pravljичnih poti je združiti osebno izkušnjo z naravnim in zgodovinskim potencialom Slovenije

O novi domžalski pravljичno-doživljajski poti smo se pogovarjali z **Urošem Grilcem in Nino Peče Grilc iz zavoda Škratelj**. Glede izbora lokacij, kjer nastajajo pravljичne poti, ki dobijo zgodbe in postanejo še bolj pravljичne, nam je Uroš povedal, da se kar nekako zgodijo: »Ni kakšnega velikega načrta. Iščejo naravna območja, ki imajo potencial z

CENTER ZA MLADE DOMŽALE RAZPISUJE VSESLOVENSKI MLADINSKI FOTOGRAFSKI NATEČAJ

POGLED 2019

Teme:

A – Drevesa (B/ČB)

B – Abstrakcija (B/ČB)

C – Prosta (B/ČB)

Rok za oddajo fotografij: 4. november 2019 (roka ne bomo podaljšali!)

Rok za oddajo fotografij: 4. 11. 2019

Selekcija in rezultati: do 15. 11. 2019

Odprtje razstave: 28. 11. 2019

Celoten razpis s pojasnili in načinu oddaje del je dostopen na spletni strani www.czm-domzale.si.

CENTER ZA MLADE DOMŽALE, Ljubljanska c. 58 www.czm-domzale.si, www.facebook.com/czm.domzale info@czm-domzale.si, 01/722-66-00

040 123 711

WWW.CENTER - BIOMASE.NET

Septembra smo izbrali za vas!

peleti A2 Woodland = 244 €/t*

*pakiranje 1050 kg

vidika naravnih lepote in potencial z vidika zgodbe, dediščine in običajev kraja. Ob srečanju z Miro Bečan iz službe za turizem Občine Domžale smo hitro prišli do tega, da Domžale skrivajo marsikaj zanimivega, kar je skrito širši javnosti. Skupaj smo začeli proces o pravljicnem Šumberku, ki ga bomo približali širšemu krogu slovenskih družin.

O samem nastanku pravljicno-doživljajskih poti pa nam Nina pove, da veliko dobrih idej prihaja iz osebnih izkušenj in iz ene ideje po tem, da v Sloveniji, ki je bogata z naravo in zgodbami, vse skupaj bolj približamo otrokom. Po njenih besedah se v zadnjem času v Sloveniji veliko ukvarjamo s tem,

Pravljicni Šumberk ima enajst postojank

Pravljicno-doživljajska pot Pravljicni Šumberk se začne v Kavarni Češmin v Češminovem parku v središču Domžal, kjer otroci dobijo knjižico Pravljicni Šumberk. Od tam se pot nadaljuje ob Kamniški Bistrici do Šumberka in seveda po Šumberku, od tam pa se vrne nazaj na izhodišče. »Pravljicni Šumberk ima enajst postojank oziroma točk, za pripravo le-teh pa so se izognili dodatnim posegom v naravo. Praktično so ti ničelni, saj so uporabili obstoječe elemente. Postojanke vsebujejo nekaj zanimivih in privlačnih skulptur ter nekaj elementov, s katerimi so pozornost

Z domžalsko pravljicno-doživljajsko potjo poskušajo narediti integralni turistični produkt

S pravljicno-doživljajsko potjo Pravljicni Šumberk, ki jo bo možno obiskati skozi vse leto, poskušajo narediti integralni turistični produkt, ki ima možnost nadgradnje. Pravljicna-doživljajska pot je po besedah Mire Bečan iz službe za turizem Občine Domžale zelo povezana z obstoječo gozdno učno potjo – Lisičkino potjo in trim stezo. Po besedah Nine Domžale s tem dobivajo produkt družinskega turizma in prepoznavnosti. Nekaj, kar se bo dalo tržiti in razvijati naprej. Ciljne skupine so tudi šole, ki takšne vsebine zelo iščejo. Vse skupaj je lahko združeno s športnimi in kulturnimi dnevi.

Pravljicni Šumberk bo presenečenje za vse

Uroš pravi, da bo domžalska pot presenečenje za vse, saj je drugačna pot. Vse poti so sicer v nekem konceptu enake, ampak ima vsaka nekaj svežega in novega: »Je pa domžalska pot prva, ki se vključuje v urbani prostor in ponuja pristno gozdno izkušnjo. Naša izkušnja na dosedanjih treh pravljicno-doživljajskih poteh je ta, da se ljudje ne samo odzivajo na produkt, ampak se tudi vračajo. Da nastaja neka skupnost, množica ljudi, ki si želi obiskovati te kraje. Veliko je tudi odziva na organiziranih ogledih, predvsem vrčevskih in šolskih skupin. To so tudi produkti, ki ciljajo na določene starostne skupine v prvi in drugi triadi. Potem veliko pripomore tudi kompleksnost tega produkta ter tudi slikanica in glasbena pravljica. Vse skupaj nato pride do zelo velikega kroga otrok. Obisk po tej poti raste, sploh v krajih, kjer je veliko otrok.«

Produkt nosi pomembno sporočilo: skrb za naravo

Pomembna pa je tudi intenzivnost doživetij, ki jo otroci doživljajo po teh poteh. »Prav lepo je slišati, kako smo se imeli lepo in da je najlepše doživetje. Veliko tudi pove, da so je pomembno sporočilo poti skrb za naravo. Ekološka sporočila, ki jih otroci doživljajo skozi zgodbo in igro. To so tista sporočila, ki jih dejansko starši želijo povedati otrokom skozi nasvete. Tu pa se vse skupaj prenese skozi zgodbo in igro. Te poti so staršem neka opora pri vzgoji,« pojasni Nina.

Obenem otroci tudi stopajo v svet pohodništva. Ne smemo pozabiti, da je Slovenija dežela planincev, svet pohodništva pa je pri nas zelo močan. »Če obiskovalcem ponudiš strukturiran obisk, kjer se držijo poti, je potem to tudi vstop v svet pohodništva. Prav tako je naša izkušnja tudi ta, da na teh poteh praktično ni nobenih odpadkov, ki bi jih obiskovalci puščali za seboj. To je zelo močno sporočilo, da so se obiskovalci posvetili naravi in da se obenem tudi otroci naučijo opazovati naravo.«

Projekt bodo oživljali skozi vse leto, tudi s pomočjo lokalnih vodnikov

Vsi trije moji sogovorniki pričakujejo, da si bodo novo pravljicno-doživljajsko pot Pravljicni Šumberk prišle ogledati številne družine iz vse Slovenije pa tudi tujine. V nadaljevanju imajo v načrtu, da knjižico prevedejo še v vsaj dva tuja jezika. S Pravljicnim Šumberkom bodo Domžale dobile nek nov tip obiskovalcev. Zagotovo je to produkt, ki se bo v nadaljevanju še razvijal. Projekt bodo oživljali skozi vse leto, in sicer z lokalnimi vodniki, za kar bodo v službi za turizem Obči-

ne Domžale pripravili tudi povabilo in izvedli usposabljanje. Velja še omeniti, da se bosta v okviru pravljicno-doživljajske poti vstopna in razgledna točka na Šumberku urejali še naknadno, saj se poleg urejanja te poti celotno ureja tudi območje celotnega Šumberka, posledično tudi vstopna in razgledna točka. Prav zaradi tega so povezali in uskladili dva projekta, s čimer so tudi zmanjšali same stroške.

S Pravljicnim Šumberkom smo dobili dodatno ponudbo za preživljanje prostega časa v naravi

»Veseli me, da je naša občina bogatejša za odličen projekt – Pravljicni Šumberk, s katerim smo še dodatno popestrili ponudbo, s katero nagovarjamo posameznike, otroke, starše, stare in vse ki jim je v pomembno, da svoj prosti čas preživijo kakovostno v naravi in v prijateljski družbi. Poleg tega pa smo želeli, da na poti uživajo in odkrijejo in se naučijo kaj novega,« je o novi domžalski pridobitvi povedala podžupanja mag. Renata Kosec, ki se je s hčerko že takoj naslednji dan podala poiskat izgubljeni slamnik. Na poti sta zbirali žige, obenem pa izvedeli marsikaj novega in občudovali lesene skulpture, ki so po njenih besedah res neverjetne.

»Pri tem projektu moramo izpostaviti odlično sodelovanje z zavodom Škratelj, saj smo vsi takoj vedeli, kakšne so želje, ideje in cilj, in sicer, da pripravimo zgodbo, ki bo povezana z domžalsko tradicijo in jo umestimo v prostor, ki bo privlačen za vse obiskovalce. Prišli smo do odločitve, da obudimo Šumberk in mu damo pridih pravljicnosti, kar nam je tudi uspelo,« je še povedala podžupanja in dodala: »Vse vabim, da se podate na pustolovščino skozi Pravljicni Šumberk, verjemite, ne bo vam žal.« □

kako otroke spodbujati k naravi in jim jo približati. Sodoben način življenja, vključno s sodobno tehnologijo, je otroke kar nekako odtujil od narave. »Osnova pravljicnih poti je pravzaprav združiti osebno izkušnjo z naravnim in zgodovinskim potencialom Slovenije. Obenem pa je vodilo tudi gibanje v naravi, in sicer, kako čim več ljudem omogočiti, da k temu animirajo tudi svoje otroke. Kako spodbujati vrtce, šole in organizirane skupine, ki se ukvarjajo z vzgojo otrok, da lahko marsikaj počnejo v naravi,« o namenu teh poti pojasni Nina.

Vse poti so pravljicne, da otroci v njih doživijo zgodbo

Druga stvar, ki je tudi zelo pomembna, pa je po besedah obeh sogovornikov domišljija, ki vodi k ustvarjalnosti otrok, iniciativnosti, spodbujanju radovednosti, ki je pomemben del kulturne in širše vzgoje, kjer smo lahko vsi zelo aktivni. »Vodilo pri nastanku pravljicno-doživljajskih poti je bilo to, da vse te poti omogočajo interaktivnost, da niso samo izobraževalne, ampak da so tudi pravljicne, da otroci v njih doživijo zgodbo. Pripovedovanje zgodbe in pravljicarstvo otrokom omogoča, da stvari ostanejo dlje v njihovem spominu. Otroci na veliko načinov dobivajo informacije, vprašanje je samo, kaj se jim bo vtisnilo v spomin. Kaj bo povzročilo trajno zavest, da bodo ohranili v spominu in da se bodo k temu vračali,« pojasni Uroš. Pristno doživetje narave in gozdna doživetja so eden od motivov poti. V bistvu gre za pedagogiko, prek katere otroci na lasten način odkrivajo naravo.

Odzivi na pravljicno-doživljajske poti so po besedah Uroša in Nine odlični, ljudje pa so nad njimi navdušeni. Pravita, da sta se zelo hitro zavedala, da ponudbe na področju družinskega turizma v Sloveniji primanjkuje: »Ponudbe za otroke, ki nosijo izvirnost in drugačnost, je za vzorec. Na teh pravljicno-doživljajskih poteh nastaja skupnost teh družin, ki v nadaljevanju že komaj čakajo novo pot.«

preusmerili v naravo,« o točkah pove Uroš. Pot je dolga 3,54 kilometra in je dobro označena, na njej pa je treba premagati 134 metrov nadmorske višine. Za vsa doživetja na poti pa družina potrebuje okoli dve uri in pol. Marsikdo se bo ob tem vprašal, da je časovno kar dolga pot. Res je, da se sliši dve uri in pol veliko, ampak ko bo družina enkrat na poti, kjer jih čakajo doživetje in presenečenja, bo ta čas minil v hipu. Obiskovalci poti bodo s spoznavanjem vsebin in doživetij bolj podrobno spoznavali tudi druge stvari. V neki celoviti izkušnji se prepleta vpliv dediščine slamnikarstva, zanimiva odkritja prazgodovine na tem območju ter presenetljiva izkušnja kraškega gozda in sveta, vključno z jamami in sploh pri spoznavanju Domžal. Vse te vsebine so povezali v eno celoto.

Sodelovanje z lokalnimi ponudniki

V izhodiščno točko se bodo obiskovalci poti na koncu tudi vrnili, kamor bodo prinesli brošuro, ki jo bodo prej izpolnili. Seveda najbolj pridne čaka nagrada. Tako v pripravo poti, točk in samih nagrad so vključili lokalne ponudnike. »Cilj je, da maksimalno kakovostno aktiviramo lokalne potenciale, da se vzpostavi identiteta poti. Prav tako je pomembno, da je ponudba kvalitetna,« pravi Nina. Obiskovalci poti imajo tudi popust za ogled Slamnikarskega muzeja in Železne jame.

Izdali brošuro, luč sveta je ugledala tudi glasbena pravljica Izgubljeni slamnik

Ob odprtju Pravljicnega Šumberka je izšla tudi brošura, v kateri je strukturiran obisk poti. Avtor pravljice in slikanice je Uroš Grilc, za odlične ilustracije pa sta poskrbela Anka Kočvar in Matjaž Dekleva. Poleg brošure je luč sveta ugledala tudi glasbena pravljica Izgubljeni slamnik, ki jo je uglasbil Andrej Fon. Samo pot krasijo tudi lesene skulpture, za kar je poskrbel Matic Zakrajšek, mojster izdelovanja skulptur.

Slovenska proizvodnja kakovostnih vzmetnic in ležišč od leta 2001.

VZMETNICE • LATEKS LEŽIŠČA
LETVENE MREŽE • POSTELJE • VZGLAVNIKI

18 LET SKRBIMO ZA ZDRAVO SPANJE

SALON: IHAN, BREZNIKOVA 78, 1230 DOMŽALE poleg gasilskega doma

Marko Peterka s.p.
T: 01 721 12 18, G: 041 925 625, E: info@marsen.si
www.marsen.si

VESELI ME, DA JE NAŠA OBČINA BOGATEJŠA ZA ODLIČEN PROJEKT – PRAVLJICNI ŠUMBERK, S KATERIM SMO ŠE DODATNO POPESTRILI PONUDBO, S KATERO NAGOVARJAMO POSAMEZNIKE, OTROKE, STARŠE, STARE IN VSE KI JIM JE V POMEMBNO, DA SVOJ PROSTI ČAS PREŽIVJO KAKOVOSTNO V NARAVI IN V PRIJELJSKI DRUŽBI. POLEG TEGA PA SMO ŽELELI, DA NA POTI UŽIVAJO IN ODKRIJEJO IN SE NAUČIJO KAJ NOVEGA,« JE O NOVI DOMŽALSKI PRIDOBITVI PAVEDALA PODŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC, KI SE JE S HČERKO ŽE TAKOJ NASLEDNJI DAN PODALA POISKAT IZGUBLJENI SLAMNIK. NA POTI STA ZBIRALI ŽIGE, OBENEM PA IZVEDLI MARSIKAJ NOVEGA IN OBČUDOVALI LESENE SKULPTURE, KI SO PO NJENIH BESEDAH RES NEVERJETNE.

»PRI TEM PROJEKTU MORAMO IZPOSTAVITI ODLIČNO SODELOVANJE Z ZAVODOM ŠKRATELJ, SAJ SMO VSI TAKOJ VEDILI, KAKŠNE SO ŽELJE, IDEJE IN CILJ, IN SICER, DA PRAVILNO ZGODBO, KI BO PVEZANA Z DOMŽALSKO TRADICIJO IN JO UMESTIMO V PROSTOR, KI BO PRIVLAČEN ZA VSE OBISKOVALCE. PRIŠLI SMO DO ODLOČITVE, DA OBUDIMO ŠUMBERK IN MU DAMO PRIDIH PRAVLJICNOSTI, KAR NAM JE TUDI USPELO,« JE ŠE PAVEDALA PODŽUPANJA IN DODALA: »VSE VABIM, DA SE PODATE NA PUSTOLOVŠČINO SKOZI PRAVLJICNI ŠUMBERK, VERJEMITE, NE BO VAM ŽAL.« □

100% NARAVNO

100% naravni lateks

Piramidna ležalna površina

Pralna prevleka

PO JUTRU SE DAN POZNA.

MARSEN®

VESELI ME, DA JE NAŠA OBČINA BOGATEJŠA ZA ODLIČEN PROJEKT – PRAVLJICNI ŠUMBERK, S KATERIM SMO ŠE DODATNO POPESTRILI PONUDBO, S KATERO NAGOVARJAMO POSAMEZNIKE, OTROKE, STARŠE, STARE IN VSE KI JIM JE V POMEMBNO, DA SVOJ PROSTI ČAS PREŽIVJO KAKOVOSTNO V NARAVI IN V PRIJELJSKI DRUŽBI. POLEG TEGA PA SMO ŽELELI, DA NA POTI UŽIVAJO IN ODKRIJEJO IN SE NAUČIJO KAJ NOVEGA,« JE O NOVI DOMŽALSKI PRIDOBITVI PAVEDALA PODŽUPANJA MAG. RENATA KOSEC, KI SE JE S HČERKO ŽE TAKOJ NASLEDNJI DAN PODALA POISKAT IZGUBLJENI SLAMNIK. NA POTI STA ZBIRALI ŽIGE, OBENEM PA IZVEDLI MARSIKAJ NOVEGA IN OBČUDOVALI LESENE SKULPTURE, KI SO PO NJENIH BESEDAH RES NEVERJETNE.

»PRI TEM PROJEKTU MORAMO IZPOSTAVITI ODLIČNO SODELOVANJE Z ZAVODOM ŠKRATELJ, SAJ SMO VSI TAKOJ VEDILI, KAKŠNE SO ŽELJE, IDEJE IN CILJ, IN SICER, DA PRAVILNO ZGODBO, KI BO PVEZANA Z DOMŽALSKO TRADICIJO IN JO UMESTIMO V PROSTOR, KI BO PRIVLAČEN ZA VSE OBISKOVALCE. PRIŠLI SMO DO ODLOČITVE, DA OBUDIMO ŠUMBERK IN MU DAMO PRIDIH PRAVLJICNOSTI, KAR NAM JE TUDI USPELO,« JE ŠE PAVEDALA PODŽUPANJA IN DODALA: »VSE VABIM, DA SE PODATE NA PUSTOLOVŠČINO SKOZI PRAVLJICNI ŠUMBERK, VERJEMITE, NE BO VAM ŽAL.« □

OBČINSKI SVET

Svetniki tokrat o domžalskih zdravstvenih stiskah

Domžalski občinski svetniki so se po poletnem premoru v četrtek, 19. septembra 2019, sestali na 6. redni seji Občinskega sveta Občine Domžale, na kateri so obravnavali devet točk dnevnega reda, med drugim so se seznanili tudi s prostorsko problematiko Zdravstvenega doma Domžale, s katero se bo treba v prihajajočem obdobju tudi spoprijeti, da bo Javnemu zdravstvenemu zavodu omogočen dolgoročni razvoj, zaposlenim pa ustrezni delovni pogoji. Ena izmed rešitev, ki je bila tudi predstavljena na seji, je širitev obstoječega zdravstvenega doma.

Miha Ulčar in Primož Hieng
Foto: Vido Repanšek

Ob sprejemanju dnevnega reda je mag. Renata Kosec, svetnica in podžupanja, ki je tokrat vodila sejo, predlagala umik četrte točke dnevnega reda, s čimer so preložili razpravo o odloku o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje D29/1 Brinje 1 (Zaboršt), ki naj bi ga sicer sprejemali v drugi obravnavi. Pod točko Volitve in imenovanje so svetniki obravnavali predlog za imenovanje novega predstavnika Občine Domžale v svetu OŠ Rodica, saj je mag. Tomaž Deželak ob imenovanju za podžupana podal odstopno izjavo z mesta člana sveta tega javnega zavoda. Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je med tremi kandidati v potrditev predlagala Gorazda Flisa, svetniki pa so predlog soglasno potrdili.

Odlok o Javnem zavodu Zdravstveni dom Domžale

V nadaljevanju so svetniki obravnavali in v prvem branju sprejeli Odlok o Javnem zavodu Zdravstveni dom Domžale. Občinska uprava je občinskemu svetu predlagala sprejem novega Odloka o Javnem zavodu Zdravstveni dom Domžale, ki bi odpravil pomanjkljivosti ter uskladil trenutno veljavni Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Domžale z veljavno zakonodajo. Nekateri svetniki so v razpravi predlagali umik točke dnevnega reda, saj naj bi jih zmotilo, da predlog odloka predhodno ni obravnaval svet javnega zdravstvenega zavoda. To so na svoji seji predlagali tudi člani Statutarno-pravne komisije, ki so predlog odloka zavrnili. Kristina Slapar, vodja oddelka za družbene dejavnosti Občine Domžale, jim je v odgovoru povedala, da je predlog odloka Občina Domžale uskladila z Zdravstvenim domom Domžale in občinami soustanoviteljicami. V razpravo se je vključila tudi dr. Polona Burja, v. d. direktorice Zdravstvenega doma Domžale, ki je dejala, da so bili njihovi predlogi k odloku podani v nameri, da bi bil zdravstveni dom čim bolj operativen. Odlok prinaša nekatere spremembe v sestavi sveta zavoda, strokovnem svetu in poslovodstvu zavoda.

Po razpravi je glasovalo 29 svetnic in svetnikov, pri čemer je 16 svetnic in svetnikov glasovalo za sprejetje Odloka o Javnem zavodu Zdravstveni dom Domžale, 12 pa jih je bilo proti.

Reševanje prostorske stiske ZD Domžale

Eden izmed prihajajočih izzivov, ki čaka Zdravstveni dom Domžale in občine soustanoviteljice, je rešitev prostorske stiske, s katero se zadnja leta ukvarja javni domžalski zdravstveni zavod. Tej problematiki je bila namenjena tudi točka dnevnega reda, na kateri sta dr. Polona Burja, v. d. direktorice, in pomočnica direktorice Anja Oceppek, občinske svetnike o tej problematiki podrobneje seznanili. Dr. Burjeva je v uvodu dejala, da jo veseli, da je ta problematika prišla na sejo občinskega sveta in da je to signal, da se tudi širša skupnost zaveda te problematike.

Javni zdravstveni zavod Zdravstveni dom Domžale se v zadnjih nekaj

letih sooča z izjemno problematiko, z omejenimi prostorskimi kapacitetami, ki na eni strani onemogočajo zagotavljanje ustreznih delovnih pogojev zaposlenih, po drugi strani pa otežujejo dolgoročni razvoj javnega zdravstvenega zavoda. Način dela na področju zdravstva na primarni ravni zdravstvenega varstva se je v zadnjih petnajstih letih bistveno spremenil. Na delovanje in razvoj zdravstvenega doma vplivajo številni dejavniki, med katerimi izstopajo predvsem povečanje in spremenjene potrebe po zdravstvenih storitvah, naraščanje števila prebivalcev na območju vseh občin ustanoviteljic ter rast števila pacientov, ki potrebujejo zdravnika, in dostop do vseh ostalih zdravstvenih storitev na primarni ravni zdravstvenega varstva. Naštete spremembe zahtevajo širitev obstoječih zdravstvenih storitev, reorganizacijo obstoječih zdravstvenih dejavnosti, in ustvarjajo podlago za pojav novih zdravstvenih dejavnosti. Da bi lahko izvajali vse potrebne zdravstvene dejavnosti, potrebujejo zadostno število zaposlenih. Objekt Zdravstvenega doma Domžale je polno zaseden in prostor optimalno izkoriščen. Trenutno ima Zdravstveni dom Domžale 242 zaposlenih, kar je približno za 44 odstotkov več oziroma 70 zaposlenih več kot leta 2004, ob tem, da so prostorske kapacitete v vseh teh letih ostale nespremenjene. V Zdravstvenem domu Domžale ob upoštevanju smernic Ministrstva za zdravje na področju primarne ravni zdravstvenega varstva ocenjujejo, da bo število zaposlenih v njihovem javnem zdravstvenem zavodu v prihodnjih letih še naraščalo. Po besedah pomočnice v. d. direktorice Anje Oceppek je stanje danes takšno, da preprosto nimajo več prostega prostora, niti ne vedo, kam bi umestili razširitev obstoječe in novih

zdravstvenih dejavnosti, ali pa kakor koli drugače z zakonskimi in strokovnimi smernicami reorganizirali dejavnosti. Vse prostorske zmogljivosti v ZD so izčrpane, zato je edina rešitev ta, da se širijo izven okvirov.

Zaradi navedene problematike je Zdravstveni dom Domžale skupaj z Občino Domžale pred časom pristopil k izdelavi Dokumenta identifikacije investicijskega projekta Ureditev prostorov za Zdravstveni dom Domžale, katerega cilj je bil najti najbolj optimalno rešitev za zagotovitev dodatnih prostorskih površin za nemoteno izvajanje zdravstvene dejavnosti zdravstvenega doma. Predlagana rešitev zajema gradnjo prizidka in garažne hiše za 152 parkirnih mest. 7.534,98 m² površine obsega garažno hišo (klet 1 in klet 2), nizko in visoko pritličje ter prvo nadstropje. Nekatere dejavnosti iz obstoječega objekta bi prenesli v nov objekt, kar pa ne pomeni, da bi sproščene zmogljivosti v obstoječem objektu ostale nezasedene. Potrebujejo namreč več ambulant za otroški in šolski dispanzer, dispanzer za žene, patronažno službo, diabetologijo, rentgensko diagnostiko, laboratorij ter upravo.

Vrednost investicije

Ocenjena vrednost celotne investicije po tekočih cenah z DDV znaša približno 9.045.000 evrov, pri čemer bi delež Občine Domžale znašal približno 62 odstotkov oziroma 5.607.900 evrov. Investicija Občine Domžale v celoti vključuje garažno hišo. K izgradnji novega objekta bi pristopilo šest investitorjev, vse občine ustanoviteljice v soustanoviteljskem deležu in Zdravstveni dom Domžale. Ob nemotenem poteku načrtovanih aktivnosti ocenjujejo, da bi se investicijski objekt predvidoma zaključil leta 2022.

Idejna zasnova prizidave novega trakta Zdravstvenega doma Domžale in garažne hiše

Iz razprave svetnic in svetnikov je bilo razvidno, da podpirajo čim hitrejšo rešitev omenjene problematike, so pa nekateri svetniki v zvezi s samo investicijo podali nekaj vprašanj in pripomb. Metod Marčun (LMM) je dejal, da je bil že skrajni čas, da je omenjena problematika prišla na dnevni red občinskega sveta, zanimalo pa ga je, če je pri pripravi gradiva sodelovala tudi občinska uprava. Ivan Pšag (LMM) je postavil vprašanje, zakaj se je na zadnji seji občinskega sveta, ko so obravnavali proračun za leti 2020 in 2021, pozabilo na problematiko ZD, saj v nobenem od obeh proračunov ni bil načrtovan niti en evro za to investicijo. Dodal je da je devet milijonov velika številka, in kot kaže, se nekaj pripravlja za hrbi svetnikov, saj o tem sploh niso bili seznanjeni. Matej Oražem (LMM) je izpostavil število parkirnih mest in vprašal, če bo takšno število parkirnih mest dovolj za vse paciente, ki prihajajo tudi iz okoliških občin.

Robert Hrovat (SDS) je dejal, da je trajalo kar nekaj časa, da so na občinskem svetu prišlo do te točke. Izpostavil je popolnoma zastarelo zasnovo obstoječega ZD, zato upa, da bo ob širitvi prišlo tudi do celostne prenove zdajšnjega ZD (prenova obstoječih ambulant in prostorov). Mag. Tomaž Deželaka (SDS) je zanimalo, kdo bo vodil to investicijo in kako se bo vrednotilo zemljišče. Mag. Renata Kosec (LTD) je dejala, da bo Občina Domžale zagotovila sredstva v deležu, ob tem pa upa, da bodo tudi vse ostale občine soustanoviteljice korektno pristopile glede na svoj delež.

Odgovori na svetniške pripombe in vprašanja

V nadaljevanju je v. d. direktorice dr. Burjeva odgovorila na svetniške pripombe in vprašanja. Med drugim je dejala, da naložbe ne bo vodil ZD Domžale, ampak bo to Občina Domžale. Se je pa strinjala, da bi moralo biti gradivo na mizi že pred pet ali več leti. Dejala je, da je z gradnjo prizidka predvsem treba zagotoviti kvalitetne storitve, varnost, dostopnost in enake možnosti za zdravljenje vsem pacientom občin soustanoviteljic, ki jih oskrbuje zdravstveni dom, ter izboljšati pokritost glede na trenutne in bodoče potrebe po zdravstvenih storitvah. Investicija je nujno potrebna, saj če gradnja prizidka ne bi bila možna, ZD ne bo zmožal zagotavljati zdravstvenih storitev glede na potrebe, zakonske okvire in razvojne prioritete, kar posledično pomeni, da lahko pričakujejo stagnacijo zdravstvenega doma na vseh področjih, kar bi posledično občutili tudi občanke in občani.

Edvard Ješelnik, direktor domžalske občinske uprave, je dejal, da je bila Občina Domžale pred dobrima dvema letoma obveščena, da se ZD sooča s prostorsko problematiko in da ga je treba širiti. Ker ni bilo nobene dokumentacije, je bilo treba zbrati zelo veliko informacij, ob sprejemanju OPN-ja pa je bilo treba investicijo primerno umestiti v prostor. Za pripravo t. i. DIIP-a (dokument identifikacije investicijskega projekta, op. p.) so najeli zunanega sodelavca, pri tem pa so poskušali ugotoviti več različnih variant rešitev. Med drugim so se po njegovih besedah pojavljale tudi ideje, da bi šli v novogradnjo.

V obširni razpravi je sodeloval še mag. Branko Heferle (LMS), ki je med drugim poudaril, da pogreša stališče pristojnih občinskih organov o tem, kaj si mislijo – ne o prostorski problematiki, ki je očitna – ampak o rešitvah, ki so predlagane. Ob tem je izpostavil, da svetniki, ki so kritični, niso proti reševanju problematike, ampak ravno nasprotno. Če jim bo dano, da bodo seznanjeni s predlaganimi rešitvami, smermi ali pa ukrepi, s katerimi želijo rešiti ta problem, bodo svetniki na ta način nase prevzeli velik delež odgovornosti za sprejete odločitve. Zmotilo ga je tudi to, da je investicija izračunana do evra natančno, na zadnji seji, kjer so zavrnili sprejem proračuna za leti 2020 in 2021, pa te investicije sploh ni bilo v dokumentih. V nadaljevanju je še dejal, da vse to v njem vzbuja nezaupanje, predvsem zaradi tega, ker se ti postopki vodijo zelo netransparentno, saj je samo nekaterim posvečenim dano vedeti, kaj se načrtuje, za kakšen denar se načrtuje in od kje ga bodo dobili.

Po skoraj treh urah razprav so svetnice in svetniki glasovali o predlogu sklepa, da se Občinski svet Občine Domžale seznanja s prostorsko problematiko v ZD Domžale. Navzočih je bilo 29 svetnic in svetnikov, za jih je glasovalo 29, proti ni bil nihče, tako da je bil sklep soglasno sprejet.

Po razpravi o ZD Domžale so svetnice in svetniki obravnavali in sprejeli Odlok o določitvi območja predkupne pravice na zemljiščih v občini Domžale v drugi obravnavi. Instrument predkupne pravice je namenjen zagotavljanju zemljišč, ki so potrebna za realizacijo občinskih investicij in je vezan na vsebino prostorskih aktov, predpis o kategorizaciji občinskih cest in veljavni načrt razvojnih programov. V nadaljevanju so svetniki v drugi obravnavi sprejeli odlok o načinu sprejema in stroških lokacijske preveritve. Sprejeti odlok je predpogoj za postopek izvedbe lokacijske preveritve in predstavlja pravno podlago za izdajo sklepa o določitvi stroškov v posamičnem postopku, plačilo nadomestila stroškov na račun Občine Domžale pa pogoj za izvedbo postopka lokacijske preveritve.

Svetniki so obravnavali in sprejeli tudi Sklep o ugotovitvi javne koristi, in sicer v zvezi z lastninsko pravico na zemljiščih v enoti urejanja prostora DV-10 (Depala vas). Občina Domžale je na območju urejanja želela odkupiti nepremičnine, vendar je bila pri realizaciji pogodb neuspešna. S sprejetjem sklepa se je ugotovila javna korist gradnje bodoče cestne povezave ter zagotovila podlaga za izvedbo postopka razlastitve lastnikov nepremičnin v enoti urejanja prostora DV-10, ter uvedbo postopka pred Upravno enoto Domžale. V predzadnji točki so svetniki obravnavali in sprejeli Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra. Sklep se v večji meri nanaša na nekaj nepremičnin, ki ležijo na območju ureditve rekreacijske poti ob Kamniški Bistrici. Postopek ukinitve javnega dobra pa je potreben za pridobitev gradbenega dovoljenja. Po končanih delih se bo vzpostavil status grajenega javnega dobra. Na koncu seje so sledila še vprašanja, pobude in predlogi svetnic in svetnikov. □

Ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni

Avtorski film režiserja Sanjina Švajgerja *Ne pozabi name* dokumentira dan človeka z demenco, ki živi v domu za starejše občane ... V domu in lokalni skupnosti se je v zadnjih letih na podlagi izobraževanj in celostne oskrbe stanovalcev z demenco razvilo drugačno razmišljanje in drugačen odnos, ki spoštuje pravice stanovalcev in ohranja njihovo dostojanstvo. Film prikazuje običajen dan na enoti, ob tem pa razkriva mrežo odnosov, ki so se spletli med stanovalci, med stanovalci in zaposlenimi, kot tudi med svojci in zaposlenimi. Kako se pogovarjati s človekom z demenco, kako ga pomiriti, pripovedujejo izpovedi ekipe, ki dela kot stalna ekipa na enoti.

Tako so v organizaciji Kulturnega doma Franca Bernika, Doma upokoencev Domžale, društva Spominčica – podružnica Domžale in Knjižnice Domžale v četrtek, 19. septembra, s posebnim dogodkom v Domžalah obeležili v Kulturnem domu Franca Bernika svetovni dan Alzheimerjeve bolezni. Pripravili so projekcijo prvega slovenskega filma, ki govori o bolezni in preživljanju običajnega dne v domu starejših, na oddelku za demenčne bolnike v Trzinu. Po projekciji je stekel pogovor, ki ga je vodila Cveta Zalokar in na katerem so sodelovali režiser filma Sanjin Švajger, dr. Anamarija Kejžar, strokovnjakinja s področja bolezni demence, ki je bila v času snemanja filma direktorica doma v Trzinu, Estera Bartulac, predsednica domžalskega društva Spominčica, mag. Nataša Zalokar, direktorica Doma upokoencev Domžale, žal pa se zaradi občinske seje ni mogla udeležiti pogovora mag. Renata Kosec, nosilka projek-

ta priprave analize potreb starejših občanov v občini Domžale, da bi iz prve roke izvedeli več o tem projektu.

Demenca postaja v svetu vse večji izziv – ne samo za strokovnjake, temveč tudi za družine in družbo v celoti. Po podatkih WHO (Svetovne zdravstvene organizacije) živi na svetu 50 milijonov ljudi, ki imajo demenco. Ta številka naj bi se vsakih 20 let podvojila, kar pomeni da naj bi živele leta 2050 že 152 milijonov ljudi z demenco. V Sloveniji živi okrog 40.000 ljudi z demenco. Ker se bolezen pojavlja večinoma pri starejših od 65 let, bo do leta 2030 ob enakem trendu narasel delež z 20 % na 30 %. Ljudje z demenco živijo v domačem okolju in v institucijah, kot so domovi za starejše, saj svojci ne zmorejo sami skrbeti za človeka z demenco, temveč potrebujejo tudi strokovno pomoč – za obolelega, pa tudi zase.

Demenca je povezana s številnimi predsodki, bolniki z njo pa s strani številnih javnih ustanov obravnavani na način, ki si ga ne zaslužijo in ki je ponižujoč tako do njih kot do njihovih svojcev. Demenca ni samo bolezen. Je napoved skorajšnjega konca življenja in nekaj, s čimer se težko soočimo, čeprav čaka vsakega od nas. Srce parajoče zgodbe polnijo forume in spletne strani. Skrite kamere svojcev dokazujejo, da osebe inštitucij bolnike zaklepa in veže na posteljo, jih pusti neumite, jim plečnice zamenja dvakrat na dan in jih celo pusti stradati ali se fizično znaša nad njimi. Enako se jim dogaja v domačem okolju, ko njihova pokojnina postane dodatni vir za družinski proračun, sami pa ostajajo prepuščeni sami sebi.

Pa je mogoča tudi drugačna zgodba o demenci? Zgodba, v kateri se ljudi z

demenco ne zaklepa, ne polni s pomirjevali, ne odmika od življenja, kot ga živijo zdravi? Smo zmožni na svet bolnikov z demenco pogledati tako, kot ga vidijo oni, in se vživeti v vanje? Zgodba tržiškega doma za starostnike kaže, da je to mogoče. Da je sicer potrebna veliko truda, vztrajnosti, potrpežljivost in osveščanja okolja, vendar – kjer je volja, tam je pot. Dr. Anamarija Kejžar dodaja: »Iz včasih zaprtega, zaklenjenega oddelka, kjer so bili stanovalci z demenco odrezani od ostalega sveta, smo odprli oddelek. Prej agresivni in nemirni stanovalci so postali zadovoljni in umirjeni, sama enota pa ena najtoplejših in prijaznih v domu.«

Tudi v Domžalah je od 175 varovancev v domu upokoencev petdeset bolnikov z demenco, za katere skrbi ose-

bje, ki se nenehno izpopolnjuje in skrbi, da se počutijo čim boljše. Seveda pa je pereč problem v nastanitvi, saj je dom upokoencev poln. Kot smo slišali od mag. Nataše Zalokar, direktorice Doma upokoencev Domžale, pripravljajo dokumentacijo za gradnjo novega doma, saj statika ne dopušča, da bi obstoječi dom dvignili za eno nadstropje. Tudi če bi se to izvedlo, bi število varovancev ostalo isto, zato je najboljša, da se sezida novi, večji dom. S to lokacijo so zelo zadovoljni, saj imajo v bližini vse ustanove, ki jih uporabljajo. Od banke, pošte, kulturnega doma, trgovin ... Seveda pa je problem finančne narave, saj država nima namena graditi dodatnih domov za starejše, ker bojdaj ni denarja, vse breme pa ne more pasti na občinski proračun.

Estera Bartulac, predsednica domžalskega društva Spominčica, pa je omenila delovanje društva v teh petih letih od ustanovitve. Tudi v domžalski občini je precej bolnikov z demenco, ki pa jih zaradi zasedenosti domžalskega doma upokoencev svojci morajo nastaniti v drugih domovih po Sloveniji. Tu pa je problematično to, da je demenčne osebe oteženo obiskovati, ker so svojci zaposleni. Če bi bili nastanjeni v domžalskem domu, pa bi jih lahko obiskali vsak dan.

Ne pozabi name je zanimiv polurni dokumentarni film, ki si ga naj ogledajo tako svojci demenčnih oseb kot tudi zaposleni v domovih za starejše, da se bodo znali bolj orientirati pri pomoči demenčne osebe.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

9. TRIENALE SLOVENSKE UMETNOSTI

PLEČNIKOV KELIHI V MESTNEM MUZEJU

Ljubljana, sobota, 19. oktober 2019

PRVO JESENSKO POTEPAJNE GALERIJE se bo pričelo v ljubljanski Moderni galeriji, kjer si bomo na razstavi 9. trienala slovenske umetnosti ogledali cvetober likovnih umetnin sedanjega trenutka. Ta zelo zanimiva razstava nas bo uvedla v sezono obiskov razstav vseh žanrov, z aktualnim delom slovenskih likovnih umetnikov pa si bomo lahko ustvarili mnenje o sodobnih likovnih praksah.

Ker je čudovita priložnost, si bomo ogledali še razstavo kelihov našega velikega mojstra arhitekta Jožeta Plečnika v Mestnem muzeju. Ob ogledu bomo skušali odkriti skrivne podrobnosti, ki nas bodo uvedle v mojstrovo obvladovanje števil, praznin in proporcev, ki posvečene posode delajo izjemne.

Zberemo se pred **Moderno galerijo ob 10. uri**. Vstopnina: Moderna galerija 3,50 in Mestni muzej 4/6 eur. Kot vedno do sedaj nas bo po razstavah popeljal strokovni vodja Galerije Domžale Jurij Smole. Zaželeno prijave v KDFB (722 50 50) do 17. oktobra 2019.

Sporočite, če potrebujete prevoz, ker se lahko medsebojno povežemo.

Prijazno vabljeni!

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.
01/72 45 106
031/353 347
(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)
Krajšanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.
Zaupajte našim strokovnjakom.

Društva, zavodi in ustanove, pridite za en dan v šolske klopi – tudi v POŠ Ihan!

Leto je naokoli, mi pa vas (društva, zavodi in ustanove) vabimo k sodelovanju v četrti akciji NVO gre v šolo. Ponuža se vam možnost, da svoje dejavnosti predstavite učencem in jih tako navdušite za članstvo ali drugo obliko aktivnosti v vaši nevladni organizaciji. Letos smo se akcije v osrednjeslovenski regiji lotili malo drugače in dali prednost šolam, ki v akciji še niso sodelovale. Rezultat tega prizadevanja je bil, da bo letos akcija prvič potekala kar na štirih novih osnovnih šolah. To pa tudi pomeni, da bomo sodelovali z novimi društvi. Vsako leto akcijo organiziramo v tednu otroka, ki pa je letos malo pozneje kot po navadi. Namen akcije je, da se otroci iz sodelujočih

osnovnih šol seznanijo z društvi, ki delujejo v njihovem lokalnem okolju. Tako se bodo lahko že tekom akcije otroci sami preizkusili v tej večini in imeli možnost odločiti, če jih ta dejavnost zanima.

Nova sodelujoče šola v občini Domžale je OŠ Dob, kjer bo akcija potekala v petek, 11. oktobra. Na OŠ Prešerje pri Radomljah pa bo tokrat akcija potekala že tretjič zapored, in sicer v sredo, 9. oktobra. Pred kratkim je željo po drugem sodelovanju izrazila tudi POŠ Ihan. Na tej šoli bo akcija potekala 7. oktobra.

Naj vas ne skrbi organizacija, za to smo tukaj mi. Naša koordinatorka Nina Groboljšek - nina.groboljssek@

consulta.si, bo poskrbela za vse prijave, komunikacijo, skratka samo organizacijo. Šole vam bodo zagotovile prostor, pripomočke (projektor) in seveda malico. Vaša naloga pa bo, da pripravite zanimive vsebine, primerne določeni starosti otrok. Prijave zbiramo prek elektronskega obrazca, prek katerega lahko dostopate na Consulta.si. Na naši spletni strani Consulta.si se lahko na lastne oči prepričate, kako uspešne so bile prejšnje akcije. Društva, zavodi in ustanove, pozivamo vas, da izkoristite možnost brezplačnega sodelovanja v akciji, iz katere se lahko rodi marsikaj.

NINA GROBOLJŠEK

Hausmart!
vrhunska okna, vrata, senčila

MODRA ŠTEVILKA
080 87 74

VELIKA PONUDBA
PVC, PVC/ALU,
ALU OKEN, VRAT
TER SENČIL

Izkoristite jesensko akcijo.

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, info@hausmart.si www.hausmart.si

NOVICE

Drugi romarski shod pri sv. Notburgi v Groblje

Svetnica Notburga se je rodila leta 1256. Mati jo je dobro vzgojila in jo predvsem učila, naj povsod v naravi gleda Boga. Pri osemnajstih je šla Notburga služiti v bližnji grad, od koder

Pokopali so jo v Ebnu. Njen grob so obiskovali romarji od blizu in daleč. Svetnico upodabljajo s srpom v roki, kot deklo z molznikom, vrčem mleka in hlebcom kruha v predpasniku.

soorganizator romanja je bila tudi Župnija Jarše. Udeleženci so povsem napolnili cerkev, v kateri je župnik blagoslovil kip svetnice, po litanijah pa je bila sveta maša.

jo je gospodarjev sin, ki je bil preveč pod vplivom skope in trdosrčne žene, po očetovi smrti odpustil, ker Notburgi žena ni dovolila podpirati siromakov. Nato je služila pri nekem kmetu v vasi Eben, in ko se je pripravljala na odhod k maši, kmet pa je zahteval, da se dokonča delo pri žetvi, je Notburga odvrnila: »Naj srp odloči med teboj in menoj, gospodar.« Notburga je tedaj dvignila srp, izpodmaknila roko in srp je obvisel sam v zraku. Njivo, na kateri naj bi se to zgodilo, ljudje še dandanašnji imenujejo 'božja njiva'. Ko je nekdanja graščakova žena hudo zbolela, se je Notburga vrnila na grad in ji stregla. Sama je umrla, stara 48 let.

Svetnica ima svoj 'dom' tudi v grobeljski cerkvi, kjer so lani na pobudo Folklorne skupine Groblje prvič obudili romanje k sv. Notburgi v Groblje, po čemer je bil ta naš kraj včasih zelo znan kot najpomembnejša slovenska božja pot k tej svetnici. Letos je bilo romanje 15. septembra že drugič. Številni romarji so oblikovali procesijo, na čelu katere so nosili kip svetnice, sledil mu je prapor Turističnega društva Jarše - Rodica, ki je soorganizator romanja, folkloristi obeh društev, pa verniki romarji, manjkalo ni niti kočijažev. Procesijo je pred cerkvijo sv. Mohorja in Fortunata v Grobljah počakal župnik Matjaž Križnar z ministranti;

Procesiji je pred cerkvijo sledilo prijetno druženje s kulturnim programom, v katerem je nastopil lajnar Jože Strajnar, zaplesali pa folkloristi Folklorne skupine FD Groblje in njihovi gostje Folklorna skupina Društva narodnih noš in kočijažev občine Vodice. Vsem organizatorjem se je zahvalil tudi župnik in izrazil željo, da s projektom nadaljujejo. In tudi bodo, saj bo po odločitvi KD, Folklorne skupine Groblje, tretji romarski shod v nedeljo, 13. septembra 2020. Zavedajoč se pomena romarskega shoda za kraj, sta projekt podprli tudi KS Jarše - Rodica in Občina Domžale.

VERA VOJSKA

FOTO: VILJEM KAKER

Razlika med pudrom in pecilnim praškom

Če bi med slovenskimi novinarkami in novinarji iskal 'novinarsko pero' z izdelanim stilom, bogatim besednim zakladom in naklonjenostjo do obravnavnih tem, potem bi visoko, v sam vrh, postavil Karolino Vrtačnik, nekdanjo novinarko Dela in zdajšnjo direktorico Območne obrtno-podjetniške zbornice Domžale.

Če se od pisanja ne da živeti, ker naklade časopisov in revij padajo – tudi zaradi svetovnega spleta, facebooka, instagrama in podobnih omrežij ter pametnih telefonov – potem se je treba lotiti drugega dela. Če te povrh vsega to še zelo veseli, potem je to skoraj dobitna ali zmagovita kombinacija. Nikakor nočem pihati na dušo, ampak zdi se, da je to – vsaj videti je tako – Karolini Vrtačnik povsem uspelo.

A ostaja ji še njen vrtiček, kjer poganjajo drugačni sadeži, kot so poslovni uspehi ter načrti obrtnikov in podjetnikov na območju nekdanje ve-

jetjem Roto, za katerega je pripravila knjigo Od obrtne delavnice do prekmurske multinacionalke. V omenjenem podjetju so prav gotovo spoznali sposobnosti avtorice in ji zaupali pripravo knjige, kar je zagotovo hvalevredno dejanje. V takih in podobnih primerih se žal pre pogosto srečujemo z doma narejenimi izdelki, površno pripravljenimi, slabo oblikovanimi in povrh vsega še s slabo končno izvedbo, tiskom in vezavo.

Brez čebel ne bo življenja je še eno delo, kjer je Karolina Vrtačnik pustila svoj avtorski in uredniški delež. Tako kot so čebele pomembne za naše življenje, je pomembna tudi knjiga, nekakšen zbornik vseh za ta čas in za čebele zanimivih in pomembnih člankov ter pogledov znanih čebelarških strokovnjakov in piscev.

Še povsem sveža in tako rekoč topla je njena najnovejša knjiga z naslovom Diagnoza: blondinka, ki je neka-

Dve blondinki: Karolina Vrtačnik (levo) in novinarka Danica Lovenjak

like' občine Domžale. Karolina Vrtačnik se je že pred leti podala na nehvaležno pot, kjer se križajo poti avtorice in založnice, torej je preorala zajeten vrtiček, kaj vrtiček, pravi vrt ali še kaj več. To pot ubirajo mnogi, ki so že zdavnaj obupali, ko so svoje literarne izdelke brezuspešno pošiljali na 'uradne' ali 'velike' založbe. Torej se je odločila, da bo knjige, ki jih sama napiše, sama tudi založila in izdala.

Tokratna izdaja, delo Diagnoza: blondinka, torej ni prva knjiga Karoline Vrtačnik, saj je v deželi slovenskih knjig do zdaj pustila pomembno sled. Že leta 2007 je izšla njena prva knjiga Super mami z napako, ki jo je označila kot literarno nanizanko. Pomenljiv naslov pove vse, kar zagotovo velja za vse matere, tako nežne in ljubeče, pa vendar zmotljive in tudi s številnimi napakami.

Delo, ki ga ne smemo prezreti, je vsekakor knjiga z naslovom Ljubenske potice, v kateri z izjemnim posluhom za dediščino – tudi svojega rojstnega okolja – opisuje potice, ki to niso v pravem pomenu besede. Gre za značilne cvetnodeljske butarice, ki jih v obliki najrazličnejših izdelkov, napravljenih iz lesa in zelenja, poznamo le na Ljubnem ob Savinji. Njihova predstavitev in blagoslov na cvetno nedeljo, torej teden dni pred veliko nočjo, je pravi ljudski praznik. Kdor ljubenske potice dobro pozna, zagotovo ve, koliko truda vlagajo domačini, da se na dan blagoslova pojavijo z vedno novimi in novimi izdelki. Vrtačnikova je s knjigo Ljubenske potice opravila temeljito delo, ki ga dolej etnologi niso bili sposobni pripraviti in poslati na knjižni trg. Več kot stoletna tradicija si to zasluži, s tem pa tudi Vrtačnikova vse pohvale, da se je tega dela lotila z največjim žarom in odnosom do številnih generacij njej dragim domačinom. Knjiga je izšla leta 2014.

V istem letu se je Vrtačnikova spopadla s še eno tematiko, to je s pod-

kšen prerez številnih zapisov, ki jih je v zadnjem času objavljala na facebooku, vse pomembnejšem družbenem (in družabnem) omrežju. »Ko sem bila stara malo čez dvajset, torej v najboljših letih za 'ljubico', sem bila utelešena gospodinja,« pravi v uvodu Karolina. »Več kot dve desetletji sem rabila, da sem skapirala, kaj moški v resnici hočejo – ampak očitno sem razmišljala predolgo. V teh letih že spet iščejo bolj kuharice kot ono prvo. Ko sem zadnjič enemu prostodušno priznala, da smo za veliko noč jedli kupljeno potico in da sem šla raje na tek kot za štedilnik, je za tri dni kar umolknil. Pa še lastna mati mi prigovarja, da ženska moškega ujame na puder, obdrži pa s pecilnim praškom. Upam, da se me bodo ti nauki dovolj dobro in pravočasno prijeli, še preden bodo vsi primerni kandidati staro toliko, da bodo počasi že iskali negovalke.«

Kot pravi Karolina, je knjiga Diagnoza: blondinka najbolj zabavna, duhovita in prikupno zmešana knjiga tega leta. Prinaša Seks v mestu, Dnevnik Bridget Jones in ščepec Dese v eni osebi. »Če bi se radi do solz nasmejali in glasno krohotali, potem morate nujno čimprej zgrabiti knjigo, ki vas ne bo pustila resnih,« pravi Vrtačnikova. »Blagor vam, ki ste v dolgoletnih zvezah. Kajti, ni vam treba hoditi na zmenke in (ne)uspešno paziti na kilograme. Randiji pri 40+, tinder, služba, zraven pa še štirje otroci ter Lumpi in Mucica – to je recept za zabaven kaos.«

PRIMOŽ HIENG
FOTO: IGOR MODICOBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Kraj oddiha od leta 1403

Kraj sprostitve in odličnega počutja, s tradicijo delovanja, ki sega v leto 1403. Bližina neokrnjene narave nudi obilo priložnosti za aktiven oddih vseh generacij. Termalna voda z bogato mineralno sestavo, za revitalizacijo in zdravje telesa.

JESENSKI ODDIH

27. 9. 2019 - 25. 10. 2019

1 x polpenzion že od **40,90 €**

na osebo na noč (min. 2 noči)

Neomejeno kopanje v termalnih bazenih.

SENIOR ODDIH

29. 9. 2019 - 29. 12. 2019

5 x polpenzion že od **205,00 €**

na osebo za 5 noči

Brezplačen prevoz do Term Dobrna in nazaj.

— OD LETA 1403 —
TERME DOBRNA
HOTELI, SPA & MEDICINSKI CENTER((080 22 10)) www.terme-dobrna.si

Novice o delu Rdečega križa

Po dopustniških mesecih, ki za Rdeči križ Slovenije in tudi našo območno organizacijo pravzaprav niso skoraj nič dopustniški, je prišel september, ki je že kar prvi dan za to našo humanitarno organizacijo pomenil delovni dan. Na Čarobnem dnevu v Arboretumu Volčji Potok se je predstavila ekipa za prvo pomoč ter posredovala znanja s področja temeljnih postopkov oživljanja z uporabo avtomatskega defibrilatorja, pripravili so tudi dobro obiskane delavnice.

V septembru je bila tudi dobro obiskana krvodajalska akcija v Mengšu. Območna organizacija RKS Domžale se zahvaljuje za uporabo predzveža Kulturnega doma Mengeš, posebej iskrena hvala pa vsem krvodajalcem, ki so se odločili, da z darovanjem krvi pomagajo reševati življenja.

Prvo polovico septembra so namenili prenovi in vzdrževalnim delom v bivalnih zabojnikih za brezdomce – saj je ena pomembnih nalog tudi skrb zanje. Prenovili so enega od prostorov, zagotovili celovito čiščenje, beljenje, zamenjavo talnih oblog in električne napeljave, pohištva in ogrevanja. Interesenti za tovrstno pomoč morajo na RK napisati prošnjo.

V septembru so prejeli letošnjo zadnjo pošiljko hrane Evropske skupnosti – sklad 2019. Tako je bilo dobavljeno in ob pomoči krajevnih organizacij razdeljeno: testenine 1230 kg, moka 1740 kg, olje 1600 l, riž 820 kg, mleko 6750 l, fižol 1950 konzerv in pelati 1780 konzerv. Z omenjeno pošiljko Rdeči križ v zadnji tretjini leta blaži stiske in pomaga socialno ogroženim družinam.

Ob svetovnem dnevu prve pomoči 14. septembra 2019 je Rdeči križ Slovenije na vse naslovil poslanico z naslovom: Prva pomoč za vse, tudi za ogrožene in ranljive skupine prebivalstva. V njej so zapisali, da je svetovni dan prve pomoči že skoraj dve desetletji priložnost za predstavitev pomembnosti znanj in veščin prve pomoči širši javnosti, hkrati pa je

Rdeči križ Slovenije kot del Mednarodne zveze združenj Rdečega križa in Rdečega polmeseca (IFRC) že več kot 150 let vodilna organizacija za usposabljanje in nudenje prve pomoči. Je ponosni člen več kot 100 nacionalnih društev po vsem svetu, ki s(m)o v letu 2017 v prvi pomoči usposobili več kot 16 milijonov ljudi. Kar 33.579 jih je iz Slovenije, ki so usposobljeni, da nesebično ponudijo prvo pomoč kot veliko človekoljubno dejanje, ki kaže pripravljenost za brezpogojno reševanje vsakega življenja. Vsakdo se lahko nauči prve pomoči in rešuje življenja, ne glede na njegov ekonomski in socialni status.

Rdeči križ zagovarja vključevanje vseh skupin prebivalstva v usposabljanje iz prve pomoči, ki ga organizira, in poudarja absolutno nesprijemljivost kakršnekoli diskriminacije pri nudenju prve pomoči, predsednica RKS mag. Vesna Mikuž pa med drugim v poslanici poudarja, da bi moralo biti usposabljanje iz prve pomoči dostopno vsem, zato bi morali spodbujati udeležbo vseh, tudi ogroženih skupin prebivalstva. Naša naloga je, da sporočila in orodja prilagodimo učnim skupinam, da jih bo lahko razumel vsak udeleženec

VERA VOJSKA
FOTO: OZ RK DOMŽALE

Najprej za lepše počitnice, nato za prijetnejše novo šolsko leto

V skrbi za prijetnejše otroštvo vseh naših otrok si tudi Zveza prijateljev mladine Domžale prizadeva, da bi z dejavnostmi, pa tudi finančno in materialno pomočjo otrokom, posebej tistim iz socialno ogroženih družin, prispevala k lepšemu, tudi kvalitetnejšemu otroštvu vseh naših otrok, tako v občini Domžale kot v občinah v njeni okolici. Tako si je tudi letos prizadevala, da bi kar največ otrokom omogočila prijetne počitnice na morju, nekaterim tudi brezplačne, skupaj z Osnovno šolo Rodica pa je tudi zagotovila pester program za varstvo otrok v zadnjih dveh tednih počitnic. Omenjeno pestro varstvo, ki je obsegalo zelo bogat vsestranski program je obiskovalo 72 otrok od prvega do petega razreda. Med njimi jih je bilo največ iz občine Domžale – kar 61.

Letošnje počitnice so otroci v okviru Zveze prijateljev mladine Domžale lahko preživeli v Savudriji (dve izmenjivosti), po ena izmena pa v Piranu, Umagu in Poreču. Skupaj je letovalo 166 otrok, od katerih je le 14 otrok plačalo polno ceno, med njimi trije iz občine Domžale.

Za sto otrok, med njimi jih je bilo 46 iz naše občine, so starši plačali le delno, saj so za stroške letovanja prispevali Skupnost zdravstvenega zavarovanja Slovenije, občini Domžale in Trzin, Zveza prijateljev mladine Slovenije ter NLB. Brezplačno je letovalo 52 otrok, med njimi 38 iz občine Domžale, poleg SZSS, ZPMS in donacij je del sredstev prispevalo tudi Območno združenje Rdečega križa Domžale. Vsem donatorjem se iskreno zahvaljujemo.

Zveza prijateljev mladine Domžale je od ZPMS za pomoč pri nakupu delovnih zvezkov prejela sredstva, s katerimi je bil zagotovljen nakup delovnih zvezkov osmim otrokom v petih družinah, šolske potrebščine pa so bile razdeljene 19 otrokom iz desetih družin z območja naše občine.

ZPM Domžale sodeluje tudi v projektu botrstvo, ki blaži pogoje otrok po vsej Sloveniji, ki živijo pod pragom tveganja revščine. Pomoč botrov jim omogoča boljše pogoje za zdrav razvoj, izobraževanje, odkrivanje in razvoj talentov. S tem pa tudi bolj spodbudno preživljanje otroštva. Iz občine Domžale že prejema oz. je v procesu dodeljevanja sredstev iz botrstva 19 otrok, ki živijo v 12 družinah. Če bi tudi vi želeli postati boter kateremu od otrok, ki živijo v družinah pod pragom tveganja revščine, ste dobrodošli. Pokličite ZPM Domžale ali pogledajte na njihovo spletno stran.

Zveza prijateljev mladine Domžale skuša preko svojega humanitarnega programa pomagati socialno ogroženim družinam tako v naši občini, kot v sosednjih. V letošnjem letu se za vključitev v ta program poteguje 15 otrok iz štirih družin. Ob koncu vam bomo vse otroke pa tudi starše, da se v kar največji meri vključite v aktivnosti, ki jih je v tednu otroka, ki se vselej začne prvi ponedeljek v mesecu oktobra – torej letos 7. oktobra, in traja sedem dni, pripravila Zveza prijateljev mladine Domžale. Poiščite na straneh Slamnika program in dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: ZPMS

Z dušo in srcem za čebelarstvo

Tudi v Slamniku večkrat pišemo o dosežkih naših občanov in občank na posameznih področjih. Veseli smo uspeha vsakogar od njih, še posebno, če gre za mladega človeka, ki se uveljavlja s svojim delom. To lahko zapišemo za 23-letnega Jureta Andrejka z Rodice, srčnega mladega čebelarja, ki se lahko pohvali s kvalitetnim me-

Svoj čebeljak, pri njegovi postavitvi mu je pomagal oče, ima v Kresnicah, nedaleč od domačije babice, kjer je tako zelenjavni kot sadni vrt, v bližini pa številni kostanji in gozd, ne manjka tudi cvetlic, vse to pa pove, kateremu medu moj sogovornik namenja največ skrbi: kostanjevemu, cvetličnemu in gozdnemu. In za vse tri je že dobil priznanja.

dom, za katerega je prejel že več priznanj – tudi mednarodnih.

Mladi čebelar, s čebelarstvom se ukvarja od leta 2014, je absolvent visoke strokovne šole gozdarstva. Pripravljeno diplomu in glede na njegovo skrb za naravo, povezano posebej s čebelami, ni prav nič nenavadno, da je za vsebino diplome izbral naslov Uporabnost invazivnih rastlin v čebelarstvu. V njej bo posebej ob uporabi domače in tuje strokovne literature ter svojih izkušenj skušal dokazati uporabnost predvsem medovitih invazivnih rastlin za čebelarstvo in s tem tudi možnost novih vrst medu. Naslednje leto se bo tudi vpisal na magisterij, svojo delovno priložnost pa vidi v Zavodu za gozdove, že zdaj pa je trdno odločen, da bo svojo življenjsko in delovno pot namenil varovanju narave. Ugotavlja namreč, da nimamo pravega odnosa do okolja, da ga uničujemo, s svojim znanjem pa bi rad to preprečil, obenem pa vedno znova opozarjal: če čebel ne bo, ne bo življenja.

Čeprav spomini na prvo leto čebelarjenja niso najlepši, bilo je čebelarstvo leto za hitro pozabo, je rad čebelar, z dušo in srcem, čebele so zanj najboljše učiteljice in prijateljice, ki so ga in ga še bodo v življenju marsikaj naučile. Zdaj ima 23 panjev. Je član čebelarskega društva Domžale, od koder dobiva veliko strokovnih nasvetov, veseli ga izmenjevanje izkušenj pa tudi prijetna druženja. Ker je o kvaliteti svojega medu dobival same pohvale, se je odločil, da ga da v oceno strokovnjakom in bil prijetno presenečen, ko je od Čebelarstva zveze za Gorenjsko prejel v letu 2018 kar dve priznanji: zlato za kostanjev in srebrno za cvetlični med. Čeprav z letošnjo sezono niti on niti ostali čebelarji niso zadovoljni, je prvič svoj med poslal v oceno na AGRO – mednarodni kmetijsko-živilski sejem in dobil še enkrat potrditev o kvaliteti svojega medu: kostanjev je bil ocenjen z zlato, gozdni pa s srebrno medaljo.

VERA VOJSKA

Prevoz za invalide

Od nedavnega je tudi invalidom na vozičku v Domžalah in okolici na voljo taks.

Kdor pristane na vozičku, je že sam po sebi prikrajšan za določene stvari, marsikaj je težje dostopno, saj pri nas še niso povsod urejene klančine. Nekaj pa se je spremenilo. Le nekaj ponudnikov prilagojenih vozil obstaja v Sloveniji. In veseli smo, da je na našem koncu podjetje, ki omogoča prevoz tudi invalidnim osebam. Kombinirano vozilo je opremljeno z dvizžno ploščadjo, da voziček lahko zapele v vozilo in se v njem varno pritrdi, zraven pa je prostor tudi za spremljevalce.

Tak prevoz zna priti prav marsikomu, saj bo zdaj oseba na vozičku bolj samostojna, lahko se bo odpravila od doma sama in ji ne bo treba za vsak prevoz prositi sorodnikov ali iskati drugega načina prevoza, lahko se odpelje po opravkih, k zdravniku, na terapije, obisk, v šolo, banko ... S taksi službo se lahko dogovorite tudi za spremstvo in varen povratek domov, saj včasih majhna pomoč in skrb pomenita veliko razliko.

Priporočljivo je, da se za te vrste prevoza dogovorite kak dan prej, saj vozilo, prilagojeno invalidom, ni vedno na voljo. Pokličite 031 713 421 ali pišite na info@taxikamnik.si.

info@taxikamnik.si
TAXI KAMNIK
sedaj tudi za **PREVOZ OSEB**
na **INVALIDSKEM VOZIČKU**
031 713 421
www.taxikamnik.si

Poročilo o delu

Ob koncu poletja in s tem tudi koncu množičnega dopustovanja, ko se množice turistov skozi naše kraje vračajo proti severu in vzhodu, se tudi na avtocestnem odseku, ki ga pokriva naša enota, zgodi bistveno več dogodkov, ki zahtevajo naše posredovanje. Po (statistično) relativnem zatišju preteklih mesecev smo v zadnjih štirih tednih na avtocesti odhiteli kar osemkrat. Zagoreli sta dve vozili, pri dveh vozilih pa je prišlo do okvare motorjev, ki sta povzročili oblake dima, k sreči pa ognja in nevarnosti za ljudi le ni bilo. Zaradi neprilagojene hitrosti se je na viaduktu Petelinjek zavrtelo osebno vozilo in se zaletelo v odbojno ograjo. Vozilo je bilo popolnoma uničeno, voznik in sopotnik pa nista utrpela poškodb.

Neprilagojena hitrost in več kot očitno tudi neustrezna varnostna razdalja je botrovala trem nalemotom vozil. Dve osebni vozili sta trčili med predoroma Trojane in Podmilj, poškodovani sta se dve osebi. V zgolj dveh urah razmaka je 16. septembra pri izvozu iz avtoceste za Domžale prišlo do dveh tovrstnih nesreč. Okoli 13. ure sta trčili dve osebni vozili, nekaj minut po 15. uri pa štiri osebna vozila, eno je s seboj vleklo še počitniško prikolico.

Na lokalnih cestah smo posredovali sedemkrat. Na regionalni cesti Domžale-Vir je ob prometni konici okoli 15. ure voznik z osebnim vozilom trčil v stoječo kolono in povzročil poškodovanje še treh vozil in ene osebe. V štirih nesrečah je bila neprilagojena hitrost povod, da se je voznja končala izven cestišča, kar se je zgodilo voznici z osebnim vozilom, in vozniku s kombiniranim, obema v bližini Moravč, ter vozniku z osebnim vozilom na hibridni pogon na poti za Žej proti Dobu. Štiri mlajše osebe so bile lažje poškodovane, ko je v lhanu 5. septembra okoli 22.30 voznik z osebnim vozilom trčil v transformatorsko postajo. Na Prevojah je voznik z osebnim vozilom trčil v betonsko ograjo, pri študi pa je prišlo do nesreče, ko je kolesar izsilil prednost pred osebnim vozilom.

Naslednji dogodek pa smo zabeležili kot tehnično pomoč, čeprav bi lahko bila tudi prometna nesreča. Voznik je namreč pod vplivom alkohola in seveda z neprilagojeno hitrostjo na Rodici z osebnim vozilom podrl hidrant (ter prometni znak in nekaj žive meje), ob tem pa je voda iz hidranta zalila klet bližnje stanovanjske hiše. Gasilci smo iz poplavljenih klet prečrpali večjo količino vode, delavci JKP Prodnik pa so zaradi iztekanja vode zaprli vodo in v nadaljevanju sanirali hidrant. Zaradi odpravljanja posledice škode na hidrantu je bilo tisto območje nekaj časa brez vode.

Poleg omenjene smo imeli še enajst tehničnih posredovanj. Ob neurju 2. septembra smo pomagali pri pokrivanju dveh streh. Odstranili smo dve sršenji gnezdi ter dve na cesto podrti drevesi (v Dobu in na Rudniku pri Radomljah) in zaprli vodo pri puščajočem radiatorju v stanovanju na Ljubljanski cesti. Ko je meteorna voda ob obilnih padavinah 24. avgusta zalila klet hiše v Radomljah, smo jo skupaj z gasilci PGD Radomlje okoli deset kubičnih metrov izčrpali v kanalizacijske jaške. Za pomoč so nas prosili tudi policisti, da smo pri lhanu iz Mlinščice potegnili domnevno odtujeno motorno kolo.

Petkrat smo pomagali reševalcem NMP Domžale pri prenosu obolelih oziroma poškodovanih oseb. Enkrat smo omogočili tudi vstop v stanovanje.

Poletno druženje Medgeneracijskega društva Jesenski cvet

Smo medgeneracijsko društvo, ki ima kot osnovno vsebino dela skrb za starejše, kadar pa je le možno pa se zelo radi družimo z mladimi, učenci, otroki iz vrta in tudi s srednjo generacijo.

MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET Člani medgeneracijskega društva se srečujemo tedensko v malih skupinah z namenom pogovora, petja, urjenja spomina ali drugih prijetnih aktivnosti, ki nam popestrijo naš vsak dan. Srečanja organizirajo naši usposobljeni voditelji in voditeljice. To je naš osnovni in najširši program, v katerega se vključuje več kot 200 članov. Naše skupine delujejo v občinah Domžale, Lukovica, Mengeš, Trzin, Moravče in v občini Kamnik.

Poleg teh vsebin pa imamo še vrsto drugih aktivnosti, kot so: predavanja in delavnice, strokovne ekskurzije, večdnevni medgeneracijski tabor, ki ga organiziramo že nekaj let zapored v Izoli, srečanje ob novoletnih praznikih, organiziramo obisk kulturnih prireditelj, se udeležujemo Festivala za tretje življenjsko obdobje in sodelujemo s Kulturnim domom Franca Bernika z organizacijo medgeneracijskih delavnic za učence osnovnih in srednjih šol.

Tudi letos smo v času poletnih počitnic, 1. avgusta, kljub poletnim počitnicam, organizirali enodnevno medgeneracijsko srečanje in druženje. Dobil smo se v Planinskem domu v Komendi. Naš letošnji enodnevni tabor, kot ga mi poimenujemo, je bil letos namenjen spoznavanju našega dela

in predvsem dela društva. Vsak član dobro pozna svojo skupino in njene člane, način dela v njej, večinoma pa nima celostne predstave o delovanju društva. Zato smo v obliki šaljivega kviza ponovno predstavili vsem članom, kaj delamo, kdo so naši voditelji in koliko jih imamo (35), koliko imamo skupin (25), kakšna so njihova imena in podobno. Bilo je prav zabavno, ko so se v vrsto postavili vsi voditelji in nam zapeli, ali pa ko smo iska-

li številno rdečelasih voditeljic ter spoznavali imena naših skupin: kdo neki so Bodeče Neže, Sončni žarki, Zvončki itd. Seveda smo imeli potem še kosilo, malo smo zapeli, se pošalili in dan je bil lep ter predvsem drugačen.

In kaj je cilj poletnih druženj našega društva? Navadno poleti ljudje odhajajo na dopuste in potovanja, zato se večina dejavnosti nekoliko upočasnja ali začasno prekine. V poletni vročini tudi ni pretirane želje po rednem

delovanju skupin naših članov, zelo pa so navdušeni, da se dobimo vsaj enkrat, in to v naravi, kjer se sproščeno družimo in zabavamo. Tako imajo tudi naši člani popestrjeno poletje, saj jih večina preživi poletje doma. Prav za te člane je pomemben naš enodnevni poletni tabor, ki se ga vedno udeleži veliko članov. Letos nas je bilo več kot 80, kar je tretjina našega članstva, prišli pa so tudi mladi in otroci.

MAKSIMILJANA MALI

Učenje ima svoj začetek in nikoli konca

23. študijsko leto Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale

DRUŠTVO LIPA, UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE

»Ker so vse dejavnosti in programi našega društva namenjeni aktivnemu in kvalitetnemu preživljanju prostega časa, bomo veseli, če se boste tudi v šolskem letu 2019/2020 vključili v katerega od dvajsetih programov,« lahko preberemo v povabilu Marjana Ravnikarja, predsednika društva Lipa, Univerze za tretje življenjsko obdobje, ki je v svojih prostorih v Domžalah, na Ljubljanski cesti 58 letos že triindvajsetič odprla svoja vrata vsem, ki bi želeli obogatiti svojo jesen življenja z novimi znanji, predvsem pa s prijetnimi trenutki, v njihove študijske programe pa so povabljeni tudi brezposelni. V številne študijske programe se lahko vpišete ne glede na stopnjo formalne izobrazbe, pomembne so vaše želje, vaši interesi, morda tudi uresničitev sanj, za katere v delovnem obdobju vašega življenja ni bilo časa.

Z vpisi so začeli 9. septembra, medtem so pripravili tudi dan odprtih vrat,

Marjan Ravnikar, predsednik Univerze za tretje življenjsko obdobje - društva Lipa pravi: »Učenje ima svoj začetek in nikoli konca.«

ki je vsem zainteresiranim ponudil možnost podrobnejše seznanitve z vsebino študijskih programov in oblik izobraževanja, pa tudi priložnost pogovora o primernosti posameznega programa glede na interes in želje bodočih študentov ter študentk. Ti so si pri svo-

jih odločitvah lahko pomagali - in si še, s posebno brošuro s predstavitvami študijskih programov. Brošura je še vedno na voljo v knjižnicah v občinah, na območju katerih deluje društvo Lipa.

Med številnimi študijskimi programi lahko bodoči slušatelji izbirajo med

jezikovnimi: angleščina, nemščina, italijanščina, francoščina, španščina, ruščina in kitajščina; velik izbor ponujajo programi na področju kulture in ustvarjanja: pevski zbori, igranje na citre in kitaro, keramični krožek, likovno izobraževanje, klekljanje, gledališka delavnica, orientalski ples, skupinski ples in qigong, posebej pa izpostavljamo literarni krožek. Bogata kulturna dejavnost pomembno prispeva k bogatemu kulturnemu življenju v občini in tudi izven nje (prireditve, koncerti, literarni večeri, zbornik). S področja splošnega izobraževanja omenimo: geografijo, umetnostno zgodovino, zgodovino in kulturo tujih ljudstev, etnologijo, čedalje bolj popularno zeliščarstvo, možno pa je tudi v spoznavanje svetovnih religij in verstev, starejši pa kažejo tudi poseben interes za vključitev v računalništvo (sodelovanje s Srednjo šolo Domžale). Lahko pa izbirate tudi med logiko, zabavno matematiko, bontonom, športno medicino, pohodništvom, kolesarstvom, jahanjem, jogo, telovadbo, znanji s področja uporabe defibrilatorja in novostmi v cestnem prometu. Študij bogatijo strokovne ekskurzije, potopisna predavanja, tematski večeri, debatni klub, mediacija in pogovori. Veliko študentov in študentk v tretjem življenjskem obdobju pridno sodeluje pri bralni znački v slovenščini in tujih jezikih, na področju humanitarne dejavnosti pa v okviru društva Lipa deluje ena najbolj znanih skupin za izdelavo punčk za Unicef. Poseben poudarek dajejo tudi predstaviti ustvarjalnosti posameznih skupin širši javnosti (prireditve, razstave, delavnice).

S septembrom vpis v letošnje že 23. študijsko delo ene najuspešnejših univerz za tretje življenjsko obdobje v Sloveniji še ni končan, vabljeni tudi med šolskim letom, da med številnimi programi poiščete tistega, ki bo - posebej vam - popestril vašo jesen življenja. Več informacij lahko poiščete na spletni strani: <http://društvo-lipa.si/>.

VERA VOJSKA

FOTO: DOMZALEC.SI

Dan odprtih vrat

Centra za zaščito in reševanje Domžale

obiščite nas v petek,
11. oktobra 2019 ob 16. uri

- gasilski poligon za otroke
- prikaz gašenja začetnega požara
- predstavljena reševalna vaja
- orientacija v zadimljenem prostoru
- predstavitev intervencijskih vozil

112

CZR DOMŽALE

www.czrdomzale.si

Nov dogodek v novem parku – dan Svobode gibanja

Čeprav na prvi pogled morda izgleda, da nimamo moči nad dogodki v svetu, lahko vsakdo na dnevni ravni poskrbi, da je prijazen do sebe in drugih. In če veliko malih ljudi na veliko malih mestih naredi veliko malih stvari, lahko spremenijo obraz Zemlje (o. p. Zeleni planet). Nasilja se ne da zamejiti z enim letnim dogodkom, da pa se ustvariti protiutež s širjenjem dobrega, spodbujanjem sodelovanja različnih ljudi z enakim temeljem – čistim srcem. Zakaj se torej ne bi v gibanju spoznavali, si delili izkušnje, se veselili in skupaj nekaj lepega ustvarili?

Odločili smo se, da naredimo majhen korak k širjenju strpnosti in nenasilja in organizirali dogodek Svoboda gibanja. Letos je bil 31. avgusta v gemantijskem parku Martina Krpana v Domžalah. Bistvo dogodka je bilo povezovanje prek gibalnih veščin z različnim kulturnim ozadnjem. Na vroč sobotni dan smo se zbrali v paviljonu in odprli prizorišče z vadbo qigong, ki ima korenine v starodavni Kitajski. Vadbo je vodil Mauro Lugano, učitelj taijija in qigonga iz Argentine, ki uči v društvu Leteča želva. Zhineng qigong je zdravilna oblika qigonga, pri kateri se na začetku forme postavi namera, ki podpre skupino vadečih in vsakega posameznika pri uravnovešanju telesa. Gibi so počasni, zavestni, um je osredotočen in kaj kmalu popolnoma prazen. Rezultat je sproščeno telo in občutek miru. Po končani qigong vadbi smo se iz kitajske kulture premaknili k indijski kulturi, Tjaša – Asha joga je odvodila uro hatha joge, kjer smo se poglobili v dih, se ogreli, raztegnili mišice in se spočili. Od umirjenih vadb vzhoda se je dogajanje preselilo v južno Ameriko, natančneje v Brazilijo, kjer se je razvila borilna veščina

capoeira. Kreativna skupnost Balanco de Meia Lua je s kratko predstavo uprizorila zgodbo razvoja borilne veščine od samega začetka, od prihoda afriških sužnjev na območje Južne Amerike do njihovega upora, kjer se je skrita v plesne izraze in glasbo skozi desetletja zlorab v sužnjelastništvu oblikovala borilna veščina capoeira. Danes je capoeira priznana in zaščitena s strani Unesca kot brazilska kulturna dediščina in se vadi povsod po svetu. Lahko smo si ogledali rodo – uprizoritev capoeire s tradicionalnimi inštrumenti, pesmijo in akrobacijami. Rodo so vodili mestre Dada, ki prihaja iz Brazilije in živi v Trstu, profesor Cavallo iz Zagreba in profesorica Katjuša iz Ljubljane. Za konec je sledila salsa, preplet različnih plesnih stilov iz različnih kultur, je povedal učitelj David Vehovec iz plesne šole Enitan Dance Academy. Naučili smo se osnovnih gibov in zaplesali v paru, ko se je že mračilo. Barvne luči so nam omogočile vzdušje prave zabave in resnično je bila delavnica salse zabaven zaključek predstavitevne dela dogodka.

Pika na i pa je bil ogenj v kurišču, ki je dogodek povezal v lepo celoto. V

svetu moderne tehnologije pozabljamu na blagodejni učinek tako enostavnega dejanja, kot je opazovanje ognja in druženje ob toploti, ki jo oddaja.

Dogodek pričča o tem, da se z dobro voljo in povezovanjem ljudi z različni-

mi talenti lahko zgodijo zelo lepe stvari, ki pogrejejo srca in razširijo obzorja. Iskreno se zahvaljujemo vsem sodelujočim in podpornikom dogodka – Zavodu za šport in rekreacijo Domžale ter Občini Domžale. Upamo, da bo

dogodek postal tradicionalen in da bo udeležba vsako leto večja, s tem pa zabava še lepša.

DRUŠTVO ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA
LETEČA ŽELVA

Socialni odnosi v starosti

»Starost je del življenja in ni breme, ampak sreča, da jo doživimo.«

MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET Staranje je temeljna človekova izkušnja. Vsak človek se dnevno stara. Razmišljanje o starosti zato ni pomembno samo za stare ljudi, temveč za vsakogar. Življenje uspe le, če se soočimo s staranjem. Starati se dobro je velika umetnost. Vsak sam se mora odločiti, kakšen odnos bo imel do svojega staranja, do tega, kar ga prižadeva od zunaj, do bolezni, izkušenj izgube in lastnih meja. O tem razmišlja Anselm Grün v knjigi Visoka umetnost staranja.

Starost je obdobje, na katerega se je treba pripraviti in tako tudi sprejeti nekatere spremembe, ki jih nareku-

med dvema ali več osebami, ki temeljijo na sodelovanju, zaupnosti, interakciji. Daljše življenje ljudem omogoča, da dočakajo starost in jo tudi polno živijo, pri tem pa imajo trajnejši socialni stiki pomembno vlogo, tako da odnos postaja privlačen, zanimiv in vzpodbuja k njihovega ohranjanju. Nekakovostni odnosi v vsakdanjem življenju so vir konfliktov in slej ko prej razpadejo.

Danes življenje posamezniku nalaga, da bo dalj časa roditelj in dalj časa stari starš, kar prispeva h kontinuiteti medgeneracijskih odnosov. Dobri socialni odnosi so zelo pomemben vir za socialno oporo, še zlasti pri starejših, ki potrebujejo nego in pomoč. Bodimo

jejo zdravstveno stanje, upokojitev, odhod otrok od doma ... Vsako življenjsko obdobje ima svoje svetle in manj svetle strani. Večina od nas najverjetneje razmišlja in si želi, da bi starost preživljali v domačem okolju, da bi se ukvarjali z dejavnostmi, za katere prej ni bilo časa ... Vsak od nas ima svojo predstavo, kako naj bi živel svoje tretje življenjsko obdobje.

Dobri socialni odnosi so pomembni v vsakem življenjskem obdobju, od njih je odvisno dobro počutje posameznika. Z leti vedno bolj prihaja v ospredje potreba po dobrih osebnih medčloveških odnosih. Raziskave so pokazale, da je za starejše pomembnejša njihova kvaliteta kot kvantiteta, prav tako je odločilnega pomena, da imajo osebe v pozni starosti vsaj eno zaupno osebo.

Medosebni odnosi so posledica trajnejših ponavljajočih se interakcij, stika

glavni akterji svojega življenja in naredimo korak naprej.

Če ste v obdobju, ko pogrešate ljudi, s katerimi bi lahko delili vaše izkušnje, spomine, doživetja, razmišljanja, stiske, veselje, in vse kar vam prinaša življenje na pot, vas vabim, da se povežete z Medgeneracijskim društvom Jesenski cvet, ki že več kot 20 let spleta prijateljske mreže med ljudmi v manjših skupinah. Stik: Maksimiljana Mali (041 339 314), drustvo@jesenskicvet.si, spletna stran: www.jesenskicvet.si

In za konec še dve misli V. Frankla, utemeljitelja logoterapije: »Človekova ravnanja ne narekujejo razmere, na katere naleti, temveč odločitve, ki jih sam sprejme.« – »Človek je bitje, ki vedno odloča. In o čem odloča? O tem, kaj bo v naslednjem trenutku.«

TATJANA PRAŠNIKAR ĐURAN
FOTO: JOŽICA TRSTENJAK

Joga

v vsakdanjem življenju
pomaga

Vpis v začetno stopnjo
23.9.-2.10. 2019

Domžale,
Radomlje, Kamnik,
Moravče, Komenda, Mengeš,
Prevoje, Dolsko, Dragomelj

www.jvvz.org/domzale ☞ domzale@jvvz.org ☎ 031 231 440

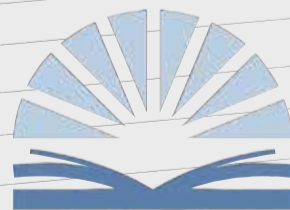
Avtor sistema
Vishwaguru
Paramhans
Maheshwarananda

Harmony for Body, Mind and Soul

(od 12. do 14. ure)

Šola, ki mi je blizu!

srednja šola domžale

Gimnazija

Tehnik računalništva

Trgovec

Avtoserviser

Inštalater strojnih inštalacij

Ekonomski tehnik (PTI)

Strojni tehnik (PTI)

VABIMO VAS
NA VPIS V PROGRAME
IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH.

DOGAJA SE ...

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI DOMŽALE/ OKTOBER

Animirani film: Koyaa in nagajivi predmeti 2
Mestni kino Domžale, 11. oktobra

1. oktober, torek

Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter stareše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | TONE ŠKARJA: SPOMINI STAROSTE
Gorniški večer / vstop prost / org.: PD Domžale, Borut Persolja, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | IAD ASTRA – POT DO ZVEZD
Znanstveno-fantastični triler / 124' / zgodba govori o inženirju vojaške emote (Brad Pitt), ki raziskuje galaksije, da bi našel svojega očeta, ki je pred 20 leti izginil na misliji iskanja življenja izven Zemlje.

20.30 | ZATON
Drama / 142' / László Nemes nasledi z oskarjem nagratni prvenec Savlov sin z enigmatično zgodovinsko dramo o rojstvu 20. stoletja, a hkrati o civilizaciji na predvečer njenega zatona.

2. oktober, sreda

Slamnikarski muzej
18.00 | MARKO HREN: DUHOVNO VODSTVO V SLOVENIJI NEKOČ IN DANES
Srečanja pod slamniki / pogovor s civilno-družbenim aktivistom, mirovnikom, matematikom in avtorjem nove knjige o duhovnem vodstvu v Sloveniji nekoč in danes / vodi Cveta Zalokar / vstop prost.

Knjižnica Domžale
19.00 | SAMO RUGELJ
Literarna kavarna / vstop prost / pogovor vodi: Tadeja Rode Teran / org.: Knjižnica Domžale.

Blunout klub
20.00 | KLEMEN BUČAN: PREDSTAVA 18+
Stand up / Predstava 18+ je rezultat Klemenovega 13-letnega dela v stand upu.

KD Franca Bernika
20.00 | RUSKI KOMORNI FILHARMONIČNI ORKESTER: KLASSIKA
Za IZVEN

Koncert / program: Beethoven: Trojni concert v C-duru, Mussorgski, Kalinikov, Stravinski, Čajkovski / dirigent: Adik Abdurakhmanov / solisti: Maja Gomboc (klavir), Vita Peterlin (violončelo), Simon Petek (violina).

3. oktober, četrtek

Knjižnica Domžale

Monokomedija: Profesor Kuzman mlajši
Kulturni dom Vir pri Domžalah, 12. oktobra

Mestni kino Domžale

18.00 | PAVAROTTI
Glej opis pod 4. oktober.

20.15 | OROSLAN
Drama / režija in scenarij: Matjaž Ivanšin (po kratki zgodbi Zdravka Duše) / 72' / v majhnih vasi v Porabju umre moški, znan pod vzdevkom Oroslan, novica o njegovi smrti pa se hitro razširi med vaščani.

8. oktober, torek

Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 1. oktober.

17.00 | KOKO DAJSA
Gledališka predstava / v okviru Tedna otroka / nastopajo: gledališki krožek OŠ Vencija Perka / po literarni predlogi Maše Ogrizek / 4+ / org.: ZPM Domžale, Knjižnica Domžale.

18.00 | MATEJ SEDMAK: FOTOBRAJNE
Predavanje / izobraževalna metoda / predstavitev tehnike / vstop prost / org.: Matej Sedmak, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | DOWNTON ABBEY
Glej opis pod 6. oktober.

20.30 | PREKLETSTVO VALBURGE
Politično nekorektna črna komedija, grozljivka / 82' / Tomaž Gorkič se po celovečernem prvencu idila vrača s politično nekorektno črno komedijo, ki v duhu sočnih slasher klasik iz poznih sedemdesetih in osemdesetih let postreže tako s šokom, srhom in vedri krvi kot s humorjem in zabavo.

9. oktober, sreda

Knjižnica Domžale
9.30 | MATILDA
Cikel ruskega filma / zgodovinska melodrama / režija: Aleksej Učitelj / 109' / 2017 / vstop prost / org.: Mednarodni klub slovenskih rojakov Ruslo, Slovanska knjižnica, Knjižnica Domžale.

17.30-19.00 | JESEN PRIHAJA
Ustvarjalnica / pravilnički kotiček / v okviru Tedna otroka

Predstava: Asher Kravitz: Judovski pes
KD Franca Bernika, 16. oktobra

Mestni kino Domžale

18.00 | KOŠARKAR NAJ BO 2
Glej opis pod 3. oktober.

20.00 | JOKER
Glej opis pod 4. oktober.

Kulturni dom Vir pri Domžalah
20.00 | UROŠ KUZMAN in PERICA JERKOVIC: PROFESOR KUZMAN MLAJŠI
Monokomedija / avtorski projekt Uroša Kuzmana in Perice Jerkoviča v sodelovanju s SITI Teatrom BTC / prodaja vstopnic: 051 811 678 in vstopnice. kvdir@gmail.com / prevzem vstopnic: 1 uro pred predstavo / cena vstopnice: 15 eur.

13. oktober, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | KOYAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2 + DELAVNICA EU ART KINO DAN
Abonma OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

18.00 | BINTI
Družinski film / 90' / podnapisi, 6+ / vlogerka Binti in njen prijatelj Elias načrtujeta akcijo, s katero bosta rešila prihodnost / nagrada za najboljši film – JEF, nagrada za najboljši film, posebna omemba – Montreal / ob tednu otroka: brezplačna projekcija, v sodelovanju z ZPM Domžale.

20.00 | PAVAROTTI
Glej opis pod 4. oktober.

14. oktober, ponedeljek

Mestni kino Domžale
9.30 | KOYAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2
Abonma OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

18.00 | PRITISK
Glej opis pod 10. oktober.

20.00 | ALICE IN ŽUPAN
Abonma filmski PONEDELJEK in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

15. oktober, torek

Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 1. oktober.

17.00 | BRAINOBRAIN
Spoznavnica / delavnica / za otroke med 7. in 14. letom starosti / tehnike NLP / spodbujanje možganskega delovanja / abakus / socialno-povezaval-

Veseloigra: Poključski zdravnik
Kulturni dom na Močilniku Dob, 18. oktobra

Kulturni dom na Močilniku Dob

20.00 | POKLJUŠKI ZDRAVNIK
Za IZVEN

Veseloigra o problematiki sodobnega časa / preko kvalitetnega kmetijskega zemljišča želijo neuki strokovnjaki umestiti sodobno obvoznico, čemur pa se lastniki zemljišč in krajanj odločno uprejo – za skupno dobro, pa vamo med njimi kmarti edini glas razuma, Dr. Gaber, dokler ni ... / gostuje gledališče KUD KOMAT Zasip / informacije in rezervacije: 041 420 610.

Blunout klub

20.00 | LAČNI FRANZ
Koncert / obudili bodo program prvega albuma Ikebana, saj v mesecu oktobru mineva natanko 40 let od njihovega koncerta na II. Gimmaziji v Mariboru.

19. oktober, sobota

Galerija na potepu
10.00 | 9. TRIENALE SLOVENSKE UMETNOSTI IN PLEČNIKOVIM KELIHI
Moderna galerija in Mestni muzej, Ljubljana / strokovna ekscurzija po razstavah / vodi Jurij Smole.

Mestni kino Domžale

10.00 | TAČKE NA PATRULJI
Glej opis pod 5. oktober.

18.00 | DEŽEVEN DAN V NEW YORKU
Ljubzenska komedija / 92' / ljubzenska pustolovščina Woodyja Allena, ki se odira na romantičnem ozadju New Yorka v dežju.

20. oktober, nedelja

Kulturni dom na Močilniku Dob
16.00 | ČAROBNOST BLEJSKEGA JEZERA
Za Abonma in IZVEN

Kjer je danes Blejsko jezero, je bil nekoč travnik, na njem pa hrbeček, na katerem so plesale gorske vile: predstava nas na zelo lahkoten in humoren način popelje v davno preteklost, odeto v mehko miru in lepote okoliških hribov in bogatih gozdov: polnih vinskih bitij / gostuje KPĐ Josip Lavrižar Kranjska Gora / informacije in rezervacije: 041 420 610.

Mestni kino Domžale

16.00 | MALI JETI
Animirana družinska pustolovščina / 92' / sinhronizirano, 6+ / ko najstnica Yi na strehi svojega bloka naleti na mladega jetija, se odloči, da ga bo s pomočjo prijateljev skušala spraviti domov na najvišjo goro sveta.

17.45 | JOKER

Glej opis pod 4. oktober.

20.15 | ALICE IN ŽUPAN

Predstava: Čarobnost Blejskega jezera
Kulturni dom na Močilniku Dob, 20. oktobra

20.00 | PREBOJ

Domžalska premiera z ekipo filma
Vojni film / 90' / film o bitki na Menini, v kateri se je 500 partizanov na čelu s komandantom Francem Severjem - Franto marca 1945 uspelo rešiti iz obroča nemške ofenzive.

25. oktober, petek

Knjižnica Domžale
17.00 | GIBALNA IGRALNICA
Gibanje in igra / za malčke od 18. meseca do 3. leta starosti / obvezna prisotnost staršev oziroma odrasle osebe / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: PŠ MIKI, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

18.00 | BOZJA MILOST
Drama / 137' / po resničnem sodnem primeru posneta drama Françoisa Ozona (Gospodinja) sledi trem moškim, ki združijo moči, da bi razkrinkali cerkvene svetohlustvo in se osvobodili bremena dolgo zamolčane resnice / velika nagrada žirije na letošnjem Berlinalu.

20.30 | JOKER

Glej opis pod 4. oktober.

Blunout klub

20.00 | ALYA
Koncert / obeta se prav poseben glasbeni večer, ki bo še bolj oseben, intimen, z novimi pesmimi ter z nekaj stariji v drugačni, akustični preobleki.

26. oktober, sobota

KD Franca Bernika
10.00 | PO SLIKANICI UROŠA GRILCA IN ANKE KOČEVAR: IZGUBLJENI SLAMNIK
Za IZVEN
Sobotna otroška matineja / glasbena pravljica / Zavod Škratelec / nastopata: Nina Peče Grlic (pripovedovanje), Andrej Fon (glasba v živo) / 30' / 3+

11.00 | POTEK PO PRAVLJIČNEM ŠUMBERKU
Brezplačen sprehod po pravljico-dolžvijski poti / zbor udeležencev pri Kavarni Česmin v Česminovem parku, udeleženci dobijo knjižico Pravljični Šumberk / krožna pot dolga 3,4 km, ob Kamniški Bistrici do Šumberka in nazaj / trajanje do 3 ure / primerno za družine / obvezne pa so prijave na simona@kd-domzale.si do 25. oktobra.

Mestni kino Domžale

18.00 | KOŠARKAR NAJ BO 2
Glej opis pod 3. oktober.

20.00 | IAD ASTRA – POT DO ZVEZD
Glej opis pod 4. oktober.

Koncert: Zapijmo pesmi o svobodi
KD Franca Bernika, 23. oktobra

Knjižnica Domžale

10.00 | NOČ ČAROVNIC
Ustvarjalna delavnica / za otroke od 6. do 15. leta starosti / delavnico vodi: Nives Podmiljšak / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Nives Podmiljšak, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale

10.00 | BACEK JON FILM: FARMAGEDDON
Počitniška matineja
Animirana pustolovščina / 86' / sinhronizirano, 4+ / ko v koruzno polje ob kmetiji strmoglav vesoljska ladja s prikupnim vesoljčkom, Bacek Jon zasluži prilžnost za nekaj vesoljske zabave.

18.00 | DEŽEVEN DAN V NEW YORKU
Ljubzenska komedija / 92' / ljubzenska pustolovščina Woodyja Allena, ki se odira na romantičnem ozadju New Yorka v dežju.

20.00 | JOKER
Kriminalni triler / 122' / nadeni si nasmešek na obraz ... Joaquin Phoenix je Joker / film je na letošnjem festivalu v Benetkah osvojil glavno nagrado.

31. oktober, četrtek

Mestni kino Domžale
16.00 | BACEK JON FILM: FARMAGEDDON
Glej opis pod 30. oktober.

18.00 | VRNITEV V DEŽELO ZOMBIEV – NOČ ČAROVNIC
Komična grozljivka / 93' / trhla in disfunkcionalna družina preživeli v zombi apokalipsi prispeje osrčje Amerike, kjer pa jih ne čakajo le mutirani zombiji, ampak tudi sovražno nastrojeno preživel.

20.00 | TISTO: DRUGO POGLAVJE – NOČ ČAROVNIC
Grozljivka / 169' / klub Zgub se mora po 27 letih znova vrniti v Derry, ki ga spet terorizira klovni Pennywise.

Blunout klub

20.00 | ARCHE
Koncert / Arche je hardcore godba na štrom, za solzne oči in večno prijateljstvo.

Razstave

MENAČENKOVA DOMAČIJA
O KMEČKO-OBRTNIŠKI DRUŽINI AHČIN IN KIPARSKA POSTAVITEV DEL FRANCETA AHČINA
Stalna razstava

SLAMNIKARSKI MUZEJ
300 LET SLAMNIKARSTVA NA SLOVENSLEM

/ vstop prost / org.: ZPM Domžale, Knjižnica Domžale.

17.00 | **MOJ OCKA JE PIRAT**

S pravljico po svetu / pravljčna urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | **BRAINOBRAIN**
Predstavitve programa / predavanje za starše / izvajaj: Tanja Logar / vstop prost / org.: Brainobrain Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | **KOŠARKAR NAJ BO 2**
Domžalska premiera z ekipo filma

Družinska komedija / 80' / v slovensčini. 7+ / Vračajo se Ranta in njegovi prijatelji, novi košarkarski izzivi in prve ljubezenske težave.

Center za mlade Domžale
19.00 | **ODPRTE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE BREZČASNO OTROŠTVO**

Odprije fotografske razstave / avtorica Barbara Gregurič Silič.

4. oktober, petek
Knjižnica Domžale

17.00 | **ZIGRO V GLASBENI SVET**
Glasbena urica / za otroke od 0 do 5 let s starši ali skrbniki / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: dr. Veronika Šarec, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | **PAVAROTTI**

Dokumentarni film / 114' / presunljiv portret legendarnega tenorja in enega najboljših prijubljenih opernih pevcev vseh časov, v biografskem dokumentaristu Rona Howarda (The Beatles: Osem dni na teden).

20.15 | **JOKER**
Kriminalni triler / 122' / nadeni si nasmešek na obraz ... Joaquin Phoenix je Joker / film je na letošnjem festivalu v Benetkah osvojil glavno nagrado.

Blunout klub

20.00 | **KING FOO**
Koncert / iz njihovih nastopov nihče ne odide ravnotušen, pa naj gre za glasbenega sladokusca, ki pričakuje avtorsko glasbo, ali le obiskovalca, željnega dobre zabave ob kvalitetni glasbi.

5. oktober, sobota
Mestni kino Domžale

10.00 | **TACKE NA PATRULJI**
Otroška nanizanka / 66' / sinhronizirano. 3+ / skupaj si bomo pogledali šest novih epizod, s katerimi se naši junaki podajajo v razburljive avanture.

18.00 | **KOŠARKAR NAJ BO 2**
Glej opis pod 3. oktober.

20.00 | **AD ASTRA – POT DO ZVEZD**
Glej opis pod 1. oktober.

6. oktober, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | **TACKE NA PATRULJI**
Glej opis pod 5. oktober.

17.30 | **JOKER**
Glej opis pod 4. oktober.

20.00 | **DOWNTON ABBEY**
Zgodovinska drama / 122' / premožno družino Crawley, ki jo poznamo iz televizijske nadaljevanke, preseneti pretrese napovedani prihod pomembnih gostov – kralja in kraljice.

7. oktober, ponedeljek
Knjižnica Domžale

17.00 | **KNJIGE VELIKANKE**
Predstava / Carolej Sam Sebastian / v okviru Tedna otroka / za udeležence projekta Želivno poletno bralno popotovanje in izven / zagotovite si brezplačne vstopnice / 4+ / org.: Čarobni oder, Knjižnica Domžale.

je: tanja@brainobrain.si ali 040 416 682 / org.: Brainobrain Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
9.30 | **KOYAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2**
Abomna OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

KD Franca Bernika
20.00 | **ANDREJ ŽUST IN SOLISTI BERLINSKE FILHARMONIJE**
Abomna koncertni MODRI in IZVEN
Koncert / nastopajo: Andrej Žust (trobenta), Daniela Hlinková (klavir), Knut Weber (violončelo) / program: Ludwig van Beethoven, Robert Schumann, Franz Schubert, Richard Strauss: Alphonse, Claude Debussy.

16. oktober, sreda
Knjižnica Domžale

10.00 | **ANDREJA SEMOLIČ: GIBALNI RAZVOJ DOJENČKA**
Biba leze ... srečanja za starše z dojenčki / vstop prost / org.: Andreja Semolič, Simona Glavan, Knjižnica Domžale.

16.00 | **USTVARJALNE ROKE**
Delavnica ročnih del / vodi: Cveta Hribernik / vstop prost / org.: Cveta Hribernik, Knjižnica Domžale.

17.00 | **BRAINOBRAIN ZA NAJMLAJŠE**
Spoznavnica / delavnica / za otroke med 4. in 6. letom starosti / osnovne metode brainobrain / abakus / skupinsko-povezovalne igre / pesnice, gibanje / logične uganke / izvajaj: Uroš Sinkovič / prijave: tanja@brainobrain.si ali 040 416 682 / org.: Brainobrain Domžale, Knjižnica Domžale.

19.00 | **FOLKLORNA SKUPINA SVOBODA MENCEŠ**
Kulturna društva se predstavijo / vstop prost / org.: JSKD Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
9.30 | **KOYAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2**
Abomna OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

KD Franca Bernika
20.00 | **ASHER KRAVITZ: JUDOVSKI PES**
Abomna gledališki RUMENI in IZVEN

Zgodba o pogumu, želji po preživetju in prijateljstvu, ki ne pozna meja in ki ga ne moreta ločiti niti nacizem niti smrt. / Prešernovog gledališče Kranj, Mini teater Ljubljana / režija: Yonathan Esterkin / igra: Miha Rodman / 90'

17. oktober, četrtek
Knjižnica Domžale

17.00 | **NAJPRISRČNEJŠI VELIKAN**
S pravljico po svetu / pravljčna urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | **FRANCI HORVAT: MEHIKA**
Potopisno predavanje / vstop prost / org.: Franci Horvat, Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika
20.00 | **ASHER KRAVITZ: JUDOVSKI PES**
Abomna gledališki RDEČI in IZVEN
Glej opis pod 16. oktober.

18. oktober, petek
Knjižnica Domžale

17.00 | **BRIHTOLOGI NA NEBU**
Brihtologi / družinske delavnice / povezovanje z lokalnim okoljem / spodbujanje branja / kakovostno knjižnično gradivo / sodelujejo družine z vsaj enim osnovnošolskim otrokom / obvezna prijava / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika
20.00 | **ASHER KRAVITZ: JUDOVSKI PES**
Abomna gledališki ZELENI in IZVEN
Glej opis pod 16. oktober.

Glej opis pod 11. oktober.

21. oktober, ponedeljek
Knjižnica Domžale

18.30 | **ANDRAŽ ROŽMAN: TRIJE SPOMINI – MED HAJFO, ALEPOM IN LJUBLJANO**
Srečanja z ustvarjalci / pogovor vodi: Cveta Založar / vstop prost / org.: Cveta Založar, Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika
20.00 | **ASHER KRAVITZ: JUDOVSKI PES**
Abomna gledališki ORANŽNI in IZVEN
Glej opis pod 16. oktober.

22. oktober, torek
Knjižnica Domžale

9.30 | **IGRALNE URICE**
Glej opis pod 1. oktober.

19.00 | **DR. MIHA MIKELJ – STANJE ZEMLJE: NAM RES PRETI KATASTROFA?**
Predavanje / vstop prost / org.: dr. Miha Mikelj, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
9.30 | **KOYAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2**
Abomna OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

17.00 | **DOWNTON ABBEY**
Abomna filmski SREBRNO PLATNO in IZVEN
Glej opis pod 6. oktober.

20.00 | **ZATON**
Glej opis pod 1. oktober.

23. oktober, sreda
Knjižnica Domžale

17.00 | **DOBRODOŠLI PRI PIKI**
Pikna čajanka / 5+ / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Lidija Smerkolj Turšič, Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika
19.00 | **KONCERT LJUDSKIH IN PARTIZANSKIH PESMI: ZAPOJMO PESMI O SVOBODI**
Za IZVEN

Koncert / Marjetka Popovski in spremljevalna skupina glasbenikov, pevec in recitatorjev / Savo Kralj (kitara, bobni), Miran Pečenik (harmonika), Marko Petelin (harmonica), Massimo Ferrara (bas), Igor Rojc (recitator), Pevska skupina Cvet v laseh.

24. oktober, četrtek
Knjižnica Domžale

10.00-11.30 | **DRUŽENJE OB DRUŽABNIH IGRAH**
Glej opis pod 10. oktober.

17.00 | **MOJICA POKRAJČULJA**
S pravljico po svetu / pravljčna urica / obvezna je predhodna prijava / 4+ / org.: Knjižnica Domžale.

17.00 | **VPLIV EKONOMSKEGA STANJA NA ŽIVLJENJE STAREJŠIH**

Alzheimer cafe / pogovori o demenci / predava: dr. Peter Seljak / vstop prost / org.: Dom upokojencev Domžale, društvo Spominčica – podružnica Domžale, Knjižnica Domžale.

19.00 | **DOMŽALSKA ČEBELARSKA POT**
Predstavitve tematske poti / čebelarska poučna pot / vstop prost / org.: TIC Domžale, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
9.30 | **KOYAA IN NAGAJIVI PREDMETI 2**
Abomna OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 11. oktober.

17.30 | **ALICE IN ŽUPAN**
Glej opis pod 11. oktober.

Glej opis pod 1. oktober.

27. oktober, nedelja
Mestni kino Domžale

16.00 | **MALI JETI**
Glej opis pod 20. oktober.

18.00 | **PREBOJ**
Glej opis pod 24. oktober.

20.00 | **PASJI SMISEL ŽIVLJENJA 2**
Družinski film / 109' / kuža Bailey se sprašuje o pomenu svojega obstoja skozi življenja ljudi.

28. oktober, ponedeljek
KD Franca Bernika

9.00-15.00 | **POČITNIŠKA DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA**

Med jesenskimi počitnicami se posvečamo 'stop motion' animaciji / tri dni bomo na ustvarjalni delavnici snemali kratek animirani film, gledali počitniške risanke in se ogromno naučili o tehnikah animiranja / število udeležencev je omejeno, najmanjša starost pa je 9 let / cena tridnevne delavnice je 20 evrov / prijave sprejemamo do 23. oktobra na simona@kd-domzale.si / informacije: tel. 01 722 50 50.

Knjižnica Domžale
10.00 | **BRIHTARIJE**
Spretni prsti / družabne igre / poučna delavnica / za vsa družino / obvezna prijava / izvajaj: Petra Strajnar / org.: Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
10.00 | **TACKE NA PATRULJI**
Počitniška matineja
Glej opis pod 5. oktober.

18.00 | **BINTI**
Glej opis pod 13. oktober.

20.00 | **BOŽJA MILOST**
Glej opis pod 25. oktober.

29. oktober, ponedeljek
Knjižnica Domžale

9.30 | **IGRALNE URICE**
Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter starše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika
9.00-15.00 | **POČITNIŠKA DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA**
Glej opis pod 28. oktober.

Mestni kino Domžale
10.00 | **MALI JETI**
Počitniška matineja
Glej opis pod 20. oktober.

18.00 | **KOŠARKAR NAJ BO 2**
Glej opis pod 3. oktober.

20.00 | **PREBOJ**
Glej opis pod 24. oktober.

30. oktober, četrtek
KD Franca Bernika

9.00-15.00 | **POČITNIŠKA DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA**

Med jesenskimi počitnicami se posvečamo 'stop motion' animaciji / tri dni bomo na ustvarjalni delavnici snemali kratek animirani film, gledali počitniške risanke in se ogromno naučili o tehnikah animiranja / število udeležencev je omejeno, najmanjša starost pa je 9 let / cena tridnevne delavnice je 20 evrov / prijave sprejemamo do 23. oktobra na simona@kd-domzale.si / informacije: tel. 01 722 50 50.

Stalna razstava.

TOKO DOMŽALE – Tovarna TO(rbic) in KO(včkov)
Razstava bo odprta do konca leta 2019.

KNJIŽNICA DOMŽALE
UCENCI OS RODICA: IGRAMO SE, VESELO POJEMO IN PLEŠEMO
Likovna razstava bo na ogled do 12. oktobra.

BRANKO MURKO: O IZGUBLJENIH POLETJIH
Slikarska razstava bo na ogled od 14. oktobra do 9. novembra.

Aleksandra Volk: TRI BOTRE LISIČICE
Razstava lutk iz blaga bo na ogled do 20. oktobra.

OBLIKOVALCI KERAMIKE UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENSKO OBDOBJE V LJUBLJANI: MIKI MUŠTER
Izdelki iz keramike bodo na ogled od 21. oktobra do 5. novembra.

FOTO KLUB TRŽIČ: DEDIŠČINA ŽIVI – DANŠNJI PROSTOR V STARI PREOBLEKI
Fotografska razstava bo na ogled od 1. do 14. oktobra.

FOLKLORNA SKUPINA SVOBODA MENCEŠ: KULTURNA DRUŠTVA SE PREDSTAVIJO
Razstava bo na ogled od 15. do 30. oktobra.

Izobraževanja
Knjižnica Domžale

OTROCI
Varna in pametna raba pametnih telefonov, varno obnašanje na internetu, kaj je res in kaj ni res - za otroke med 6. in 13. letom. Bodi KUL in pridi na delavnico. Tvoj pametni telefon ti bo hvaležen, mami in oči pa še bolj.

NAJSTNIKI
Digitalni najstniki med 14. in 17. letom vabljeni na workshop svetovalne delavnice: sexting, bullying, trolling, cyberhate, flaming, chatting, selfiji, zasvojenost ... Kul pogovori, zaupanje, primeri, rešitve.

STARŠI
Analogni zbežani starši in digitalni otroci: delavnice za starše, ki bi radi izvedeli osnove: kaj moj otrok dela na spletu, kje so meje, kako ohraniti nadzor in kako mu pomagati.

SENIORJI
1) Brezplačni računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta),
2) Brezplačni nadaljevalni računalniški tečaj, kjer boste spoznali pametni telefon, e-pošto, facebook ...
Za vse delavnice se prijavite na: helena.prel@dom.sik.si ali 01 724 12 04.

COBISS – Virtualna knjižnica Slovenije
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade: vsako sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

Predstavitve aplikacij
V Knjižnici Domžale vam lahko po pokažemo delovanje mCOBISSa, DomLiba, Biblosa ... Prijave: vojka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si.

Prva računalniška pomoč
Vsak drugi petek v mesecu med 12.00 in 14.00 brezplačna pomoč pri uporabi računalnika. Prijave: 01 724 12 04 (Gorazd Jesihar, Janez Dolinšek).

Koledar dogodkov
Zbral in uredil: **Matija Kralj**
Fotografije: **Jernej Kokol, promocijsko gradivo**
Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajšanja prispehlih informacij. Informacije o dogodkih v **novembru 2019** pošljite do **18. oktobra** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.
* Dogodki, ki niso kulturne narave, so objavljeni samo v primeru, če prvih ni dovolj.

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Zazri se vase

Od 8. do 16. julija je na Dobu pri Domžalah potekala mednarodna mladinska izmenjava na temo čuječnosti in kreativnih tehnik izražanja v organizaciji Centra za mlade Domžale.

CZM Projekt z naslovom Zazri se vase je bil sprejet in financiran s strani slovenske nacionalne agencije Movit, ki izvaja program Erasmus+ Mladi v akciji. Izmenjave se je udeležilo 23 udeležencev iz štirih držav, in sicer iz Slovenije, Madžarske, Grčije in Francije.

Namen izmenjave je bil udeležencem ponuditi čas, v okviru katerega se lahko malce ustavijo in pridejo v stik s seboj. Čas, v katerem se lahko bolje zavedajo zdajšnjega trenutka in prepoznajo, kaj se dogaja znotraj njih (tako v mislih, telesu kot na čustveni ravni). Ta namen sta koordinatorska izmenjave želela doseči z vsakodnevno meditacijo in spoznavanjem čuječnosti. Program so popestrile kreativne delavnice, v okviru katerih so se lahko udeleženci naučili novih načinov izražanja. Vsak je lahko našel nekaj zase, saj je program ponujal: delavnico psihologije v gibanju, kontaktne plesa, dramsko delavnico, delavnico z glino, slikanje s prsti, izdelovanje lutk, glasbeno delavnico, zvočno kopel in še in še. Tekom izmenjave je potekal tudi izživ, kdo najdlje zdrži brez mobilnega telefona. Namen izziva je bil, da se poskuša omejiti uporabo mobilnih telefonov in spodbuditi bolj kvalitetno preživljanje prostega časa. Zmagovalec izziva ni uporabljal mobilnega telefona tekom celotne mladinske izmenjave – kar sedem dni! En dan je bil prav poseben – dan v tišini. Ta dan je bil namenjen meditiranju, in vse aktivnosti, tako obroki kot prosti čas, so potekale v tišini.

V nadaljevanju navajamo doživljajne izmenjave s strani slovenskega udeleženca.

»Obstaja zgodba o Budi. Nekega dne je Gautama prišel do svojih učencev in s seboj je prinesel lep, svilen robček. Učence je vprašal, kaj vidijo. In povedali so mu, da vidijo lep, svilen robček. Robček je zavezal v pet volov in vprašal učence, ali je to še ve-

dno isti robček. Učenci so mu rekli, da je to še vedno isti robček, ampak da je zdaj malo drugačen. Buda jim je nato povedal, da je to tisto, kar on želi, da bi razumeli. Pravil jim je, da so vsi že Bude, vendar so zavozlani. On je kot

robček, ki ni zavozlan. Vprašal jih je, kako naj bi razvozlati robček. Če bi robček bolj vlekl, se ne bi razvozlat in bi bil še bolj zavozlan in kompliciran. Edini način, da se robček razvozla, je tako, da robček opazujemo in ugotovimo, kako so bili volzi ustvarjeni. Ko bodo to ugotovili, lahko robček razvozlamo.

... V prisposobi ta robček predstavlja nas. Vsi imajo svoje težave oziroma volze. Rešujemo jih na načine, ki nam težave le bolj zakomplicirajo. Prek čuječnosti lahko te težave opazujemo in jih razumemo. Na ta način lahko razumemo naravo svojih volov in jih počasi in z ljubeznijo razvozlamo.» – Jaka

Več informacij o mednarodnih priložnostih za mlade dobite v Centru za mlade Domžale in na spletni strani www.czm-domzale.si.

Počitniško varstvo na Osnovni šoli Rodica

Zadnja dva tedna poletnih počitnic je bilo na Osnovni šoli Rodica organizirano počitniško varstvo v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Domžale.

OŠ RODICA Počitniškega varstva so se udeležili učenci iz okoliških šol od prvega do šestega razreda osnovne šole. Namen varstva je bil, da se otrokom omogoči aktivno preživljanje prostega časa.

Zagotovljen je bil pester program, ki je vključeval gibanje, ustvarjanje in druženje. Dopoldnevi so bili namenjeni izvajanju različnih delavnic. Otroci so se preizkusili v izdelovanju origamijev, naprstnih lutk in spomina v angleškem jeziku. Obiskali so nas karateisti Sankukai karate kluba Domžale in nas naučili nekaj osnovnih tehnik karateja. Tudi športna aktivnost nam ni bila tuja, otroci so z veseljem hodili na sprehode, še posebno, če smo si za cilj izbrali igrala ob Kamniški Bistrici. Učenci so se odlično izkazali tudi pri orientaciji in štafetnih igrah.

Ob tem je na Osnovni šoli Rodica potekala tudi jezikovna uvajalnica za učence priseljence, ki so se vsak dan pridno učili slovensko. Nekajkrat so se

pridružili tudi ostalim otrokom v počitniškem varstvu in spletni prijateljske vezi v novem okolju. Skupaj smo obiskali Knjižnico Domžale, ki je znotraj projekta Odklopi se poskrbela, da smo razmigali možgančke z igra-

njem različnih družabnih iger. V Kulturnem domu Franca Bernika smo si ogledali animirani film Skrivno življenje hišnih ljubljencev. Družili smo se tudi ob različnih športnih aktivnostih.

Da pa ob vsem tem naši želodčki niso bili lačni, nas je kuhinjsko osebje razvajalo z raznoliko prehrano. Pripravili so nam odlične malice in kosila. En dan smo tudi sami poprijeli za kuhinjske pripomočke in se preizkusili v peki palačink.

Otroci so se veselili vsakodnevnih dogodivščin, vragolij in aktivnosti. Tako smo se polni prijetnih počitniških doživetij vrnili nazaj v šolske klopi in že odštevamo dneve do prihodnjih počitnic.

EVA ŠIMC

Mladinska izmenjava Teci za zero waste

Mladi iz štirih evropskih držav so ozaveščali o problematiki onesnaževanja in o bolj zdravem načinu življenja mladih.

CZM Med 8. in 15. septembrom je Center za mlade Domžale organiziral mladinsko izmenjavo Teci za zero waste (ang. Run for zero waste). Mladi med 18. in 28. leti iz Francije, Grčije, Španije in Slovenije so s skupnimi močmi pripravili mladinsko izmenjavo, na kateri so želeli mlade ozaveščati o problematiki prevelikega potrošništva in onesnaževanja ter škodljivimi vplivi na okolje. Tekom izmenjave so si ogledali Center za ravnanje z odpadki Dob in edino zero waste trgovino v Sloveniji – Rifuzl. Udeleženci iz tujine so nam zaupali, da v njihovih državah, čeprav so precej večje od Slovenije, poznajo zelo malo primerov tovrstnih trgovin.

Večino obrokov so si mladi pripravili sami in se ob tem trudili proizvesti čim manj odpadkov – tako embalaže kot tudi odpadne hrane. Ugotovili so, da lahko na tem področju še veliko naredijo, saj je bilo odpadkov ob koncu izmenjave več, kot so pričakovali, obenem pa so postali bolj pozor-

ni na nakup izdelkov v stekleni ali papirnati embalaži namesto v plastični.

Vsak dan so potekale tudi športne aktivnosti. Z njimi so mladi skrbeli za bolj zdrav način življenja. Nekaj od teh aktivnosti so izvedli sami – odbojka, nogomet, orientacijski tek – na koncu pa pripravili športni dogodek v obliki štafete in k sodelovanju povabili lokalna društva in organizacije. Pridružili so se Mladinski svet Domžale, Študentska organizacija Domžale, Atletski klub Domžale, Društvo mladih Jarše in zaposleni Centra za mlade Domžale. Vsem prisotnim so pred začetkom tekmovanja predstavili program Erasmus+, katerega del je bila tudi mladinska izmenjava.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo nacionalni agenciji Movit, ki skrbi za izvajanje programa Erasmus+ Mladi v akciji, v okviru katerega je bil financiran projekt Teci za zero waste.

Novo šolsko leto v Vrtnu Dominik Savio

Poletje se je poslovilo, otroci in vzgojiteljice pa smo se počasi vrnili nazaj v našo skupno hišo.

VRTEC DOMINIK SAVIO Tudi v tem šolskem letu se bomo pridružili skupnemu projektu, ki povezuje katoliške vrtnice po Sloveniji z naslovom Mi družina ena smo. Poudarek bo na družini in času, ki naj bi ga družini namenili. Spoznavali bomo različne družine, dru-

žinske člane in družinsko življenje. Poleg kurikulumu za vrtnice, ki ga izvajamo, želimo otrokom v našem vrtnu približati tudi dve pomembni vrednoti: odgovornost in potrpežljivost, ki ju bomo smiselno prepletali s celoletnim projektom.

DIPL. VZG. URŠA LAVRIČ

VABI NA

IGRALNE URICE

VABI NA

*****

Popoldanske igralne urice:

Biba se igra

Za otroke 1 do 3 let skupaj s starši:
Cicidom, Vir,
Šubičeva ulica 12,
vsak ponedeljek od 17. do 18. ure

T: 01 724 16 91; M: 030 423 790 (Mojca)

*****

Cicibanove urice

Za otroke 3 do 6 let:
Palček, Vir, Dvorčakova ulica 15,
vsak ponedeljek od 17. do 19. ure

T: 01 724 28 70; M: 031 481 696 (Tadeja)

Dejavnosti bodo potekale od 7. oktobra 2019 do vključno maja 2020.

v šolskem letu 2019/2020

VABI NA

IGRALNE URICE

Igralne urice so popoldanska dejavnost, namenjena otrokom, ki ne obiskujejo rednega programa vrtnice in prihajajo iz občine Domžale.

S popoldansko obliko druženja spodbujamo otroke k spoznavanju in druženju z novimi prijatelji, skupni igri, ustvarjanju, prepevanju in rajanju.

Igralno druženje poteka v prostorih vrtnice Urša – v enoti Češmin (Murnova ulica 14, Domžale), enkrat tedensko ob ponedeljkih od 16.30 do 18.00, od oktobra do maja.

Ker želimo delovati strokovno in v prijetnem vzdušju, je število otrok omejeno na 10.

Vsi, ki se želite igrati z nami, se lahko prijavite v enoti Češmin (Murnova ulica 14, Domžale) ali po telefonu 01 729 86 17 do zasedbe prostih mest.

Vabljeni!

VRTEC URŠA

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 25. oktobra 2019.

Rok za oddajo prispevkov je v četrtek, 10. oktobra 2019, do 12. ure.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

OKTOBER

KULTURNI DOM 2019
FRANCA BERNIKA DOMŽALE

sreda, 2. oktober / 20.00 / za IZVEN

RUSKI KOMORNI FILHARMONIČNI ORKESTER "KLASSIKA"

koncert / program: Beethoven "Trojni koncert v C-duru", Mussorgski, Kalinnikov, Stravovinski, Čajkovski / dirigent: Adik Abdurakhmanov / solisti: Maja Gombač (klavir), Vita Peterlin (violončelo), Simon Petek (violina)

sobota, 12. oktober / 10.00 / Sobotna otroška matineja / abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Ajda Rooss (po motivih zgodb Sergeja Kozlova): GOZD RAJA!

lutkovno-glasbena predstava za otroke / Dječje kazalište Dubrava, Gledališče Glej, Federacija / režija, glasba: Peter Kus / nastopajo: Urška Cvetko, Bruno Kontrec, Gregor Hrovat, Ivan Štork / 40' / 4+

torek, 15. oktober / 20.00 / abonma koncertni MODRI in IZVEN

ANDREJ ŽUST IN SOLISTI BERLINSKE FILHARMONIJE

koncert / nastopajo: Andrej Žust (trobenta), Daniela Hlinková (klavir), Knut Weber (violončelo) / program: Ludvig van Beethoven, Robert Schumann, Franz Schubert, Richard Strauss: Alphorn, Claude Debussy

sreda, 16. oktober / 20.00 / abonma gledališki RUMENI in IZVEN

četrek, 17. oktober / 20.00 / abonma gledališki RDEČI in IZVEN

petek, 18. oktober / 20.00 / abonma gledališki ZELENI in IZVEN

ponedeljek, 21. oktober / 20.00 / abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN

Asher Kravitz: JUDOVSKE PESMI

Zgodba o pogumu, želji po preživetju in prijateljstvu, ki ne pozna meja in ki ga ne more ločiti niti nacizem niti smrt. / Prešernovo gledališče Kranj, Mini teater Ljubljana / režija: Yonathan Esterkin / igra: Miha Rodman / 90'

sreda, 23. oktober / 19.00 / za IZVEN

KONCERT LJUDSKIH IN PARTIZANSKIH PESMI "Zapojmo pesmi o svobodi"

koncert / Marjetka Popovski in spremljevalna skupina glasbenikov, pevcev in recitatorjev / Savo Kralj (kitara, bobni), Miran Pečenik (harmonika), Marko Petelin (harmonika), Massimo Ferrara (bas), Igor Rojč (recitator), Pevska skupina "Cvet v laseh"

sobota, 26. oktober / 10.00 / Sobotna otroška matineja / za IZVEN

Po slikanici Uroša Grilca in Anke Kočever: IZGUBLJENI SLAMNIK

glasbena pravljica / Zavod Škratelj / nastopata: Nina Peče Grilc (pripovedovanje), Andrej Fon (glasba v živo) / 30' / 3+ / ob 11.00 se bomo skupaj iz Češminovega parka odpravili še na potep po Pravljičnem Šumberku - prijave na simona@kd-domzale.si

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Ljubljanska 61, Domžale | T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Katja Perat

Naredite Ameriko spet obvladljivo

CANKARJEVA ZALOŽBA, 2018

Knjiga je zbirka triindvajsetih kratkih esejev, ki jih je avtorica, ena najbolj prepoznavnih slovenskih intelektualnih mlajše generacije, začela pisati, ko se je leta 2016 kot doktorandka primerjalne književnosti in kreativnega pisanja preselila v ZDA. V njih pripoveduje o svojem osebnem doživljanju srednjega zahoda, ki pač ni Amerika, kot si jo mnogi predstavljajo na podlagi hollywoodskih filmov. Njenim zapisom daje dodatno, še vedno aktualno težo to, da se je v Misuriji znašla ravno v času predsedniških volitev leta 2016. Amerika, ki jo opisuje, je trumpovska Amerika. Kar Amerika zmore, so velike geste, posvečene njenim abstraktnim, idejnim ali pokornim državljanom. Briljantni eseji, ki imajo antropološko, sociološko in literarno vrednost. S približevanjem novih predsedniških volitev v ZDA prihodnje jesen, pa ostajajo aktualni.

Lucia Berlin

Priročnik za čistilke

CANKARJEVA ZALOŽBA, 2018

Lucia Berlin (1936–2004) je leta 1985 prejela nagrado Jacka Londona za kratko prozo in leta 1991 American Book Award. New York Times jo je leta 2015, ko je izbor kratkih zgodb izšel v knjigi Priročnik za čistilke, razglasil za genialno. V svojih zgodbah je pisala o pijanski materi, osamljenem otrostvu, življenju v najrazličnejših rudarskih mestih, o mlajši sestri, o sinovih in ljubimcih. S črnim humorjem se je lotila ljudi, ki živijo na obrobju ameriške družbe: nosečih najstnic, revolucionarjev, revežev, zlorabljenih otrok, čistilk. V Priročniku za čistilke se dogodki ponavljajo, vendar so vedno znova opisani z drugega zornega kota, z drugimi posebnostmi. Pisateljica ne da dokončnih odgovorov, pač pa zgolj opiše atmosfero. Samo sebe pogosto postavlja v središče, zato njene junakinje marsikdaj nosijo predelavo njenega imena, vendar se nikoli ne samopovečuje. Mojstrica kratkih zgodb Lucia Berlin je verjela, da je življenje najprej treba živeti, preden je o njem mogoče pisati.

Henry David Thoreau

Hoja

UMCO, 2019

Thoreau je najbolj znan po knjigi Walden: življenje v gozdu, ki jo je napisal že leta 1854, v slovenščino pa je bila prevedena leta 2016. Znameniti esej Hoja je bil izdan leta 1862. Thoreau ni zgolj hodil, pač pa je pohajkoval brez načrta, kam se bo podal. Njegova dela so danes bolj aktualna kot kadarkoli, saj njegova dela kličejo nazaj k naravi in vabijo k drugačnemu mišljenju. Stran od reklam, novic, potrošniške histerije. Človeka vabi, da si sam ustvari smisel in vsebino svojega bivanja. Njegove knjige zelo podrobno opisujejo naravo. Kot je napisal avtor: »Na kratko; vse dobre stvari so divje in svobodne.« Klasika za ljubitelje narave.

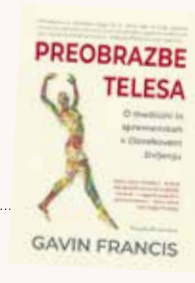

Gavin Francis

Preobrazbe telesa: o medicini in spremembah v človekovem življenju

UMCO, 2019

Navdušenec nad pospešenim ritmom sodobnega življenja zagotovo postane toplo pri srcu ob pojasnjevalni moči krilatice, da je edina stalnica v življenju sprememba. Podobno, kot za opis poti in stranpoti tekoče moderne, je rek primeren za opredelitev našega telesnega in duševnega življenja. Gavin Francis je zdravnik splošne prakse, ki v svojem pisanju ob primerih iz medicinskega vsakdana razmišlja o neizogibnosti telesnih in duševnih metamorfoz. Spremembe, o katerih piše,

ne izhajajo iz našega potrošniškega nemira, ampak se nanašajo na preobrazbe, ki nas v dobršni meri doletijo brez privolitve in onstran duha časa. Francisovi eseji so zanimivi in berljivi rezultat podučenega čudenja nad spremenljivostjo in prilagodljivostjo človeškega telesa.

knjige za otroke in mladino

Jana Frey

Svet za rešetkami: za zapahi pri šestnajstih

GRLICA, 2019

Teme, ki jih zajemajo dela Jane Frey, se nanašajo na težave, s katerimi se spopadajo najstniki. Njene zgodbe govorijo o drogah, prehranskih motnjah, prijateljstvu, odnosih, ljubezni in tabu temah, s katerimi se spopada skoraj vsak najstnik ... Svet za rešetkami je resnična zgodba o najstniku Patricku, ki odrašča v težkem okolju: njegova debela, depresivna mama dneve preživlja na kavču s kozarcem v roki, boža mačke in gleda televizijo. Njen partner Adam jo občasno tepe in po Adamovem odhodu se tudi Patrick oziroma Julij, kot ga kličejo vsi, začne zgedovati po njem. Fant živi v slabih razmerah in v iskanju izhoda iz takšnega življenja se kmalu znajde v svetu kriminala in življenja v prevzgojnem domu in zaporu.

Svetlana Makarovič

Strašni volk

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Vsi slovenski otroci poznajo dela Svetlane Makarovič in Jelke Reichman, tokrat pa sta prvič združili svojo ustvarjalnost v skupni slikanici. Knjiga govori o strašnem volku, ki se pravzaprav dela strašnega, tako kot se za volka spodobi in kot ga uči mama. Tako se volk napoti v gozd, da bi pojedel otroke. Opazuje jih pri igri, opazuje jih, ko pojejo ... Deklica, ki se skriva za grmom, mu ponudi napolitanke. Bo volku sploh uspelo pojesti otroke? Slikanica je darilo Jelke Reichman Svetlani Makarovič ob 80. rojstnem dnevu.

Gaja Kos

Obisk

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Slikanica Obisk s humornimi ilustracijami Ane Zavadlav opisuje odnos med lenivcem in tapirjem, ki postaneta soseda in se odločita za druženje. Kot pripadnika različnih živalskih vrst pa slabo poznata navade, lastnosti in pričakovanja drug drugega. Tapir si težko predstavlja, kako len je dejansko življenjski stil lenivca, lenivec pa težko razume, da nekdo prosti čas želi preživljati tako aktivno. Razlike naposled sprejmeta in spoznata, ampak vseeno ugotovita, da so tako velike, da se bosta stežka veliko družila. K sreči se k obema priselita tudi nova pripadnika iste živalske vrste ...

medioteka

DVD

Po nevihti

(Umi yori mo mada fukaku)

FIVIA, 2017

Ta japonska filmska umetnina je hvalnica družini, prava oda sožitju več generacij pod skupno streho. Na lahko zabaven način nas popelje v življenje mladega očeta, ki kar ne more ujeti ritma vsakdanjega življenja. Sicer je zaposlen kot detektiv in poskuša ob vsem tudi pisati roman, a se ne more upreti igram na srečo. Tako meče skozi okno težko prigarani in povrh vsega tudi izposojeni denar. Njegove ženske (mati, sestra in bivša žena) in kolega ga poznajo bolje kot lasten žep. Skozi tenkočuten prikaz dialogov, besednih dvobojev in vseh drobnih dejanj dobrote in empatije nas režiser popelje na trnovo pot zorenja odraslega moškega ...

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

TV POD PRISILO

Za začetek naj povem, da smo pri nas plačniki RTV prispevkov, in to na polno, kot se reče.

Prepričan sem, da vsaka nacija ali pa država, ki da kaj nase, potrebuje svoj nacionalni radio in televizijo. Ta naj bi bila branik objektivnega poročanja, raziskovalnega novinarstva, barikada tendencioznosti in populizmu komercialnih televizij, glavni promotor nacionalnega kulturnega ustvarjanja ter seveda nosilec prenosov športnih dogajanj in dosežkov slovenskih državnih športnih reprezentanc. Hja, v teoriji vsaj. Seveda sem venomer znova priznal, tako rekoč klonil pod težo dokazov, da je slovenska nacionalna TV, po domače nacionalka, daleč od tega. Pač, ko ima nek Možina oddajo, posvečeno predvsem potvarjanju zgodovine oziroma popolnoma neobjektivnemu zgodovinskemu revizionizmu, kot bivši študent zgodovine težko ugovarjam, da tudi naša nacionalka ne brede globoko po vsečnosti vodah populističnih rek. Pa vendarle po drugi strani, kljub priznanju, da je daleč od dobre nacionalne televizije, kakršni sta recimo ORF ali pa BBC, ali pa je bil nekoč RAI, lahko še vedno vztrajam, da je boljše imeti slabo nacionalko in upati na njeno izboljšavo, kot pa jo pustiti propasti. Nenazadnje imamo tu in tam, sicer pozno ponoči še vedno kako oddajo o kulturi, ki si jo je vredno ogledati, še vedno se najde kak film, ki bi ga težko videli na kaki drugi televiziji, in če bi zares dolgo in pozorno iskali, bi verjetno ugotovili, da obstajajo tudi kakšne oddaje, ki jih ne vodijo zbledele zvezdice in zvezdniki te iste televizije, ki so blesteli že pred tridesetimi leti in kot takrat, s podobnimi štoski skušajo blesteti še dan današnji. Žal ob tem niso opazili, da se je svet nekajkrat zasukal, pa tudi sami niso več v rosnih dvajsetih. Ampak pustimo to, tudi osivele zvezdniki in zvezdnice si morajo nekje služiti kruh, pa čeprav je to na račun tistih mlajših, ki bi pravzaprav morali postati novi obrazi TV ekranov, pa zanje na nacionalki žal ni prostora. Aha, skoraj bi pozabil, nacionalka ima v resnici, in to brez sarkazma, odlično otroško-mladinski izobraževalni oziroma zabavni program. Slednji je dovolj dober, da jim oprostim celo brce v temo s Pričevalci na čelu in vsemi nebulozami 3. programa in veselo plačujem RTV prispevek še naprej!

Celo več, zaradi mladinskega programa, produkcije igranega programa in športnih prenosov bi jim človek oprostil tudi skrajno sporni načrt, po katerem naj bi začeli zaračunavati TV naročnino vsem, ki je do zdaj ne plačujejo in se izgovarjajo, da nimajo televizijskega sprejemnika. Pač, nekdo dovolj globoko umen se je spomnil, da je mogoče program nacionalke spremljati tudi na računalniku, brez televizijskega sprejemnika, ker je na internetu odprt za vse gledalce. No, tu bi bil sam, ne glede na to, da sem zagovornik plačevanja RTV prispevka, raje predlagal, da RTV Slovenija zakodira svoj internetni program, kot ga je na primer POP TV, pa naj ga gleda, kdor plačuje. Ampak seveda, ker to ne bi pokrilo apetitivno snovalcev nacionalne televizije, ki jo vedno znova pehajo v negativne številke, so si seveda izmislili zgoraj omenjeno licenmerstvo. Kaj pa, če bi se raji izognili hipokriziji in vpepljali televizijski davek? Ali pa morda še boljše, prebrskali po svoji hiši in raje s kvaliteto poskrbeli, da bi

nacionalka bila to, kar naj bi bila in v celoti opravljala svoje poslanstvo kot vsaka zglebna nacionalna televizija? Recimo za začetek prenehala s smešno tekmo gledanosti s komercialnimi televizijami, prenehala s prekomernimi oglaševalskimi bloki, prenehala s tendencioznimi političnimi šovi in neobjektivnimi oddajami, pomladila svojo ekipo in program prilagodila potrebam slovenskega gledalca 21. stoletja. Zakaj se ne bi potrudili in kvali-

«Prepričan sem, če bi nacionalka v resnici opravljala poslanstvo nacionalne televizije, namesto da ga, kot v nedavnem primeru z odbojgarsko tekmo med reprezentanco Slovenije in Rusije, prepušča komercialni televiziji, bi tudi gledalci raje opravili svoje poslanstvo in plačali svoj RTV prispevek.»

teto celotnega programa dvignili na raven kvalitete mladinskega in otroškega programa, pa da se razumemo, s tem ne mislim spremembe nacionalne TV v otroško televizijo. Namreč, prepričan sem, če bi nacionalka v resnici opravljala poslanstvo nacionalne televizije, namesto da ga, kot v nedavnem primeru z odbojgarsko tekmo med reprezentanco Slovenije in Rusije, prepušča komercialni televiziji, bi tudi gledalci raje opravili svoje poslanstvo in plačali svoj RTV prispevek.

Primer odbojgarske tekme me je razkuril in v celoti izničil vse razumevanje in blagohotnost, ki sem ju gojil do TV Slovenije, ker pač nimam komercialnih televizij. Pač, pred kakima dvema letoma smo se doma odločili, da ne bomo imeli več kabselske televizije, ker smo se naveličali vedno vnovičnih predvajanj deset in več let starih filmov in zastarelih TV serij. Tako smo objavili internetne pakete kabselske televizije, slednje nadomestili z Netflixom, nacionalko pa ohranili prek staroveške antene. Na ta način je bilo zadoščeno vsemu: za uživanje ob filmih in televizijskih serijah poskrbi Netflix, za poročila, filmsko sladokusje, domačo umetniško produkcijo in športne dogodke na nacionalni oziroma državni ravni pa bi v teoriji morala poskrbeti nacionalna TV. No, seveda sem zaradi tega naivnega pričakovanja zamudil odlično tekmo v Stožicah pa verjetno še kakšno. Verjetno pa bo tudi nacionalka s svojim početjem izgubila še kakšnega plačnika, patetični poizkusi prisile ljudi v plačevanje TV prispevka zaradi posesti pametnega telefona, pa bodo po vsej verjetnosti ostali le mokre sanje njihovih snovalcev. □

D7 – domžalski vrhunski glasbeni poustvarjalci se predstavijo

Kulturni dom Franca Bernika Domžale je v svojem hramu ponovno gostil sedem vrhunskih, akademsko izobraženih glasbenikov, ki so se že solistično izkazali na številnih tekmovanjih in koncertih tako doma kot na tujem.

KDFB Kaj jim je skupnega? Ljubezen do komornega muziciranja, ki jih je združila v Projektu D7 – s podnaslovom mladi domžalski glasbeniki in glasbenice skupaj na domačem odru. Sicer sta v skupini tudi dva Mengšana, ki pa sta svojo glasbeno pot začela na domžalski glasbeni šoli.

Kot prva izvajalca sta nam skladbo Off pist skandinavskega skladatelja Svanteja Henrysona predstavila klarinetist Miha Kosec in violončelistka Katarina Kozjek. Ritmično razgibano delo s primesmi jazzu zahteva od izvajalcev veliko tehnične spretnosti, kar sta oba ob veliki uigranosti in v vseh tonskih registrih dokazala v tej tristravčni suiti.

Drugi duet za rog in violončelo W. A. Mozarta / KV487 / v originalu za dva rogova je zahteval od izvajalcev veliko pozornosti do tonskega ravnovesja. Hornist Erik Košak se je odlikoval z lepo oblikovanim tonom, ki se je lepo zlivljal s plemenitim zvokom violončela izvajalke Vite Peterlin. Najlepše zvočno ravnovesje sta dosegla v tistih stavkih, kjer je vodilno melodično linijo prevzel rog, violončelo pa mu je nudil muzikalno basovsko-tenorsko podporo.

Prvi del koncerta je zaključila skladba Nikolaja Paganinija z naslovom Terzetto. Oblikovno je skladba sicer trio sonata. Neverjetno dobro uigran komorni sestav je muzikalno odigral romantično Paganinijevo delo. Vsak od izvajalcev je imel številne priložnosti, da je oblikoval svojo muzikalno vizijo, v kateri sta mu druga dva vzorno sledila. Težko bi izpostavil, kateri stavek je bil odličnejši. Morda prvi sonatni Allegro con brio ali tretji, Andante Larghetto kot odsev italijanskega belkanta ali razgibani Rondo. Nedvomno pa so vsi trije izvajalci flav-

tistka Jerica Pavli, kitarist Nejc Pirnat in violončelist Sebastian Bertoncelj dokazali, da so že dozoreli mojstri komorne igre.

Drugi del je pripadal vsem sedmim izvajalcem. Spored so začeli s skladbo Tomaža Habeta s pomenljivim naslovom Odmevi spominov.

Skladatelj je svoje delo opisal takole: »Ob sprehodu čez mengeško polje, ob ajdi, brnenju čebel ter zvokov ure in zvonov iz rodiškega zvonika se spomin vrača na grobeljske koncerte, na Acija Bertonclja in na čas, ki je povezan z njim, na baročno glasbo, na Vivaldija, šolska leta in mladostno romantiko.«

Za to odlično izvedbo se je izvajalcem na odru zahvalil tudi avtor osebno. Občinstvo je navdušeno sprejelo slovensko noviteto, kar je potrdilo z lepim aplavzom.

Koncert so nadaljevali s tremi priredbami popularne klasične glasbe, najprej z Rossinijevo uverturo iz ope-

re Wilhelm Tell, nadaljevali so s Suito iz Labodjega jezera P. I. Čajkovskega in skladbo Adios Nnino A. Piazzole. Tehnično zahtevne priredbe simfoničnih del je odlično preinstrumentiral za septet klarinetist Miha Kosec.

Pred zadnjo skladbo se je idejni vodja in koordinator projekta Sebastian Bertoncelj posebej zahvalil KD Franca Bernika in direktorici Cveti Zalokar za podporo in pomoč pri realizaciji projekta ter županu Občine Domžale Toniju Dragarju za finančno podporo pri izvedbi projekta.

Domžalsko občinstvo vsekakor veseli, da so tudi tako kvalitetno pripravljene, vrhunsko izvedeni koncerti, z vso mladostno in muzikalno zagnanostjo tudi širše podprti in da bodo tudi v prihodnje deležni tako toplih aplavzov in navdušenja ljubiteljev klasične glasbe kot na tem sobotnem večeru odlične glasbe in njene poustvaritve.

P. TON

Dotik spomina Polone Demšar in Mojce Smerdu

V ljubljanski Galeriji Kresija sta v septembru svojo ustvarjalnost pod naslovom *Dotik spomina predstavili slovenski kiparki Polona Demšar in Mojca Smerdu ter z razstavljenimi keramičnimi objekti skušali odgovoriti na vprašanja: Kako sebe postaviti v časovni tok, kako je lastna ustvarjalnost vpletena v sedanost, v bodočnost preteklosti.*

Ena od umetnic je kiparka Polona Demšar, naša občanka, ki ima svoj atelje tudi na Sveti Trojici. Rodila se je leta 1979 in po končani diplomski kipiarski na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje na isti akademiji nadaljevala magistrski študij unikatnega oblikovanja stekla. Prejela je študentsko Prešernovo nagrado za kipiarsko, med drugim pa je tudi avtorica javnega spomenika Jožetu Plečniku v Ljubljani. Med letoma 2013 in 2016 je bila predsednica Društva

likovnih umetnikov Ljubljana. Živi in dela v Ljubljani in na Sv. Trojici. S svojimi samostojnimi razstavami se je od leta 2016 predstavila že v številnih galerijah doma in v tujini, v letu 2020 pa se bo z delom svoje ustvarjalnosti predstavila tudi v Domžalah, saj Kulturni dom Franca Bernika Domžale v aprilu 2020 načrtuje razstavo Polone Demšar v Galeriji Domžale.

O razstavljenih objektih kipark Polone Demšar in Mojce Smerdu Dotik spomina je med drugim Maja Kr-

žišnik napisala: »Če so objekti Mojce Smerdu izrazito kiparsko občuteni volumni, delujejo forme Polone Demšar bolj dvodimenzionalno, so kot formoznaki, oboji pa utelešajo spomin civilizacije. Ker so keramični objekti vedno rezultat zasnovane in procesa, procesa obdelave amorfnih snovi, gnetenja glin ter na koncu žganja, jih povezujejo z odrajanjem kompleksnosti in (ne)minljivosti sveta. Lahko jih vidimo tudi kot drobce civilizacije, ki se je znašla v mrtvem teku. In prav s preučevanjem relacij med videzom predmeta, ki se v skrajni obliki navezuje na minimalizem, in med njegovo fizično, materialno oblikovanostjo, ki razkriva proces nastanka, je mogoče izraziti najširši spekter ekspresivnih in čustvenih stanj. Rezultat ustvarjalnega razmišljanja je predmet, izdelek, ki ga začutiš. Ker keramični objekti potrjujejo, da arhetipska tradicija glin, spontanost in ujetje slučaja.«

Razstavo v galeriji Kresija v Ljubljani si lahko ogledate še do 10. oktobra 2019.

VERA VOJSKA

Opera Prodana nevesta v Poletnem gledališču na Studencu

V petek, 30. avgusta, se je v Poletnem gledališču Studenec v organizaciji KD Miran Jarc odvijalo zadnje dejanje poletnih prireditev.

Za zaključek festivala je ansambel SNG Opera in balet Ljubljana že kar tradicionalno izvedel operno delo, tokrat Prodano nevesto Bedřicha Smetane, komično opero, ki se je že skozi številne postavitve v slovenskem prostoru zasidrala v glasbeni spomin ljubiteljev tega žanra kakor tudi ljubiteljev dobre glasbe. Vsa zavzetost poustvarjalcev se je izkazala že v briljantni uverturi, ki je z bogatim koloritom podrejena odrskemu dogajanju in oblikovanju značajev. Kljub tehnični zahtevnosti, predvsem pa zaradi prostorske razpotegnjenosti orkestra, so bili orkestraši v težkem položaju, saj je tudi oddaljenost različnih orkestralnih skupin zahtevala maksimalno zbranost in sledenje dirigentu Davidu Švecu, ki je z veliko muzikalnostjo in jasnimi kretinami popeljal orkester in celotno predstavo nad običajni nivo. Predstava je kljub skromni sceni odsevala bogastvo češke glasbe s primesmi ljudskega kolorita kot odsev zlahtne realistične scene življenja na vasi v 19. stoletju. Težko bi izpostavil katerega od protagonistov predstave, saj so bili vsi zelo dobri. Širok čustven razpon Jankove arije v drugem dejanju je s prepričljivostjo prvaka ljubljanske opere (aktualno tudi umetniškega vodje SNG Opera in balet) zapel tenorist Branko Robinšak.

Duet Marinke in Janka iz prvega dejanja je požel aplavz na odprti sceni. Tudi v nadaljevanju nas je sopranistka Mojca Bitenc navduševala z odličnimi pevskimi dosežki. Tem se je pridružil tudi basist Peter Martinčič v vlogi

mešetarja Kecala, ki z vsako novo vlogo dokazuje svoj velik umetniški potencial. Vso komičnost in tragiko lika Vaška je zelo prepričljivo, rahločutno in z okusom do glasbenega jeclanja prispeval tenorist Andrej Debevec. Doprinos k predstavi so zgledno dodali še Rebecka Radovan, Mirjam Kalin in Darko Vičič ter Slavko Savinšek. Ne smem prezreti odlične izvedbe seksteta iz zadnjega dejanja, v katerem je vseh šest izvajalcev to mojstrovino odpelo suvereno in uravnoveženo. Zbori, spojeni z orkestralno celoto, so doprinesli k celovitosti dobre predstave. Za dokaj odprt oder, na katerem so imeli boljše zvočnosti višji glasovi, bi bil še bolj učinkovit številčnejši zbor. Ne morem pa reči, da niso bili zvočno ubrani, skladni in

razumljivi. Kljub razumljivosti pete slovenske besede je bilo dobro, da je bilo besedilo vidno tudi na displeju.

Pred zaključkom ocene ne smem mimo baletnih plesalcev, ki jih je dopadljivo in v dogajanje dobro vkomponirano pripravil koreograf Lukas Zuschlag. Že od začetne uverture se je orkester izkazal za odličnega interpreta in spremljevalca, ki ob dobrem dirigentu doseže razveseljujoč rezultat. Upam, da se bo sodelovanje med KD Miran Jarc z Lojzatom Stražarjem in SNG Opera Ljubljana nadaljevalo in nudilo v poletnem času kvalitetno kulturno popestritev dogajanja v Poletnem gledališču Studenec, saj je bila predstava enkratni dogodek.

TOMAŽ HABE

Nova moč v ženskem pevskem zboru Moj spev

Po 13 letih Moj spev prevzema nova zborovodkinja

ŽENSKI PEVSKI ZBOR MOJ SPEV
Ženski pevski zbor Moj spev je bil ustanovljen leta 2006 in od vsega začetka deloval pod vodstvom Petra Pogačarja. Uspešno sodelovanje s Petrom je zbor sklenil na 13. letnem koncertu v soboto, 8. junija.

Svojo pevsko pot bodo pevke nadaljevale z Natašo Banko, učiteljico glasbenega pouka na OŠ Mengeš in vodjo šolskih zborov, s katerimi se uspešno udeležuje regijskih in državnih tekmovanj. Nataša je svoje pevske izkušnje pilila v mnogih zborih (APZ Tone Tomšič, KZ Ave, MePZ De Profundis in MePZ Odmev). Diplomirala je na Akademiji za glasbo, smer pedagogika in več let poučevala na Glasbeni šoli Domžale.

Zbor se podaja novim doživetjem in izzivom naproti – in ker velja, da več kot nas je, bolj je veselo, pevke v svojo družbo vabimo vse, ki uživajo v petju, ste starejše od 18 let in si želite pevsko obarvanih ponedeljkovih večerov. Oglasite se nam na e-naslov: mojspev@gmail.com.

OBČINA DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

V Grobljah kot nekoč

Enajsti folklorni večer

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE DOMŽALE Folklorno društvo Groblje Domžale ima veliko prijateljev ne samo doma, ampak tudi v tujini, ki so vedno veseli njihovih obiskov in nastopov. Vse te ugotovitve potrjujejo dobro obiskani nastopi, s katerih vedno odhajajo odlično razpoloženi in hvaležni folkloristom in njihovemu vodstvu za odlične ter pester nastope, s katerimi ohranjajo našo folklorno dediščino. Še posebej pomembno vlogo pa opravljajo s svojimi obiski v šolah in vrtcih, kjer skušajo za folkloro navdušiti mlajšo generacijo, s svojimi nastopi v domovih upokojencev pa lepšajo življenja varovancev v njihovem tretjem življenjskem obdobju.

Med njihovimi številnimi prireditvami ima posebno mesto zdaj že tradicionalni folklorni festival, poimenovan V Grobljah kot nekoč, ki se je lani, tudi zaradi boljših pogojev in možnosti večjega obiska iz Grobelj in nekaj

krat tudi Radomelj preselil v Športno dvorano Domžale, kjer je bil 7. septembra že 11. tradicionalna gala folklorna prireditev V Grobljah kot nekoč 2019. Folklorni večer, lahko bi rekla kar pravi folklorni festival, so pripravili: dr. Franc Hribovšek, Franc Strle, Roman Lazar, Nevenka Unk Hribovšek, Betka Kralj, Lidija Muzga in člani Folklorne skupine FD Groblje, ki se zahvaljujejo vsem donatorjem, predvsem pa Občini Domžale, Turistično-informativnemu centru Domžale in Krajevni skupnosti Jarše - Rodica.

Skoraj vsi sedeži v Športni dvorani zasedeni, ljubitelji folklorne, med njimi tudi mag. Tomaž Deželak, podžupan Občine Domžale, predstavnik kulturnega ministrstva Kosovo, Tone Košenina, KS Jarše - Rodica in Matej Primožič, JSKD Domžale pa prijetno presenečeni nad prvim nastopom, ko se je s svojim šov programom predstavila Godba Domžale pod taktirko Damjana

Tomažina. Njihovo igranje jih uvršča med najboljše tovrstne sestave v Sloveniji, enako pa bi lahko rekli za njihov 'ples', ki je navdušil vse. Po nastopu godbe je povezovalka Draga Jeretina Anžin na oder povabila gostitelje – Folklorno skupino FD Groblje Domžale, katere umetniška vodja je Nevenka Unk Hribovšek, prizadevni predsednik pa dr. Franci Hribovšek. Predstavili so se s spletom dolenskih plesov in ponovno očarali s svojimi čudovitimi narodnimi nošami. Za njimi so obiskovalci zaploskali otroški folklorni skupini KD Domžale, ki je ponovno dokazala, kako je mogoče skozi igro navduševati mlade za ljudsko izročilo. Otroci pod vodstvom Damjane Praprotnik in Mete Maček, Tanje Zore in Marjete Bilban zagotavljajo, da ima folklor v naši občini lepo prihodnost. Folklorna skupina Cof – klub optimističnih folkloristov iz Ljubljane ob ohranjanju in krepitevi folklorne izročila posebno pozornost namenja promociji zdravega načina življenja in ohranjanju vitalnosti življenja v tretjem življenjskem obdobju. Navdušili so s spletom plesov iz Razkrižja. Posebne pozornosti so bili na festivalu deležni folkloristi s Kosova – ansambel pesmi in plesov Prishtine, ki so presenetili tako z glasbo kot 'divjim' plesanjem, ob katerem smo obiskovalci lahko občudovali njihovo energijo, ki ji ni bilo videti konca. Za 'počitek' med folklornimi plesi so poskrbeli pevci Fanje Ljubljancani z nekaj ljudskimi pesmimi, nato pa smo znova uživali ob plesih vseh treh folklornih skupin in na koncu skupaj zapeli Nocoj je ena luštna noč z oblubo, da se prihodnje leto vidimo na 12. gala folklornem večeru V Grobljah kot nekoč.

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

KONCERT

v sredo
02.10.'19
ob 20ih

DOMŽALE
KULTURNI DOM
FRANCA BERNIKA

**RUSKI
KOMORNI FILHARMONIČNI ORKESTER**

»KLASSIKA«

DIRIGENT:
ADIK ABDURAKHMANOV

MAJA GOMBAČ
(KLAVIR)

SIMON PETEK
(VIOLINA)

VITA PETERLIN
(VIOLONČELO)

BEETHOVEN
Trojni koncert v C-duru
prir. Anselm Schaufiter

ter skladbe
M. Mussorgskega, V. Kalinnikovega, I. Stravinskega
in P. I. Čajkovskega

Prodaja vstopnic:
DOMŽALE,
Kulturni dom Franca Bernika
Ljubljanska 61
1230 Domžale
Tel: +386 1 722 50 50
blagajna@kd-domzale.si

Ticket-Hotline
+43 676 61 55 994

Cena vstopnic: € 13,-
Dijaki in študentje: € 5,-

A.R.A.C.A. – Österreichisch-Russisch-Asiatische Kulturgesellschaft, Vorsitzende
Mag. Dr. Magda Bleckmann, Polzergasse 32, 8010 Graz, ZVR 685438819

Das Land
Steiermark

Kulturni dom
Franca Bernika
Domzale

glasbena mladina ljubljanska

A.R.A.C.A.
Austrian-Russian-Asian Culture Association
Österreichisch-Russisch-Asiatische
Kulturgesellschaft

0676 / 61 55 994

KULTURA

V:MUZEJU Oktober '19

MENAČENKOVA DOMAČIJA
AHČINOVO LETO
Torek, 8. oktober 2019, ob 18. uri
Odpri

FRANCE AHČIN

RAZSTAVA O DELU IN
ŽIVLJENJU UMETNIKA

Ob 100-letnici rojstva

Razstava DEKD 2019 | Vstop prost.
8. oktober – 20. november 2019

SLAMNIKARSKI MUZEJ

Sreda, 2. oktober 2019, ob 18. uri

MARKO HREN

Duhovno vodstvo v
Sloveniji nekoč in danes

Pogovor bo vodila Cveta Zalokar.

Vstop prost.

SLAMNIKARSKI MUZEJ

22. maj – 31. december 2019

TOKO DOMŽALE

Razstava o nekdanji pomembni
usnjeno-galanterijski tovarni v
Domžalah

Sobota, 12. oktober 2019, ob 18. uri

**Kaj skriva TOKO
kovček?**

Doživljajsko-ustvarjalni
program za otroke

Dogodek je vključen v vseslovenski muzejski in galerijski
projekt *Z igro do dediščine*.

60 minut / 5+ v spremstvu staršev / predhodne prijave
sprejemamo na e-naslov slamnikarski.muzej@kd-
domzale.si / vstop prost

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

www.kd-domzale.si
T: 01/722 50 50

MENAČENKOVA DOMAČIJA Cankarjeva ulica 9, 1230 Domžale, menacenk@kd-domzale.si | Odprta v času razstav od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

SLAMNIKARSKI MUZEJ DOMŽALE Kajuhova 5, 1230 Domžale (domuje v Godbenem domu Domžale), slamnikarski.muzej@kd-domzale.si | Odprt od tor. do pet. od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sob. od 10.00 do 12.00; ob praznikih, ned. in pon. zaprto.

Dobrodošli na jubilejnim koncertu

Pojemo že štiri desetletja

ŽENSKI PEVSKI ZBOR STANE HABA
Štirideset let je dolga doba. V pevskem zboru jo zaznamujejo pevke in pevci, predvsem pa zborovodje, ki s svojo osebnostjo, strokovnostjo in tudi z veseljem vplivajo na uspešno delo in odnose v zboru. Vse to velja tudi za Ženski pevski zbor Stane Haba, v katerem pevke že štiri desetletja prepevajo in kot same pravijo, lepšajo svoja življenja, vsi pa, ki jih poslušamo in na njihovih koncertih skupaj z njimi tudi zapojemo, pa vemo, da s svojim pestrim programom lepšajo tudi trenutke vsem, ki jim radi prisluhnemo.

Ženski pevski zbor, ki se danes imenuje po dolgoletnem pevovodju in kulturniku ter častnemu občanu Občine Domžale Stanetu Habetu – v letu 2020 se bomo spominjali stoletnice njegovega rojstva –, je bil ustanovljen po krajših pripravah in na predlog Ivana Radenška, predsednika Društva upokojencev Domžale. Društvo je postalo njihov dom, vodstvo zboru pa je prevzel Stane Haba. Najbrž so še redke pevke, sprva jih je bilo 20, ki se spominjajo veselih začetkov, predvsem pa prijetnega druženja in stalnega povečevanja števila pevk. Z zborovodjem so trdno delale in se veselile, ker je zbor postajal čedalje bolj prepoznaven in priljubljen – tako v občini kot izven nje. Povečevalo se je število nastopov, pevke pa so rade nastopale tudi z drugimi pevskimi skupinami. Posebno priljubljen je postajal njihov vsakoletni tradicionalni koncert, kamor so rade vabile pevske skupine vseh generacij in bile še posebno vesele, ker so se njihovi koncerti vselej zaključili s skupnim petjem, ki je

bilo za vse obiskovalce, teh nikoli ne manjka, prijetno presenečenje, še prijetnejše presenečenje pa je pomenil vsakoletna rast kvalitete in pestrosti njihovega programa. Na njem dekleta pokažejo napredek v posameznem letu. Napredek je še posebej viden po letu 2000, ko je vodenje zboru prevzela Marika Haler, pevke pa so ene redkih v občini, ki niso pozabile svojega pevovodje. Od 27. marca 1998 se namreč zbor na pobudo Ilonke Šarc imenuje Ženski pevski zbor Stane Haba.

Kvaliteta zboru je vsako leto višja, na kar kažejo tudi številna priznanja. Pevke pojejo slovenske narodne in ljudske pesmi, tudi v zakladnico tujih posegajo, zelo uspešno se lotevajo tudi narodno-zabavnih in zabavnih skladb ter spadajo med najboljše upo-

kojenjske zbere, kar so dokazale že na številnih koncertih in revijah. Brez nastopov Ženskega pevskega zboru Stane Haba bi bilo kulturno, predvsem pevsko življenje v občini siromašnejše, enako tudi življenje sodelujočih pevk, saj pojejo z ljubeznijo in iz srca.

Štirideseti rojstni dan zboru bodo pevke Ženskega pevskega zboru Stane Haba pod vodstvom zborovodkinje Marike Haler, ki je letos za dolgoletno prizadevano delo prejela občinsko priznanje, in skupaj s prijatelji praznovali s slovesnim koncertom v novembru. Že zdaj vse ljubitelje lepe pesmi vabijo, da se jim pridružite in skupaj z njimi obudite spomine na prehojeno pot. Lepo bo!

VERA VOJSKA

FOTO: ARHIV ŽPZ STANE HABA

Studenec, izvir ljubiteljske kulture

Po jubilejnim letu jubilejni kulturni poletni festival

V teh dneh Poletno gledališče Studenec sameva. Po 19. Kulturnem poletnem festivalu lepo pospravljeno bo moralo počakati na 29. maj 2020, ko se bo predvidoma s slovesnim praznovanjem 70-letnice uspešnega dela Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan začel jubilejni 20. kulturni poletni festival, ki zadnja leta lepša poletja sto tisočim in več ljubiteljem dogajanj pod studenškimi lipami. Še prej se bodo kulturniki spomnili s sveto mašo s kulturnim programom v cerkvi sv. Lenarta na Krtini svojih pokojnih članov, zanesljivo pa lahko pričakujemo, da se bo ob občnem zboru v prostorih njihovega kulturnega doma zgodilo še kakšno presenečenje.

Zaključil se je torej 19. kulturni poletni festival, pred katerim je Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan pod vodstvom Ajde Sokler spomladi pripravilo vrsto prijetnih spominskih gledaliških večerov, v okviru katerih smo se spominjali nekaterih od več kot 50 domačih gledaliških predstav, se smejali ob komedijah, obujali marsikatero solzo, ki je po licih obiskovalcev stekla ob ogledu posameznih dram, prav na ogledu uspešnih domačih predstav pa bili ponosni na studenške kulturnike, pa naj je šlo za ogled predstav Bratova kri, Čevljar Baron, Krog s kredom, Planinska roža, Martin Krpan, Cvetje v jeseni, Ženitna mešetarka, Kekec je pač Kekec, Dama iz Maxima, Pod svobodnim soncem ali katere druge.

Po spominih na preteklost je bila na vrsti sedanost: 19. kulturni poletni festival Studenec 2019, ki se je tradicionalno začel s slovesnim odprtjem in nastopom Mešanega pevskega zboru Postojna in Goriškega oktetu Vrtnica, nadaljeval z zaključno prireditvijo Slovenska polka in valček 2019, nato smo uživali ob monokomediji Profesor Kuzman Briljantina in nepozabnem muzikalu Briljantina, žal pa je Cvetje v jeseni odpadlo. Premieri krstne izvedbe predstave Lepo je biti muzikant, II. del je sledilo 12 ponovitev. Festival se je nadaljeval z velikim svetovnim hitom - Nune v akciji, Poletno gledališče Studenec pa je pred koncem letošnje sezone obiskala Prodana nevesta v izvedbi SNG

Opere in baleta Ljubljana. Jubilejna slovesnost je bila prestavljena na leto 2020 in bo pomenila začetek 20. jubilejnega kulturnega poletnega festivala. Še pred festivalom je bilo precej posodobitev deležno Poletno gledališče Studenec, kar prinaša za sodelujoče boljše pogoje, za obiskovalce pa še kvalitetnejše predstave.

Lepo je bilo obiskovati letošnje poletne prireditve na Studencu, prav vsaka je za obiskovalce pomenila prijeten, kvaliteten kulturni večer, hkrati pa tudi nepozaben spomin na 70. leto uspešnega dela Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan.

VERA VOJSKA

FOTO: KD MIRAN JARC ŠKOCJAN

Oglaševanje v SLAMNIKU se izplača!

Videlo vas bo 72.000 oči

Oglasi različnih velikosti, mali oglasi, zahvale in osmrtnice, vložke in manjše brošure, ...

GlasiLO SLAMNIK je brezplačno dosegljivo 36.000 prebivalcem občine Domžale, 13.500 izvodov dobijo v nabiralnike vsa gospodinjstva v Občini Domžale, javni zavodi in številni naročniki doma in v tujini, glasiLO pa je dostopno tudi na javnih mestih v občini.

► INFORMACIJE IN ODDAJA MALIH OGLASOV, ZAHVAL IN OSMRNIC

Tajništvo KDFBD. Zahvale vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro ali pisno v nabiralnik pri vходу v prostore Uprave (z zadnje strani), po e-pošti slamnik@kd-domzale.si. T: 01 722 50 50.

► INFORMACIJE O TRŽENJU OGLASNEGA PROSTORA

Carniola, d.o.o.
Nataša Gliha, T: 041 654 695,
E: carniola1@siol.net

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU

SLAMNIK
GLASILO OBČINE DOMŽALE

Za birmo so dobili orglice

Po uspešnem spomladanskem srečanju citrarjev v Domžalah so se v soboto, 14. septembra, srečali še slovenski in tuji orgličarji, torej je prireditev postala mednarodna.

Večnamensko ploščad ob domžalski tržnici so namreč poleg najbolj znanih slovenskih orgličarjev zasedli tudi priljubljeni tuji izvajalci na ustno harmoniko iz Hrvaške in Avstrije. Orgličarji delujejo v različnih zasedbah ali pa nastopajo posamično.

Zvoki orglic so se razlegali od 9. do 13. ure, nastopilo pa je več kot 60 glasbenikov. Prireditev Orglice bodo igrale sta pripravila občina Domžale in orgličarska sekcija Sejmarji Kulturnega društva Mihaelov sejem iz Mengša. Sejmarji so tudi odprli sobotno srečanje. Organizacijski vodja glasbenega dogodka je bil Vido Repanšek z občine Domžale, programski vodja pa je bil Marjan Urbanija iz omenjenega

kulturnega društva. Pri delu z nastopajočimi mu je pomagal Štefan Borin, prireditev pa je povezovala Tanja Vidic Goršak.

Zbrane orgličarje je pozdravil tudi podžupan občine Domžale Marjan Ravnikar, ki je pohvalil prizadevanja pri organizaciji dogodkov na tržnem prostoru: »Eden takih dogodkov je bil že v maju, ko so nastopili citrarji. Bil je zelo uspešen, tokrat pa se na mednarodnem srečanju orgličarjev predstavlja 17 skupin in posameznikov, ki so prišli iz Hrvaške in Avstrije.«

»Veseli smo, da je naše srečanje Orglice bodo igrale postalo tradicionalno, saj je že tretje po vrsti, hkrati pa je z nastopi glasbenikov iz Hrvaške in Avstrije

postalo mednarodno,« je povedal Vido Repanšek. »Na orglice igrajo vse generacije. Na odru smo videli mlade, ki z veseljem igrajo na ta instrument, in starejše, ki si z igranjem krajšajo prosti čas.«

Razveseljivo je, da na orglice igra vse več žensk, ki so se pojavile v različnih zasedbah. Naši predniki so se nanje naučili igrati že takrat, ko še ni bilo elektrike. Ob večerih so iz žepa potegnili glasbilo in iz orglic izvabljali vesele zvoke.

Marjan Urbanija iz Loke pri Mengšu velja danes za enega najboljših slovenskih orgličarjev. Nastopa solistično ali s svojo glasbeno skupino Sejmarji. »Svoje prve orglice sem dobil pri dvanajstih letih, potem pa sem kar takoj poskušal

zaigrati prve melodije,« je povedal Urbanija, ki je nekaj časa igral v ansamblu Odmev, v katerem je pel Matija Cerar. »Kdaj so zašle k nam, ni mogoče z gotovostjo trditi, vsekakor pa že v drugi polovici 19. stoletja. Pisatelj Janez Trdina v svojih Spominih piše, da je kot fant-birmanec v Ljubljani ogledoval orglice na številnih sejmarških stojnicah. Že od začetka pa tja do druge vojne so bile priljubljeno darilo fantičem za birmo, zato so jim ponekod rekli kar birmanske. Tudi jaz sem jih dobil prav za birmo, tako da me spremljajo že skoraj vse življenje.«

Nastopili so v Domžalah

In kdo vse je nastopil v Domžalah? Poleg Sejmarjev KD Mihaelov sejem

iz Mengša so nastopili še Silvo Girandon iz Domžal, Sorške face KUD Oton Župančič iz Sore, Matjaž Brojan iz Domžal, Poljanski orgličarji iz Poljan nad Škofjo Loko, Sorški orgličarji KUD Oton Župančič iz Sore, Janko Mlakar iz Ljubljane, Francetovi orgličarji iz Železnikov, Tone Jagodič iz Brežic, Marjan Dirnbek iz Zagreba, Oto Nemanic s prijatelji z Gornje Lovkvice, Janez Gašperin iz Medvode, ansambel ustnih harmonik Vrbsko jezero iz Celovca, Vlado in Gregor Gramc iz Krškega, Loške orglice iz Škofje Loke in Marjan Urbanija iz KD Mihaelov sejem iz Mengša.

BESEDILO IN FOTO: PRIMOŽ HIENG

1. Organizatorji (z leve): Marjan Urbanija, Tanja Vidic Goršak, Vido Repanšek in Štefan Borin
2. Ciril Burger iz Melodije z izjemno ponudbo orglic.
3. Sorške face KUD Oton Župančič iz Sore
4. Matjaž Brojan s kitaristom Hervinom Jakončičem (levo) in Marjanom Urbanijo (desno).
5. Poljanski orgličarji iz Poljan nad Škofjo Loko
6. Sorški orgličarji iz Sore
7. Oto Nemanic je nastopil s Preloškimi muzikanti.
8. Gostje iz Avstrije, ansambel ustnih harmonik Vrbsko jezero iz Celovca

Tovarna TO(rbic) in KO(včkov) – TOKO Domžale (21. del)

Nadaljujemo zgodbe nekdanje usnjeno-galanterijske tovarne TOKO Domžale. Do konca letošnjega leta je v Slamnikarskem muzeju odprta razstava z naslovom TOKO DOMŽALE – Tovarna TO(rbic) in KO(včkov), ki prvič obsežneje obravnava dediščino te pomembne in priznane domžalske tovarne. Neizpovedana je ostala še marsikatera zgodba iz tovarniških dni, zato vam jih želimo predstaviti tudi v časopisu Slamnik.

Tudi usnjeno-galanterijska tradicija je povezana s slamnikarsko industrijo v Domžalah. Gospodarska posebnost Domžal je, da so konec 19. stoletja postale eno od središč zgodnje industrializacije v Sloveniji, ki je temeljila na eni sami panogi – slamnikarstvu. Na temelju razvoja slovenske slamnikarske domače obrti od 18. stoletja dalje so Domžale na prelomu iz 19. v 20. stoletje postale eno izmed pomembnih evropskih središč slamnikarstva, ki so ga dejansko postavili Tirolci. Tu so dobili osnovno znanje, polizdelke, poceni delovno silo, energetske vire in ugodne prometne povezave, ter lokalni doprinos nadgradili s podjetniško idejo, sodobno tehnologijo ter razširili prodajo na nova območja. Vse do prve svetovne vojne so povečevali svoje slamnikarske tovarne v Domžalah, uspešne manjše so imeli tudi domači podjetniki. Mednarodno uveljavljena slamnikarska industrija je vzporedno s produkcijo domačih slamnikarjev na trg poslala več kot milijon slamnikov in sezonsko zaposlila okoli tisoč delavcev in delavk. Ta čas so Domžale doživele gospodarski razcvet. Žal pa sta prva svetovna vojna in nastanek jugoslovanske države po njej preprečila nadaljnji razvoj. Podružnice tirolskih podjetij so se znašle v različnih državah, druga za drugim so propadla in opustila proizvodnjo v Domžalah. Nekatera domača podjetja so v tem času dobro poslovala, vendar se niso uspela kosati s tirolsko trgovsko mrežo. K zatonu slamnikarske industrije je prispe-

Srečanje delavcev pred Tovarno bratov Okršlar, 1946. V sredini spodnje vrste sedita brata Okršlar. (arhiv Knjižnice Domžale)

vala še moda, saj nošenje pokrival v javnosti ni bilo več obvezno.

Začetki usnjeno-galanterijske tradicije

Vzporedno s propadanjem slamnikarskih podjetij so med obema vojnoma nastajale tovarne novih industrijskih panog, največ v kemični, tekstilni in usnjarsko-galanterijski industriji. Nekatera podjetja so imela predvojno tradicijo, marsikatera so nastala v zapuščenih obratih slamnikarskih tovarn, vsa pa so se modernizirala z novo strojno opremo, izboljševala so energetske vire, povečevala proizvodnjo in število zaposlenih. V nekdanji Ladstätterjevi slamnikarski

tovarni se je leta 1937 nastanilo podjetje Nemca Franca Zorna, ustanovljeno leta 1923 v Ljubljani. Proizvodnjo drobne galanterijskega blaga je razširilo tudi na izdelovanje kovčkov. Leta 1939 je Zornovo podjetje s 85 zaposlenimi izdelovalo kovčke, torbice, aktovke, nahrbtnike in druge drobne izdelke.

Iz Zornove tovarne so leta 1939 izstopili trije bratje Okršlar in odprli samostojne obrtne delavnice drobne usnjene galanterije. Brata Anton in Vinko Okršlar sta v pritličju nekdanje slamnikarske tovarne Mellitzer, Kleinlercher uredila proizvodnjo drobne galanterije z do 50 zaposlenimi, starejši brat Matevž pa je svoj obrat odprl v Ljubljani. Leta

1942 sta brata Okršlar zgradila nov tovarniški objekt na južnem delu Domžal. Leta 1945 je bilo tu zaposlenih že 121 delavcev, izdelovali so usnjene kovčke, aktovke, ženske torbice in denarnice.

Nastanek nove tovarne

Novo obdobje v industrijskem razvoju usnjarske galanterije v Domžalah se je začelo s povojno združitvijo Zornovega in Okršlarjevega obrata v Obrat 1 in 2. Ustanovljena je bila nova državna tovarna, ki je dobila ime Tovarna kovčkov in usnjenih izdelkov Domžale, TOKO Domžale. Na republiški ravni je delovala pod okriljem Glavne direkcije usnjarske industrije Ljudske

Republike Slovenije kot sestavni del Ministrstva za industrijo in rudarstvo. Največja ter proizvodno najpomembnejše so sicer bile tovarne usnja v Šoštanju, Slovenskih Konjicah, Kamniku in na Vrhniki ter Usnjarski tehnikum v Domžalah. V zvezi z velikimi potrebami domačega trga po usnjeno-galanterijskih izdelkih se je TOKO množinsko in kakovostno zelo razvil. Sprva je bil del proizvodnje usmerjen za potrebe jugoslovanske vojske, nato pa je podjetje delalo za naraščajočo širšo potrošnjo na jugoslovanskem trgu, na katerem je postalo vodilno v svoji panogi.

(se nadaljuje)

KATARINA RUS KRUŠELJ

Literatura: PRINČIČ, Jože: Prelomnice v razvoju slovenske usnjarske industrije v času druge jugoslovanske države (1945–1991). V: Miran Aplinc (ur.), Usnjarstvo na Slovenskem: Zbornik referatov 4. simpozija o kulturni dediščini s področja usnjarske industrije v Domžalah: Občina, 2015. RUS KRUŠELJ, Katarina: Domžalska industrijska dediščina. V: Monika Rogelj (ur.), Naše tovarne, naš ponos: Industrijska dediščina Gorenjske. Kranj idr.: Gorenjski muzej idr., 2016, 41–43. STIPILOVŠEK, Miroslav: Propad slamnikarske industrije in razvoj novih industrijskih panog na domžalskem območju 1918–1941. Zgodovinski časopis 47 (3), 1993, 425–437.

POGLED NA DOMŽALSKO PRETEKLOST

Zabavni ansambli na Domžalskem (8)

Kovinarji zdržali skupaj skoraj dve desetletji

Ansambel Kovinarji je nastal leta 1966 iz potreb, ker tedaj še ni bilo toliko ansamblov, obstajal je do leta 1985. Harmonikar in organist Martin Capuder iz Radomelj je bil vodja od samega začetka. »Sledili smo dvema konceptoma: čim boljša kvaliteta in čim večje zadovoljstvo obiskovalcev, torej širši repertoar. Naš pristop je bil – čimprej do not, tudi s tekstom, in da napisane prinesemo na vaje. Večkrat smo presenetili s komadi, ki jih drugi še niso igrali. Popevko *Après Toi* je Boris Kopitar zapel že teden dni potem, ko je z njo leta 1972 Vicky Leandros zmagala na Evroviziji.« Boris dodaja: »Podobno je bilo s pesmijo *I Remember Elvis Presley (The King Is Dead)*, ki jo je Danny Mirror zapel nekaj mesecev po smrti Elvise leta 1977, naučili smo se jo v enem tednu. Ko je izšla Avsenikova *AvtoBahn Autobahn (Na avtocesti)*, so nam domžalski obrtniki, ki so obiskovali sejem v Münchnu, prinesli veliko ploščo. Skladbo smo zaigrali na veselici že v nedeljo, Martin pa je kaki dve noči pisal note zanjo.«

Martin spomni na težave z notami

»Kakšne si lahko že kupil, recimo Avsenike, vendar ni bilo aranžmajev. Ko sem opazoval Vesele planšarje na Vinskem sejmu, kjer smo tudi igrali, sem videl, da igrajo po 'golih notah' – brez vnesenih okrasnih aranžmajev, za razliko od nas, ki smo jih v 'svoje note' že vnesli. Po notah so naši instrumentalisti igrali skoraj vsi. Notno 'osnovo' sem iz nosilcev zvočkov z vsemi vnesenimi okrasnimi aranžmaji prepisoval jaz. Skoraj vsak večer sem po radiu poslušal melodije, na primer *Diridonda*, ki so jo Novi fosili izvajali leta 1977, in jo prekopal, in spet smo imeli nov komad. Veliko smo pridobili s Kopitarjem, morda je prav zaradi njega ansambel obstajal toliko časa.«

Boris se je znašel v zasedbi po naključju, deklet trobentarja Jožeta Drolca iz Kamnika je bila njegova sosedka. »Leta 1971 sem med dopustom služjenja vojaškega roka kar v uniformi, ker je bilo tedaj bolj strogo, prišel na oder na veselici v Ihanu. Pa sem vprašal, če jim je Marta dejala, da bi kaj zapel. Martin je sprva 'okleval', trobentar Drolc (že pokojni), pa je dejal, da vsak pa že ne bo pel. Vprašal sem jih, če znajo zaigrati to in to. Tako sem zapel *Prelepo Gorenjsko*, brez vaje z njimi. Dejali so mi, naj se po vojski kaj oglašim pri njih, če bom še pri volji, saj niso imeli stalnega pevca.«

Sprva je pela Zdenka Spruk, ki se je poročila in nehala peti. Boris je kot moderater in humorist veliko pridobil v osnovni šoli v Ihanu, kjer jih je vodja Tone Križaj vpeljal v gledališko dejavnost. V kraju je bilo močno kulturno delavsko prosvetno društvo Svoboda. »Obiskoval sem tečaja za odrsko igro in režijo, Marjan Belina in Jože Vozny sta mi veliko pomagala, da sem spoznal čar odrs. S Kovinarji sem pletel zgodbe v smešni obliki. Pripovedovalci včasih imamo srečo, da ljudje hitro pozabljamo. Ko sem neko šalo povedal na drugi veselici, je tam še niso slišali in spet je vžgala. Vice sem predelal tako, kot da so prigode zgodile meni ali ansamblu.«

Kralji velikih prireditev

Kovinarji so bili med redkimi ansambli na Domžalskem, ki so kakih sedem let igrali vse velike špile v Hali Komunalnega centra. Dva silvestrska večera pa še prvega januarja so povsem napolnili domžalsko halo. Veliko nastopov je zagotovil Capuder. »Organizatorji nastopov so bili tako fer, da z večino ni bilo potrebno sklepati pogodb. Ker smo bili znani, je veljala dogovorjena be-

sesta. Ravno vrhunske kvalitete nismo dosegali, saj glasbene šole še niso bile tako razširjene kot danes, največ so se glasbeniki naučili v lokalnih godbah.«

Boris omeni, da Martin ni bil njihov menedžer, imel pa je izjemno dobre navezave. »Njegov brat je bil v Alpini Žiri namestnik direktorja podjetja in ob 70-letnici so nas povabili na proslavo. Šele v Žireh smo izvedeli, da bo navzočih okoli tri tisoč ljudi, zaposleni iz vsega omrežja trgovin Alpine po Jugoslavi-

li z nastopanjem. Boris nas je zapustil leta 1983 in se prepustil novim izzivom na radiu in televiziji. V ansamblu se je zamenjalo okrog 30 članov. Zaradi odhoda je bilo treba vedno koga na novo učiti, kar nam je vzelo veliko energije.«

Zabavno glasbo so Kovinarji veliko igrali že s prihodom bratov Vavpotič iz Moravc, pa Kopitarja. Not ni bilo veliko, prepisal jih je Martin, Boris je zbral besedila. Capuder poudarja: »Pri izbiri skladbe je treba že na začetku vedeti, do kam

Kovinarji na Ptujskem festivalu leta 1973 (z leve): Tine Tič, Boris Kopitar, Milan Kokalj, Rafael Sitar in Martin Capuder

ji. Igrati smo začeli ob desetih dopoldne na zboru zaposlenih, nadaljevali do desetih zvečer pa vse do petih zjutraj, proslava se je zaključila tri ure pozneje. Igrali smo, če odštejem pavze, najmanj 15 ur. To je bil naš najdaljši špil.«

Na višku popularnosti so imeli v Radomljah tri sobote zapored veselice, za Kulturno društvo Mavrica, gasilce in nogometnaš, in vse so bile polne. Martin se spomni, da so leta 1967 igrali na še pol prazni veselici v Trzinu. »Ljudi ni bilo lahko privabiti. Na prvem igranju v domžalski hali smo imeli zvočnik, ki smo ga predelali iz letalskega radijskega oddajnika. Ko je predsednik Košarkarskega kluba Domžale Mitja Šircelj videl, kaj nameščamo, se je začel spraševati – ja kaj pa je zdaj to? Pa smo ga mirili, naj kar počaka in da bo vse v redu.«

En mikrofona za vse

»Iz začetkov se dobro spomnim dveh modrih zvočnikov pa kockastega mikrofona v moji roki, blizu mi je v levo uho trobil trobentar Jože, v desno pa klarinetist Tine, pa še proti Martinu sem ga nagnil, da se je harmonika bolje slišala. Med celotnim igranjem smo imeli le en mikrofona, vse je bilo improvizirano.«

Ko je leta 1978 prišel v ansambel bobnar Jože Vidmar, so v njem že imeli FBT ozvočenje. Pritegnil ga je moravški kitarista Milan Kokalj, nadomestil je Janeza Grada, oba sta bila v zasedbi tri leta. Jože v prejšnji številki Slamnika na fotografiji Hrupa pomotoma ni bil imenovan kot bobnar, hkrati je nastopal tudi za Kovinarje. V zasedbi so bile pogoste menjave, potrjuje Capuder. »Naš ansambel je bil v širšem okolju precej popularen in odskočna deska za instrumentaliste. Sredi nekega nastopa v domžalski hali se je ob enajstih zvečer pojavil harmonikar Franc Mihelič s člani zasedbe. Stali so sredi dvorane in poslušali Milana Kokalja, kako igra. Potem so ga nam, kot temu pravimo, speljali. Milan je bil celo nominiran za kitarista Avsenikov, poučeval ga je Hervin Jakonič. Sašo Vavpotič je tudi zrasel pri nas in odšel drugam.«

Kovinarji niso imeli avtorskih pesmi, razen nekaj Capudrovih, nastopali so celo na ptujskem festivalu. »Moj koncept je bil repertoar, da bi ljudem čim bolj ugajali. Skoraj dobro polovico tega razni ansambli preigravajo še danes. Problem pa je nastajal, ker so člani zasedbe odhajali, po 19 letih sem dejal, zdaj pa je tega dosti, in smo preneha-

seže trobentar, do katere višine lahko za poje pevec, za basista pa, do kod zmore. Kot vodja ansambla sem moral dobro poznati zmogljivosti instrumentalistov. Kar nekaj večerov smo vadili Avsenikovo skladbo *Spomin na Zürich*, pa je nismo mogli zaigrati, ker je bila pretežka.«

Vedno zgovorni Boris pove, da je bilo snemanje radijskih programov, tudi Radia Luxemburg, na kaseto zapleteno. »Še preden se je komad začel, si moral pritisniti na gumb, da nisi zamudil uvoda, saj nisi vedel, katera skladba bo na sporedu. Če ti ni bila prava, si snemal drugo.«

V zabavni glasbi sem bil od nekdanj ljubitelj klasičnih šlagerjev. Igrali smo uspešnico 'Junge komm bald wieder, Freddiya Quinna, hite Bonny M, pa Bonny Taylor in Beatle – Yesterday, Yellow River, Baby You Can Drive My Car, pa The Platters in Only You. Veliko smo izvajali Toma Jonesa, (Green, Green Grass of Home), Engelberta Humperdinicka, Love Me Tender Elvise Presleya, pa Edelweiss, (Beli cvet) iz filma *Moje pesmi, moje sanje*. Seveda tudi jugo glasbo, Tužna so zelena polja, pa Lolo. Vadili smo Tike tike tačke (Pro Arte), ko naš bobnar po pavzi nikakor ni ujel ritma, vedno je 'padel not' eno dobo prepozno, očitno ni imel dovolj poslušal za ritem. Po skoraj 20 poskusih je vrgel palčke v kot in vsega naveličan kmalu odšel iz zasedbe.«

Zaigrali Titu

Sredi 70. let prejšnjega stoletja so Kovinarji igrali na prvomajskih delavskih piknikih v Kamniški Bistrici. O tem Kopitar: »Okoli poldneva smo sredi najbolj vesele zabave na jasi, levo ob cesti k Domu v Kamniški Bistrici, zasliali kričanje iz množice: 'Nehajte, Tito je v Bistrici.' Takoj zatem smo slišali glas organizatorja srečanja: 'Fantje, vzemite instrumente in stopite teh nekaj sto metrov ter dragemu gostu zaigrajte nekaj ta pravih domačih.' Tito je z ženo Jovanko in širšim spremstvom nenapovedano prišel med ljudi. Ko smo prišli do lesene mize in klopi pred domom, nas je takoj opazil in rekel: 'Fanti, katero bomo zapeli?' Najprej smo začeli s *Prelepo Gorenjsko*, nadaljevali s poskočno polko. Ob eni njegovih najljubših – *Pleničke je prala*, pa je družno s Stanetom Dolancem poprijel zraven, ob velikem navdušenju zbranih. Kovinarji smo se lahko ponosno pohvalili, da je Tito pel z nami.«

JOŽE SKOK

CGZM 20 LET

V CENTRU ZA MLADE OKTOBRA DOGAJA

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

NEMŠČINA, ponedeljki, 17:30 - 19:00 ZAČNEMO 7.10.

Se želiš naučiti nemško ali izboljšati svojo nemščino? Pridruži se nam na tečaju nemškega jezika! Razpisujemo tako začetnega kot nadaljevalnega, katerega bomo izvedli pa je odvisno od števila prijav. Vodi: Miha Gabrovšek, univ. dipl. nemcist

ŠPANSČINA, srede, 18:00-19:30 ZAČNEMO 9.10.

V CZM bomo znova jezikalni po špansko! Z Razpisujemo prijave za začetni in nadaljevalni tečaj, izvedel se bo tisti, za katerega bomo prejeli več prijav. Vodi: Irena Grmek, uni. dipl. hisp. in soc. kulture.

Tečaji so namenjeni mladim med 15. in 30. letom.
Tečaj obsega: 30 ur / 15 srečanj
Cena: 45€ ob minimalno 6 udeležencih

MEDGENERACIJSKA DELAVNICA MANDALE
25. 10. 2019, 17:00-20:00

Vabljeni na ustvarjalno medgeneracijsko delavnico, kjer bomo barvali in okraševali mandale na papirju. Na delavnici bodo predstavljene mandale, barvni korg in tehnike slikanja mandal. Delavnica je namenjena tudi otrokom od 8. leta dalje, ob spremstvu staršev. Delavnico vodi Urška Grošelj, akademska restavratorka. Cena: 10€ / za mlade do 30 let 5€

HALLOWEEN POSLIKAVA OBRAZA OTROK
29. 10. 2019, 17:30-19:00

Delavnica je namenjena odraslim in njihovim otrokom. Na modelu bo korak za korakom prikazan postopek poslikave v masko žaravnice, vampirja in zombija. Po prikazu, boste starši ob pomoči izvajalke poslikali obraz otroka. Vabljeni tudi mladi, vendar ne pozabite na par (poslikave potekajo v parih). Delavnico vodi Urška Grošelj, akademska restavratorka. Delavnica je brezplačna.

FOTO DELAVNICE ZA MLADE

Z novo sezono foto delavnic za mlade (15 - 30 let) pričnemo v ponedeljek, 7. 10. 2019., ob 18. uri. Delavnice so namenjene vsem, ki jih zanima fotografija, tako tistim, ki že imate nekaj znanja, kot tudi začetnikom. Delavnice potekajo vsak drugi ponedeljek pod vodstvom fotografa Klemna Brumca. Cena delavnic je 15 eur / september - junij.

ŽE V TEKU

PILATES: točki 18:00-19:00
Vodi: Maša Saksida, instruktorka pilatesa in maseža

JOGA: srede, 19:00-20:00
Vodi: Maja Maselj, učiteljica joge

FOTO DELAVNICE ZA OTROKE: vsak drugi ponedeljek, 18:00
Z novo sezono foto delavnic za otroke (8 - 15 let) smo pričeli v ponedeljek, 30. 9. 2019., ob 18. uri. Delavnice so namenjene vsem, ki jih zanima fotografija, tako tistim, ki že imate nekaj znanja, kot tudi začetnikom. Delavnice potekajo vsak drugi ponedeljek pod vodstvom fotografa Klemna Brumca. Cena delavnic je 15 eur / september - junij.
Še vedno se nam lahko pridružite.

USTVARJALNE DELAVNICE: srede, 14:30-20:00
Tudi v novem šolskem letu nadaljujemo z ustvarjalnimi delavnicami. Začeli smo v sredo 25. 9. 2019. **Še vedno se nam lahko pridružite.** Dobivamo se po naslednjem urniku:
- 14:30-15:45 - otroci od 8. do 13. leta,
- 16:00-17:30 - mavrična skupina (zaključeno),
- 18:00-20:00 - mladi od 14. do 30. leta.
Delavnice potekajo pod mentorstvom Mateje Absec.

SVETOVALNICA ZA MLADE
Si se znašel/znašla v dilemi? Bi se rad pogovoril z nekom, a se ti zdi, da ne najdeš pravega sogovornika? Potrebuješ zaupen pogovor? V Centru za mlade Domžale imamo na voljo tudi svetovalnico za mlade, ki jo izvaja uni. dipl. psihologinja. Predhodna rezervacija termina je obvezna.

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

KOLUMNA • MEDSEBOJNI ODNOSI LIDIJA BAŠIČ JANČAR

PREIZKUŠNJE

Včasih je življenje podobno hoji v gore.

Vemo, da se moramo prepri-
sti še čez strmino, že skoraj
obupamo, potem pa se nam
pokaže tisti lepi razgled,
zaradi katerega hitro pozabimo
na težavno pot. In vemo, da moramo
še naprej ... In potem, ko že skoraj
mislimo, da smo blizu, pa se nam
nekje v daljavi pravi vrh šele zariše ...
in spet skoraj obupamo in se sprašujemo:
»Zakaj? Tega ne bom zmogel ...«
Ali pa: »Vrh je predaleč, kaj zdaj:
naprej ali nazaj?«
Pa vendar vedno vemo, da bomo
zmogli, zato stisnemo zobe in
gremo naprej. In ko dosežemo
zadani cilj, je nepozabno ... občutek,
ko si na vrhu, je nepopisen. Lepota
narave, uspeh, ko telesu odleže in se
ne moreš načuditi Stvarstvu, kaj je
ustvarilo.

Podobno je z življenjskimi preizku-
šnjami. Čeprav se jih bojimo, so
menda potrebne za to, da nas por-
nejo naprej, na višjo točko v razvoju.
Vendar tako lahko razmišljamo šele
po tem, ko se življenje na nek način
spet normalizira in smo zmožni videti
celotno pot in izid. Ko smo v sami bo-
lečini in strahu, je velikokrat izredno
težko tako razmišljati.

O tej temi je veliko napisanega.
»Vstani, imej pogum, zmagaj, pojdi na-
prej ...«
in še več tega. To so največkrat
uporabljene fraze, kadar se nekdo
sooča z življenjskimi preizkušnjami.
Pa vendar nihče ne more vedeti, kako
tisti človek takrat čuti. Kaj pa, če ne
zmore naprej? Kaj pa, če takrat nima
poguma? Kaj pa, če je v takih krizah
misliti pozitivno le utvara? V takih tren-
utkih sprejeti človeka z vsem, kar je,
je največ, kar mu lahko damo. Ne mo-
remo razumeti določene preizkušnje
oziroma kako se človek ob tem počuti,
če kaj takega nismo nikoli doživeli. In
biti pameten v takih primerih je po
mojem mnenju odraz nesočutja. Ali
morda to, da takrat človek ne zmora
začutiti človeka preprosto zato, ker se
v taki situaciji še nikoli ni znašel.

Razmišljala sem o tem, kako si po-
magati, ko te strah popolnoma ohromi.
Saj vemo, končni strah je vedno, da ne
bomo preživeli oziroma da bomo umr-
li, da bomo ostali sami, da bolečine ob
izgubi ne bomo mogli sprejeti ali je pre-
živeti. To so temeljni strahovi, ki vzni-
knejo v nas ob kritičnih življenjskih
situacijah. Kako pobegniti ven iz tega?
Kako se izviti iz primeža teh strahov in
najti pogum za soočenje s preizkušnjo?
Pomaga to, da je nekdo ob nas. Da nas
bodri in nam da vedeti, da bo vse v
redu. Da zmoremo in da on verjame,
da nam bo uspelo. To močno pomaga.
Da ne daje navodil, temveč nas čuti in
nas sprejema skupaj s trenutnim stra-
hom. Nas bodri, nas poskuša izvleči iz
oklepa in nam pomaga, da 'shodimo'.

Ne dolgo nazaj sem v bolnišnici opa-
zovala ljudi, bolnike, svojce, zdravnike.
Koliko strahu in bolečine je bilo čutiti.
Najbolj se me je dotaknil strah, ki se je
pri ljudeh kazal že v njihovih očeh, ko
so se bali za svoje življenje ali ko so se
svojci soočali z usodo, ki jim jo življenje
prineslo in so jo morali sprejeti. Kruto,
ampak resnično je to, ko preprosto mo-
raš biti tam, čeprav bi si tako zelo želeli
biti kje drugje. Življenje pa teče naprej,
kot da se ni nič spremenilo.

Vsem pa, ki se znajdejo v težkih
preizkušnjah in se morda celo soočajo
z minljivostjo, je skupno eno: da jim
kar naenkrat stvari, ki so se jim prej

zdele pomembne, ne pomenijo nič več.
Povedo, da je pehanje za materialnimi
stvarmi, kariero, ugodjem in drugim,
tako zelo brez pomena. Da so edino, kar
šteje, ljudje, zdravje, odnosi ... Pa ven-
dar ... razmišljajmo ... Življenje teče,
smo v svojem kalupu, tirmicah in skrbi-
mo za vsa vsakdanja opravila, otroke,
službo, hobije, izobraževanje itn. ...
Tako imamo zdaj dve skrajnosti: prva
je rutina življenja, druga nič od tega,
le razmišljanje o sebi, minljivosti, ko je
pomemben le vsak dan sproti, ko niče-
sar več ni treba in je kar naenkrat vse
lastna izbira.

Pa vendar ... ali je slednje stvarno?
Je to res mogoče v stvarnem življenju?
Ko poskušam ta dva vidika združiti,
imam težavo. Je mogoče, da človek ima
svojo vizijo življenja in najde svoje po-
slanstvo, a istočasno živi za vsak dan
sproti, dela le tisto, kar čuti, želi, in s
svobodo, da mu ničesar več ni treba
... Težko. Zakaj se to zgodi takrat, ko
se nekaj v življenju zatakne? Morda
zato, da se človek ustavi in znova na-
ravna svoj kompas in fokus v samega
sebe. Morda je mogoče tako, da ob

**66 Kako se izviti iz primeža
teh strahov in najti pogum
za soočenje s preizkušnjo?
Pomaga to, da je nekdo ob
nas. Da nas bodri in nam da
vedeti, da bo vse v redu. Da
zmoremo in da on verjame,
da nam bo uspelo. To močno
pomaga. Da ne daje navodil,
temveč nas čuti in nas
sprejema skupaj s trenutnim
strahom.**

delu, stvareh, poslanstvih in vizijah,
ki jih imamo, v osredje postavimo sebe
in se otresemo pričakovanj (svojih in
drugih), potrditev od zunaj? To je ne-
verjetno težko, zahteva veliko notra-
njega vpogleda in dela na sebi. Stik s
seboj je pač vedno potreben. Tudi stik
s strahom. Če mu poskušamo ubežati,
se bo slej ko prej vrnil. Ta zopni strah,
namreč. Ko pa mu pogledamo v oči in
se soočimo z njim, je lahko še večji in
grozljivejši in nam daje občutek, da
nas bo potegnil vase, a ko to stanje
presežemo, se počasi umiri. Povrne se
občutek zaupanja in vere.

A kako priti do tega? Seveda je več
poti. Ljudem pomagajo različne stvari.
Moja lastna izkušnja in izkušnja veliko
ljudi, ki so doživljali težke življenjske
preizkušnje, je ravno presežnost člove-
škega doživetja. Vera (kakršna koli
že je) pomaga večini ljudi. Kolegica,
ki je preživljala tako težko obdobje, mi
je nekoč rekla, da je ljudem, ki imajo
vero, lažje. Verjamem. Verjetno zaradi
občutka, da niso sami in da nikoli ne
morejo biti sami.

Sprejeti lastno nemoč v tistih tren-
utkih pomeni največjo moč, ki ohranja
človekovo dostojanstvo. □

Pravilno recikliramo biološko razgradljive odpadke?

Znano je, da biološko razgradljivi odpadki predstavljajo veliko obremenitev za okolje, saj se ob odlaganju iz njih proizvajajo tudi toplogredni plini (kot je metan itd.). K skrbnemejšu ločevanju biološko razgradljivih odpadkov zagotovo prispevajo tudi veljavni predpisi, ki prepovedujejo mešanje bioloških odpadkov z drugimi komunalnimi odpadki.

Biološki odpadki torej ne sme-
jo biti prisotni v zabojniku
za mešane (črn) odpadke ni-
ti v zabojniku za embalažo
(rumen), prav tako pa jih je prepo-
vedano zlivati v odtok ali metati v
stranišče. Ste vedeli, da odlaganje
ostankov hrane v odtok in stranišče
maši kanalizacijske cevi in privablja
glodavce?

Recikrirani biološko razgradljivi odpadki = kompost

Ločevanje je obveza vsakega gospo-
dinjstva, izvajalec javne službe pa
mora zagotoviti ločeno zbiranje in pre-
zemanje. Glavni namen ločenega
zbiranja biološko razgradljivih od-
padkov je zagotoviti najprimernejše
in najučinkovitejše nadaljnje ravna-
nje s tovrstnimi odpadki, zato so vsi
ločeno zbrani biološko razgradljivi
odpadki, zbrani v okviru javne službe
ravnanja z odpadki, predani družbam
za ravnanje s tovrstnimi odpadki in
v kompostarni predelani v kompost.
Tako pridobljen kompost se nato ko-
ristno uporabi na primer za zasajanje
površin po gradnji ob avtocestah ipd.

Ločevanje biološko razgradljivih
odpadkov je na območju občin Dom-
žale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Mo-
ravče urejeno z uporabo rjavih zaboj-
nikov, del uporabnikov, predvsem
tistih na bolj ruralnem območju, pa
ima ločevanje in odlaganje biološko
razgradljivih odpadkov urejeno kot
kompostiranje v hišnem kompostni-
ku. Kjer je to izvedljivo, je najbolj pri-
poročljiva kombinacija obeh rešitev.

Zbiranje v rjavih zabojnikih

Med biološko razgradljive odpadke
spadajo kuhinjski odpadki (ostanki
hrane, papirnate brisačke, čajne vreč-
ke in kavna usedlina ...) in vrtni odpa-
dki (rože, plevel, trava, listje, veje ...).

Odvozi vsebine rjavih zabojnikov
se v poletnem času izvajajo enkrat te-
densko, v zimskem terminu pa vsakih
štirinajst dni. V poletnem obdobju so
rjavi zabojniki enkrat na mesec stroj-
no očiščeni. Ob tem velja poudariti,
da lahko uporabniki rjavih zabojnikov
kadar koli brez dodatnih stroškov pri-
peljejo v Center za ravnanje z odpadki
v Dobu občasno povečane količine ze-
lenega vrtnega odreza.

Hišni kompostnik je dobrodošla rešitev

Na območjih, kjer ni predvidenih rjavih
posod za zbiranje biološko razgradlji-
vih odpadkov, je treba le-te zbirati v
kompostniku. Enako velja tudi za tiste
uprabnike, ki se odločijo, da ne želijo
imeti rjavega zabojnika in oddajo vlogo
za hišno kompostiranje. Pri tem je po-
membno, da hišni kompostnik ustreza
vsem določbam zgoraj navedene ured-
be in občinskega pravilnika o zbiranju
in odvozu komunalnih odpadkov.

Odpadki, ki so primerni za kompostiranje:

Zeleni vrtni odpad, zlasti:

- odpadno vejevje,
- trava,
- listje,
- stara zemlja lončnic,
- rože,

- plevel,
  - gnilo sadje,
  - stelja malih rastlinojedih živali,
  - lesni pepel.
- Kuhinjski odpadki, zlasti:**
- zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst,
  - jajčne lupine,
  - kavna usedlina,
  - filter vrečke,
  - pokvarjeni prehranski izdelki,
  - kuhani ostanki hrane,
  - papirnati robčki, brisače in papir-
nate vrečke.

**Odpadki, ki niso primerni za
kompostiranje, so vsi odpadki, ki
se v okolju ne razgradijo,** poslabšajo
kakovost komposta in vsebujejo ne-
varne snovi: plastika, steklo, kovine,
keramika, kosti, maščobe, ostanki tek-
stila, vsebina vrečk za sesalce, zdravi-
vila, oblanci in žagovina obdelanega
lesa, mačji in pasji iztrebki ter plenice.

Postavitev hišnega kompostnika:

Za postavitev hišnega kompostnika
na vrtu izberemo polsenčen ali sen-
čen prostor, zavarovan pred vetrom
in lahko dostopen. Hišni kompostnik
naj ima neposreden stik s tlemi in naj
bo z vseh strani primerno prezraččen.
Postavi se ga tako, da ne povzroča mo-
tenj (npr. smradu) na sosednjih zem-
ljiščih.

S pravilno tehniko kompostiranja dobimo kakovosten kompost

Hišni kompostnik mora imeti nepo-
sreden stik s tlemi. Osnovna plast
zdroljenih vej poskrbi za dobro zra-
čenje od spodaj in preprečuje zastaja-
nje vode. Za optimalni razkrojni pro-
ces je pomembna zadostna ponudba
kisika, ki jo dosežemo tako, da se suhi
strukturni material (veje in zeleni ob-
rez) in vlažni nestrukturni material
(trava, kuhinjski odpadki) vedno med
seboj mešajo. Kuhinjske odpadke in
ostanke hrane je treba takoj prekriti z
listjem, zemljo, travo ali rahlo zagreb-
sti, da preprečimo neprijetne vonjave
in ne privabljamo neželenih gostov,
kot so podgane ali ptiči. Pri razgra-
dnji, ki poteka pri 50 °C do 60 °C, mi-
kroorganizmi, bakterije in glive pro-
izvajajo humus in hranilne snovi, za
kar potrebujejo določeno vlago. V ča-
su daljše poletne suše je priporočljivi-
vo vlaženje kompostnega kupa. Ko je
kompostnik poln oziroma po pribli-
žno pol leta, vsebino preložimo. Tako
ga prepračimo in pospešimo razkroj.
Dozorel kompost presejemo s sitom z
odprtini 15 do 20 mm, ostanek upo-
rabimo za nadaljnji razkroj kot struk-
turni material.

Zimski urnik odvoza biološko raz-
gradljivih odpadkov začne veljati 15.
novembra 2019.

Več o urnikih odvoza odpadkov, kom-
postiranju in druge informacije o pra-
vilnem ločevanju odpadkov najdete na
spletni strani www.jkp-prodnik.si.

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE
PRODNIK

Kolumna: medsebojni odnosi – stiska ali izziv je namenjena osvetlitvi izzivov v odnosih in podajanju novih pogledov ali rešitev za vsakodnevne situacije. Lidija Bašič Jančar je terapevtka zakonske in družinske terapije pri Študijsko-raziskovanem centru za družino in nosilka programa Naj noben otrok ne izostane – takojšnja psihosocialna pomoč otrokom in mladostnikom iz ogroženih družin, ter Šole za družino v Domžalah, ki ju sofinancira občina Domžale, ter predstavnica LAS-a (Lokalna akcijska skupina za boj proti zasvojenosti) (lidijabjancar.com).

POLITIČNE STRANKE

LTD / MAG. RENATA KOSEC

Prvi koraki gradnje prizidka Zdravstvenega doma Domžale

Septembra smo svetniki in svetnice ponovno sedli v klopi občinskega sveta in na šesti seji med drugim razpravljali o vedno bolj pereči prostorski stiski javnega zavoda Zdravstveni dom Domžale. Obravnavali smo odlok o javnem zavodu Zdravstveni dom Domžale. Predlog novega odloka je bil pripravljen zaradi uskladitve s trenutno veljavno zakonodajo, pripravila ga je občinska uprava in ga predhodno uskladila z upravami občin soustanoviteljic (Lukovica, Mengeš, Moravče in Trzin) in Zdravstvenim domom Domžale.

Razprava pri tej točki je bila brez strokovnih oziroma pravnih argumentov in predlogi so šli v povsem napačno smer, in sicer: z odlokom naj se določi višja stopnja izobrazbe za direktorja zavoda, kot to določa zakon, direktor bi moral pridobiti soglasje sveta zavoda ali občinskega sveta k imenovanju svojih pomočnikov (pomočnik direktorja je javni uslužbenec in ne funkcionar, zato o imenovanju svojih pomočnikov samostojno odloča direktor zavoda), ipd. Po razpravi je bil predlog odloka sicer sprejet, a vendar dobimo občutek, da želi politika imeti vpliv na delovanje zavoda.

Predstavnici Zdravstvenega doma Domžale sta pri naslednji točki opisali zelo perečo prostorsko problematiko doma. Omejene prostorske kapacitete namreč onemogočajo zagotavljanje ustreznih delovnih pogojev, po drugi strani pa otežujejo dolgoročni razvoj zdravstvenega

«Gre za pomemben medobčinski projekt, zato je izrednega pomena, da smo usklajeni in da usmerimo vse naše napore v to, da se gradnja čim prej začne. Upam, da politika ne bo ovirala projekta s pridobivanjem političnih točk in vpletanjem v stroko (zdravstvo, urbanizem, gradbeništvo, ipd.).»

doma. Svetniki smo se tako še uradno seznanili s problematiko in na ta način podali neformalno soglasje, da nadaljujemo z aktivnostmi za gradnjo prizidka. Tu naj omenim, da aktivnosti in usklajevanja potekajo od leta 2017, izdelan je bil Dokument identifikacije investicijskega programa, seznanitev s problematiko pa poteka še na občinskih svetih ostalih soustanoviteljic. Gre za pomemben medobčinski projekt, zato je izrednega pomena, da smo usklajeni in da usmerimo vse naše napore v to, da se gradnja čim prej začne. Upam, da politika ne bo ovirala projekta s pridobivanjem političnih točk in vpletanjem v stroko (zdravstvo, urbanizem, gradbeništvo, ipd.).»

NSI / PEREGRIN STEGNAR

Občinski svet Domžale v senci ali Kuhna na obal'

Pred prvo jesensko sejo Občinskega sveta občine Domžale lahko zaznamo nemir svetnikov, ki se srečujemo po strankarskih pisarnah, in debata se vrti okrog nemoči reševanja problemov, ki jih svetniki vidimo in se v domžalski občini kopičijo in jih ne rešujemo. Tak primer je ureditev centra Domžal. Zadnjo soboto je bilo na tržnici zelo težko parkirati, ker je nastalo zaradi obilice dežja na parkirišču pri tržnici pravo jezero. Na misel mi je prišlo, da bi bilo bolj primerno preimenovali sobotne Kuhne na plac v Kuhne na obal', saj zaradi obilne vode na parkirišču ni bilo mogoče normalno parkirati. Pa pustimo šalo, svetniki se zavedamo, da je položaj v Domžalah resen.

Blizu omenjenega parkirišča je še sosednje parkirišče, ki je tudi zelo problematično, in to je parkirišče pred zdravstvenim domom. Tudi tam je parkirišče premajhno in razširjeni del je ob dežju blaten in neprimeren že za zdravega človeka, kaj šele bolnega. Ni čudno, da nam je sama v. d. direktorice zdravstvenega doma poslala pismo o prostorski problematiki, ki jo ima zdravstveni dom. Omenja parkirišče in še bolj prostorsko problematiko zdravstvenega doma, ki je bil že davno premajhen za izvajanje dobre zdravstvene oskrbe za občane petih občin ustanoviteljic. Omenjena direktorica je poslala pobudo za povečavo zdravstvenega doma in parkirne hiše, da bi se lahko vršile zdravstvene storitve za vse občane. Treba bo zgraditi prizi-

«To ne bo dovolj, da bomo imeli nov in prostoren zdravstveni dom s parkirno hišo. Potrebno bo v proračun vključiti tudi še primerna sredstva za štipendiranje bodočih specialistov in zdravnikov ter medicinskih sester, da se ne bo zgodilo, da bomo imeli povečan zdravstveni dom z vso opremo, vendar brez domačega zdravstvenega osebja.»

dek k obstoječemu objektu in zagotoviti dobro zdravstveno oskrbo ter dostopnost za vse z enako kvaliteto storitev tako v sedanosti kot tudi v prihodnosti. Nujno je potrebno, da se ta projekt prizidka in parkirišče oziroma parkirne hiše pri zdravstvenem domu vključi v pripravo predloga proračuna za leto 2020 in 2021. To ne bo dovolj, da bomo imeli nov in prostoren zdravstveni dom s parkirno hišo. Potrebno bo v proračun vključiti tudi še primerna sredstva za štipendiranje bodočih specialistov in zdravnikov ter medicinskih sester, da se ne bo zgodilo, da bomo imeli povečan zdravstveni dom z vso opremo, vendar brez domačega zdravstvenega osebja.

LISTA REZA / ROK UČAKAR GRAŠIČ

Moj sosed, demokratični razlaščenec

Obdobje, v katerem sem našega »novega-starega« župana in občinsko upravo pustil pri miru, se očitno bliža koncu. Z veseljem bi zapisal, da je vse v najlepšem redu, ampak – žal – ni. Delovanje naše občine me spominja na starega, trmastega in nevzgojenega psa. Čim te pretenta s svojimi velikimi nebogljenimi očmi, ti že stori malo morje preglavic. Ravno tako pa je tudi v občini: takoj ko jo spustiš z vajeti, ko ji pustiš dihati, že dela neumnosti. Takole gre tokratna štorija ... Leta 2013 je občina poskusila odkupiti 15 parcel različnih lastnikov v t. i. Novi Depali vasi, po katerih naj bi se vila nova cesta. Verjetno smo že vsi naleteli na situacijo, ko se je v naši okolici gradila cesta ali pa nekakšen objekt in kakšen izmed sosedov zaradi lastnih interesov ali pa nasprotovanja gradnji ni želel prodati svojega koščka zemlje za boljše sobivanje. Ampak to bi bila v dotičnem primeru lahko ena oseba, morda dve. Kakšna pa je bila zgodba tu? Občini v vseh šestih letih ni svoje parcele prodal niti eden izmed lastnikov. Ali so bile zato krive slabe pogajalske sposobnosti ali prenizka ponujena cena, ki je mimogrede znašala 24 €/m², presodite sami. Letos pa je vrta občinska uprava, meni nič, tebi nič, sklenila, da bo, ne glede na vse, točno tu gradila cesto! Le koga briga, če ti ljudje ne želijo prodati svojih zemljišč ... In tako se je občina podala v postopek masovne skupinske razlastitve. Ob tem ne morem ubežati spominu na komični film Moj ata, socialistični kulak. Zanimivo bi bilo

«Letos pa je vrta občinska uprava, meni nič, tebi nič, sklenila, da bo, ne glede na vse, točno tu gradila cesto! Le koga briga, če ti ljudje ne želijo prodati svojih zemljišč ... In tako se je občina podala v postopek masovne skupinske razlastitve.»

prebiti kakšen dan v socializmu, navkljub vsemu pa ne bi rad izkusil taktirke režima, ki je ljudi razlaščal. Ampak tudi danes, 28 let po osamosvojitvi, v 21. stoletju, se to očitno dogaja. Ne v Teksasu, Sibiriji ali na Tajskem. V Sloveniji. V Domžalah. Občinski svetniki so tokrat na srečo stopili na stran bodočih razlaščenec in preprečili nadaljevanje postopka. Se pa je vseeno potrebno vprašati, koliko – če sploh – smo zaščiteni imetniki parcel v občini Domžale.

SD / KRISTINA HAFNER

Prostorska in kadrovska podhranjenost ZD Domžale – učinkovito zdravstvo

Na septembrski seji smo bili občinski svetniki informirani o prostorski problematiki našega zdravstvenega doma. To bi najlažje opisali z eno besedo – omejenost. Ta omejenost pa je rezultat večletnega zanemarjanja in nesistematičnega reševanja problemov v naši občini, saj ti problemi niso od včeraj.

Cena razširitve ZD Domžale vključno s približno 152 parkirnimi mesti (gradnja garažne hiše) je 9.045.000 evrov, razlog pomanjkanje zdravstvenih prostorov, strokovne podhranjenosti, naraščanje in staranje števila prebivalstva, itd. Občina Domžale bi financirala okoli 62 odstotkov. Ostali investitorji so še okoliške občine (Trzin, Lukovica, Mengeš, Moravče).

Politika socialnih demokratov Domžale je vedno bila v podporo programa javnega zdravstva, večji nadzor nad koncesionarji, okrepitve na področju fizioterapije, osnovnošolskega zdravstvenega varstva, zobozdravstva, raziskav in še bi

«Če bodo projekt potrdile še ostale občine, se bo projekt začel izvajati leta 2022 ob pridobljenem gradbenem dovoljenju. Domžale potrebujejo vsebinsko, prostorsko in strokovno kadrovsko širitev zdravstvenega doma.»

lahko naštevala. Menim, da je izredno pomembna poleg 'garažne hiše' posodobitev in nakup kakovostne tehnične opreme (npr. rentgen ...), saj bi prebivalci nekatere preglede lahko opravljali v Domžalah in ne v Ljubljani – posledična razbremenitev čakalnih vrst). Če bodo projekt potrdile še ostale občine, se bo začel izvajati leta 2022 ob pridobljenem gradbenem dovoljenju. Domžale potrebujejo vsebinsko, prostorsko in strokovno kadrovsko širitev zdravstvenega doma.

NSI / TADEJA ŠUŠTAR, POSLANKA

Nova Slovenija je sredina

Ob letošnjem rojstnem dnevu stranke Nove Slovenije – krščanskih demokratov 4. avgusta so časopise in spletni strani polnili naslovi: Nova Slovenija se pomika v sredino. Sicer ti naslovi niso bili čisto natančni, saj se nikamor nismo in ne bomo premaknili. Mi smo preprosto sredina. To pomeni samo to, da smo zdaj to javno povedali, kar smo sami sicer že dolgo vedeli. Kot razlaga naš predsednik Matej Tonin: »Zavračamo socializem, prav tako tudi divji kapitalizem. Stavimo na socialno tržno gospodarstvo, ki v središče postavlja človeka in ne države ali trga.« Naše temeljne vrednote, ki smo jih zagovarjali do zdaj, ostajajo enake. To so vrednote, na katerih je zrasla naša zahodna civilizacija. Naša dejanja govorijo zase. Ne potrebujemo okvirjev, ki nam jih postavljajo drugi, kje moramo biti, kam spadamo, kakšna naj bodo naša stališča. Krščanski demokrati so vedno bili, so in bodo sredina. Poglejmo v Nemčijo, kjer imajo krščanski demokrati za enega svojih gesel 'Die Mitte', kar pomeni sredina. Če pogledamo tudi druge evropske države, vidimo, da so krščanski demokrati vedno umeščeni v sredino. Nova Slovenija je stranka ljudi, za ljudi, blizu ljudem, kar je geslo stranke še iz časa pokojnega predsednika dr. Andreja Bajuka. Imamo najboljši gospodarski program zadnjih nekaj volitev, kar nam priznavajo številni strokovnjaki z različnih področij, in obljubljam, da bomo kvaliteto programa ohranja-

«Naše temeljne vrednote, ki smo jih zagovarjali do zdaj, ostajajo enake. To so vrednote, na katerih je zrasla naša zahodna civilizacija. Naša dejanja govorijo zase.»

li. Krščanski demokrati smo vedno pripravljeni na sodelovanje pri dobrih projektih. Ne gledamo na to, kdo je predlagatelj, kdo je koalicija ali opozicija. Res je, da imamo z nekaterimi strankami več, z drugimi manj podobnosti, zato je tudi sodelovanja z nekaterimi več kot z drugimi. Vendar kljub temu obstaja veliko tem, ki nas ne delijo, ampak bi nas lahko povezovala, če bi bilo tudi pri drugih strankah dovolj volje in poguma. 14. septembra smo imeli v Ljubljani programsko konferenco, kjer smo predstavili projekt #pametnaSlovenija, ki se je nanašala na digitalizacijo, tehnologijo in napredek. To je ena izmed pomembnih tem za prihodnost naše prelepe dežele, vsekakor pa to ni tema, ki bi razdvajala. Predvsem pa bi ob uresničenem projektu postali tehnološko napredna družba. Kogar zanima kaj več o projektu #pametnaSlovenija, si lahko prebere na spletni strani www.nsi.si.

ZADNJIČ LETOS KUHA ZA VAS!

Tržni prostor Domžale

Sobota 5. oktober od 10. ure dalje

KUHNA NA PLAC

Glasbeni nastop POLONA MEŽNAR IN DUO LUNA.

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Šok terapija z menjavo trenerja uspešna

September se je v Nogometnem klubu Domžale začel turbulentno. Če je bil odhod Adama Gnezde Čerina v vrste nemškega Nürnberga kar nekoliko pričakovano, pa slovo Simona Rožmana s trenerskega stolčka zagotovo ne. Kljub slabemu začetku prvenstva.

NK DOMŽALE A Rožman je po grenkem porazu z Mariborom, prepletenim tudi s sumljivimi sodniškimi odločitvami, odstopil in dirigentsko palico je 5. septembra v roke prevzel Andrej Razdrh. Čakalo ga je težko delo, saj so domžalski nogometaši na uvodnih sedmih srečanjih ostali brez zmage, prikovani na dno lestvice, evropski cilji pa s tem vedno bolj oddaljeni.

Razdrh je na domžalskem trenerskem stolčku debitiral na domačem srečanju proti Muri, tekma se je končala z najmanj priljubljenih 0:0. Nato pa se je le odprlo tudi domžalskim napadalcem, ki so pred tem prerediti našli pot do tekmečevega gola. V 9. krogu so na gostovanju v Kranju premagali Triglav s 3:2, potem ko je zmagoviti zadetek v 90. minuti dosegel Damjan Vuklišević. Led je bil prebit, kar je bilo še kako pomembno s psihološkega vidika, ki je zagotovo že načel domžalske nogometaše. Tri zadetke so nato Domžalčani dosegli tudi na tekmi osmine finale pokala Slovenije proti drugoligašu NK Brda. Na srečanju v Vipolzah so rumeni upravičili vlogo favoritov, odlično srečanje pa je odigral Dejan Lazarevič, ki se v tekmovalni pogon vrača po poškodbi. Pri prvem zadetku je v 42. minuti poslal predložek v kazenski prostor, ki ga je nesrečno v svoj gol preusmeril domači kapetan. V drugem delu je nato sledil nov predložek Lazareviča Slobodanu Vuku, ki ja z glavo dosegel že 51. zadetek v domžalskem dresu, za piko

Andrej Razdrh bo skušal domžalsko ekipo popeljati nazaj na zmagovita pota.

na i pa je v 66. minuti hitronogi Domžalčan dosegel še svoj prvi zadetek v letošnji sezoni.

Niz zmag so varovanci 42-letnega trenerja, ki je v preteklosti kot nogometaš nosil tudi domžalski dres, nadaljevali tudi v 10. krogu, ko so znova slavili na gostovanju in znova dosegli tri zadetke. Pod dva se je podpisal prvi strelec moštva Slobodan Vuk, enega je dodal še novinec Rauno Sappinen. Domžalčani so ob polčasu že vodili s 3:0, a za dramo poskrbeli kar sami, potem ko so v zadnjih štirih minutah prejeli dva zadetka. »Po eni strani gre za veliko zadovoljstvo, saj

smo zabeležili novo zmago. V prvem polčasu smo odigrali zelo korektno, agresivno, prikazali živahno predstavo. V drugem delu igre pa rahlo razočaranje. Nasprotniku smo prepustili iniciativo, mislili smo, da smo tekmo že končali. Žal mi je, da smo tako lahkomišelnost pristopili, ampak tudi to je lahko dobra šola za naprej,« je za klubsko spletno stran po zmagi dejal Razdrh, ki lahko po uvodnih tednih na domžalski klopi bolj mirno zaduha. A do zadanih ciljev pred sezono je pot še zelo dolga, tekmovalni urnik pa zelo natrpan.

DOMEN JARC

Domžalčani osvojili turnir na Slovaškem

Košarkarji Helios Suns so v pripravi na prihajajočo sezono slavili na turnirju Golden Eagle Cup na Slovaškem.

KK HELIOS 'Suns' so na uvodni tekmi turnirja premagali domačo ekipo Basketball Levice s 75:69. S 17 točkami je bil prvi strelec Domžalčanov organizator igre Krešimir Radovčič, z 12 točkami sta mu sledila povratnik v domžalskem dresu Leon Šantelj in Davor Konjevič. Helios je po trojki Radovčiča dve minuti in pol pred koncem povedel že za 12 točk, a se domači niso predali in zaostanek dobro minuto pred koncem znižali zgolj na tri točke. A z uspešnim polaganjem in zadeto trojko je v zadnjih 40 sekundah odgovoril Konjevič. Slednji je bil s 17 točkami in šestimi skoki tudi dirigent druge zmagane na turnirju proti Egoe Basket Brno,

nutah zapravili vodstvo. Pomagalo ni niti 24 točk Radovčiča in 23 Konjeviča, ki sta vlekle domžalski voz. Znova je lepo soigralce razigraval Pelko, ki je vknjižil deset asistenc in temu dodal še šest točk, a na koncu je bilo tudi to premalo. Vseeno so se košarkarji Heliosa na koncu veselili osvojene lovorike, saj so Levice premagale Brno in tako so Domžalčani iz troboja ekip za vrh odšli kot zmagovalci.

Sledijo še zadnje priprave pred oktobrskim začetkom na dveh tekmovalnih frontah, domačem prvenstvu in Ligi ABA 2. Ker je letošnja ekipa Helios Suns zelo mlada, povprečna starost je le nekaj nad 23 let, se je zago-

Jure Pelko je na pripravljajalnih tekmah uspešno razigraval svoje soigralce.

ki so jo varovanci Dejana Jakare dobili s 76:61. Izdano pomoč je imel v Juretu Pelku, ki je k slavlju prispeval 15 točk in še osem asistenc.

Na zadnji tekmi je nato sledil poraz proti češki BK Opava s 84:87. Domžalčani so slabih osem minut pred koncem vodili z 72:63, a v zadnji štirih mi-

tovo nadejati izjemne borbenosti, ki bo znala napolniti domačo dvorano. Tako kot se je to že ničkolikokrat dogajalo v preteklih letih. Popotnica je po prikazanem na turnirju na Slovaškem prava.

DOMEN JARC

FOTO: FACEBOOK/BASKETBALL LEVICE

Pionirke odlične, razred zase še naprej Nuša Mali

Tri pionirke Atletskega kluba Domžale so si z odličnim nastopom na prvenstvu Slovenije za pionirje in pionirke U16 priborile svojo krstno udeležbo na tekmi slovenske reprezentance.

ATLETSKI KLUB DOMŽALE V kraljici športov september predstavlja vrhunec tekmovalne sezone za pionirje, saj jih takrat tradicionalno čaka prvenstvo Slovenije v njihovi starostni kategoriji, na katerem si je moč zagotoviti nastop na reprezentančnem peteroboju Češke, Slovaške, Madžarske, Hrvaške in Slovenije. In letos je to na Ravnah na Koroškem uspelo trem domžalskim atletinjam. Tia Emberšič je v metu tri

kilograme težkega kladiva prepričljivo slavila z osebnim rekordom 44,87 metra, z naslovom državne prvakinja in novim osebnim rekordom se lahko pohvali tudi Žana Planinšek v suvanju krogle (12,50 m). Žana je prvi tekmovalni dan prvenstva posegla še po bronu v metu kopja, prav tako s svojim najboljšim dosežkom sezone 38,06 metra. Ob dveh metalkah bo reprezentančni dres prvič oblekla tudi Eva

Hasanagić, ki je bila srebrna v teku na 300 metrov z ovirami s časom 47,15 sekunde. Le malo je do tega podviga zmanjkalo Ani Spahić v metu diska, saj je z dosežkom 25,53 metra osvojila tretje mesto in za eno mesto zgrešila uvrstitev v reprezentanco. Lani je disk iz njene roke poletel prek 32 metrov, letos pa te forme ni in ni našla.

Istočasno kot pionirji v Ravnah, 14. in 15. septembra, so se v Velenju na ekipnem prvenstvu Slovenije preizkusili tudi naši starejši atleti. Z novim klubskim rekordom 3:36,33 v štafeti 4 x 400 metrov za starejše mladince in končnim četrtem mestom so se izkazali Anže Kovačič, Jakob Mali, Nejc Povše in Oskar Vuk. Jakob je bil prav tako četrti v teku na 800 metrov s časom 1:58,33, z osebima rekordoma v teku na 200 metrov pa sta se izkazala tudi Anže (23,63) in Nejc (24,12) ter se s tema dosežkoma prebila na lestvico najhitrejših desetih tekov v zgodovini kluba na tej razdalji. Anže na peto, Nejc na deveto mesto.

Izven stadiona je znova navduševala Nuša Mali, ki se je v septembru okitila z dvema naslovoma državne prvakinja v gorskih tekih. Najprej je 15. septembra na 5. Kotredež trailu, ki je štel za prvenstvo Slovenije v teku gor/dol tesno slavila pred največjo tekmičico Špelo Gonza (AD Štajerska) ter tako naslovu državne prvakinja v teku gor dodala še drugega. Za piko na i je teden dni pozneje pričakovano in prepričljivo skozi cilj kot prva pritekla še na prvenstvu Slovenije v gorskih tekih za OŠ in SS v kategoriji dijakinj 3. in 4. letnika. Odlična popotnica za svetovno prvenstvo v gorskih tekih, ki bo letos na sporedu sredi novembra v Argentini.

DOMEN JARC

Žana Planinšek je s svojima nastopoma navdušila na pionirskem državnem prvenstvu in potrdila metalški talent, ki se skriva v njej.

DAR – unikatni keramični izdelki z vtisnjeno domžalsko slamnato kito

NOVOST V MUZEJSKI TRGOVINI – UNIKATNI KERAMIČNI IZDELKI:

- ročno izdelano v ateljeju invalidskih delavnic podjetja SŽ – ŽIP, storitve, Ljubljana
- naravi prijazni materiali in embalaža
- krožniki različnih oblik in velikosti, milniki, skledice, pladnji in nakit
- motivi: domžalska slamnata kita, idrijska čipka, sivka, pšenično klasje

DOBRODOŠLI V SLAMNIKARSKEM MUZEJU

Odprto: od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, ob sobotah od 10.00 do 12.00; ob praznikih, nedeljah in ponedeljkih zaprto.
T 01 722 50 50 E slamnikarski.muzej@kd-domzale.si

ŠPORT

Dvojni hat-trick Mikijevih street show plesalcev v letu 2019

Plesalci Plesnega kluba Miki so ponovno obiskali Češko, Děčín, kjer se je med 19. in 22. septembrom odvijalo svetovno prvenstvo v street show plesih.

PK MIKI Z nastopi so navdušili, osvojili tri zlate in eno bronasto medaljo ter še tri finalne uvrstitve. Otroška in mladinska formacija pa sta letos zadeli še pravi hat-trick z osvojenimi naslovi državnih, evropskih in svetovnih prvakov.

Svetovnega prvenstva se je pod vodstvom koreografov in trenerjev **Andraža Mraka** in **Nastje Horvat, Anja Jurič** je tekmovanje spremljala doma, udeležilo 67 plesalcev s sedmimi vrhunskimi plesnimi točkami. Tekmovanje je bilo njihovo zadnje letošnje, zaključili pa so ga z enkratnimi nastopi. Kot prvi so nastopili otroci s formacijo **Dimnikarji** in se že tretjič letos kotiliti z zlatom. Dva dni za njimi sta sledila mladinska nastopa državnih prvakov, solist **Valentin Trobešek** in formacija **Monopoly show**, ki sta prav tako segla po zlatu. Mladinski plesalci so zadnji dan nastopili še z malo skupino **Titanic** in osvojili bron. Njihovi starejši kolegi, plesalci članske street show formacije **Fashion show**, so v finalu osvojili 6. mesto. Večkratna mladinska svetovna prvaka **Maša Skočaj** in **Žiga Farkaš**, ki letos prvič nastopata v članski kategoriji, sta priplešala tik pod stopnič-

ke, na odlično 4. mesto. Njuni sople-salki **Ana Terčič** in **Nika Salajko** pa v zlato sredino članskih parov, na 14. mesto.

Ob navdušenju celotnega Mikijevega kolektiva ter staršev, ki jim gre velika zahvala tudi že za večletno spodbujanje in spremljanje otrok, dodajam zapis mamice Nine Bandelj na FB, s katerim je izpostavila nekaj izkušenj, ki jih plesalci doživljajo skozi proces priprave na tekmovanja: »Pa naj še kdo reče, da danes mladi iščejo samo 'instant uspeh' – mladi športniki zagotovo ne. Nešte-to ur v dvorani, treningi med vikendi in

počitnicami, ko vrstniki še spijo, uskla-jevanje šolskih in športnih obveznosti, treniranje brez izgovorov in tudi takrat, ko bi se morda bolj prileglo poležavanje na kavču, na koncu sezone pa ena priložnost, da pustijo srce in dušo na plesišču in pokažejo rezultat celoletnega dela. Našim mladincem je včeraj uspelo največ, kar lahko v svojem športu dosežejo.«

Zahvala za celoletno podporo športnega programa gre tudi Občini Domžale ter Zavodu za šport in rekreacijo Domžale.

ZA PLESNI KLUB MIKI
SAŠA EMINIČ CIMPERMAN

OBČINA **DOMŽALE**
prostor zadovoljnih ljudi

Zakaj ne bi boks in kickboxing popestrila vaš vsakdan

Za območje Domžal že vrsto let velja, da smo občina mladih in športa, kar se kaže tudi v vrsti različnih organiziranih oblik športa in rekreacije, med katerimi so številna, ki so s svojo dejavnostjo prisotna že desetletja, uspešni pa so tudi mlajši klubi in društva.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE zanesljivo spada mednje. Uspešen je tako po tekmovalni kot rekreativni plati, znan pa je tudi po tem, da ponuja priložnost za vse generacije. Od ustanovitve v letu 2003 se je klub pod vodstvom svetovno znanega in uspešnega Marjana Bolharja, ki je tudi ambasador športa in večkratni športnik naše občine, organiziral v kvalitetno in množično obliko športa in rekreacije, ki ima vsak dan več privrženec, hkrati pa tudi vse večje članov in članic, ki v njem najdejo priložnost za tekmovalni šport ali pa rekreacijo, predvsem pa razvijanje vrednot, kot so hrabrost, delavnost, odločnost, tovarištvo, sodelovanje in druge.

Konec počitnic je tudi Klub borilnih veščin Domžale izkoristil za predstavitev svoje dejavnosti vsem generacijam in priložnost, da kar največje število ljubiteljev boksa in kickboxinga povabi v svoje vrste. V ta namen so pripravili zelo dobro obiskane dneve odprtih vrat, kjer so imeli udeleženci priložnost, da se seznanijo z osnovami obeh športov, predvsem pa z njuno tehniko in možnostmi sodelovanja v klubu. Tako so lahko izvedeli, da so možnosti za rekreativne treninge boksa in kickboxinga primerne za vse generacije, hkrati pa tudi, da v klubu trenirajo veliko različnih disciplin, dobrodošla pa je bila tudi informacija o potrebnih obvezni zaščitni opremi: rokavice, zaščitna čelada (s pomožnim vezirjem), zaščita za golene, zaščita za

noge, zaščita za genitalije, o katere podrobnosti trenerji posameznike seznanijo ob vključitvi v izbrano disciplino.

Če sta vam boks in kickboxing všeč in bi ju radi trenirali, se z njima ukvarjali le rekreativno, ali pa o njihju izvedeli kaj več, vas predsednik kluba in odlični strokovnjak in trener Marjan Bolhar vabi, da obiščete enega od njihovih treningov, za mlajše – od 5. do 15. leta – pa je primerna tudi Boksarska in kickboxing šola.

Klub borilnih veščin Domžale ima treninge za **rekreativce torek, četrtek in petek med 19.00 in 20.30:**

- OŠ Dob (Šolska ul. 7, 1233 Dob)
  - OŠ Vencija Perka Domžale (Ljubljana c. 58 a, 1230 Domžale)
- boksarska in kickboxing šola –**
- **5 do 10 let:** torek in četrtek med 19.00 in 20.00
  - **10 do 15 let:** torek, četrtek in petek med 19.00 in 20.30.

Zaradi omejenega števila udeležencev v skupinah je obvezna predhodna prijava dneva treninga na estrani www.sankukai.org ali pokličete tel. št. **031 220 489**.

Za več informacij pogledajte spletno stran www.teambolhar.si, prav tako so vedno na voljo na telefonski številki **031 220 489**, na e-naslovu mladiboksardob@gmail.com ali pa jih poiščite na facebooku. Dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: KBV DOMŽALE

Pirueta na pripravah na Rogli

Od petka, 30. avgusta, do nedelje, 1. septembra, tik pred začetkom novega šolskega leta, ki je tudi mlade športnike znova posadil za šolske klopi, so člani Kotalkarskega kluba Pirueta Domžale pridno trenirali.

KK PIRUETA Z intenzivnimi treningi so se na Rogli pripravljali na prihajajoča tekmovanja v umetnostnem kotalkanju in hitrostnem rolanju. Vzdušje je bilo zaradi veselega pričakovanja in res velikega števila udeležencev na vrhuncu že v avtobusu, s prihodom na Roglo pa se je samo še stopnjevalo. Dobre volje, novih idej in zavzetosti ni manjkalo. Priprave so že takoj po prihodu na lokacijo stekle v polnem teku in tudi na visokem nivoju, saj jih je vodilo kar šest trenerjev. Vsaka minuta skrbno načrtovanih in raznolikih treningov je potekala pod njihovim budnim očesom; kondicijski treningi so temeljili na vajah za visoko fizično pripravljenost, plesni so bili posvečeni raztezanju, usvajanju plesne elegancije in koreografijam, ključni na kotalkah, ki so potekali v zelo prostorni športni dvorani, pa so bili namenjeni učenju novih kotalkarskih prvin in piljenju že na treniranih. Ob koncu pa ni manjkalo niti plesa na kotalkah, ki so ga povezali v lep revijalni nastop.

Gostitelj je klubu namenil izredno pozornost in mu dal na razpolago vsa možna vežbališča, vključno s fitnesom in pokritim bazenom, v katerem so se sodelujoči po napornih vadbah sprostiti in tudi nadvse uživali. Od prvega do zadnjega člana ekipe so bili z nastanitvijo vsi zelo zadovoljni, kajti poleg vseh športnih prizorišč, ki so jim bila na voljo, so jih pričakale tudi prijetne in sodobno opremljene dvo-posteljne sobe. Še posebej izvrstna pa

je bila prehrana, raznovrstna in prilagojena potrebam športnikov. Rogla, ki jo je za izvajanje priprav izbral Kotalkarski klub Pirueta, se je tako izkazala za edinstveno lokacijo pri izvajanju tovrstne športne vadbe.

Zdaj pa v klubu Pirueta že nestrpo pričakujejo nastop tekmovalke Taje Cerar na tekmovalnem pokalu Evrope v italijanskem mestu Roana, ki bo konec septembra. Kot članica državne reprezentance bo prvič nastopila na tako pomembnem tekmovalnem. V klubu bodo močno stiskali pesti za njo ter hkrati upali na končno veselje tekmovalke in njenih trenerjev. Stisnite pesti zanjo tudi vi.

BESEDILO IN FOTO: KK PIRUETA

Namiznotenišači že v tekmovalnem zagonu

Na reprezentančnih pripravah v Radljah je sodelovalo tudi sedem naših tekmovalcev in tekmovalk, ki so se pripravljali na začetek mednarodne sezone (Ana Tofant, Katarina Stražar, Aljaž Goltnik, Tara Kobetič, Neža Pogačar Žun, David Grad in Rok Trtnik).

NAMIZNI TENIS Luka Trtnik pa se je udeležil močnih mednarodnih priprav para igralcev v Laškem, nase je opozoril z izredno marljivostjo in dobro tehniko. Trener in vodja priprav Gorazd Vecko je izpostavil, da je pred mladim Luko še bogata in uspešna namiznoteniška pot.

V Murski Soboti je potekalo 50. odprto prvenstvo Murske Sobotice za mladino ter 5. memorial Mirka Ungerja. Nastopilo je 99 tekmovalcev in tekmovalk iz 14 namiznoteniških klubov, od tega 12 iz našega kluba (NTS Mengeš), ki so osvojili kar pet odličij.

Še nekaj mednarodnih novic. V Nantesu (Francija) je potekalo evropsko člansko prvenstvo v namiznem tenisu. V močni tekmovalni skupini (1. divizija) je nastopala tudi naša ženska članska namiznoteniška reprezentanca, v kateri sta nastopili tudi dve tekmovalki iz našega kluba, Katarina Stražar in Ana Tofant. Zasedle so tretje mesto, na tekmi proti Italiji pa se je odlično odrezala Katarina Stražar. Moška članska vrsta pa je na koncu osvojila 5. do 8. mesto (v tekmo za med štiri najboljše ekipe v Evropi so izgubili proti poznejšim

zmagovalcem, zelo močni nemški reprezentanci).

V Franciji pa je potekalo tudi izredno močno namiznoteniško tekmovanje za najmlajše, njihovo neuradno evropsko prvenstvo. Nastopilo je skoraj 500 tekmovalcev iz 30 držav, letos tudi povabljenec iz Amerike in Japonske. Iz našega kluba sta našo reprezentanco na tem tekmovalnem zastopala tudi Neža Pogačar Žun in Luka Jokič, ki sta bila pod vodstvom trenerja Davida Orešnika. Na tem tekmovalnem smo bili navdušeni nad njuno igro in rezultatom, ki sta ga dosegla v tako močni namiznoteniški konkurenci. Neža je bila na koncu 49. v Evropi, Luka pa je prišel med 90 najboljših. Obema čestitke za lep mednarodni uspeh. Letos se je tekmovanje odvijalo v novem športnem kompleksu Centre Sportif Nelson Mandela – Ville de Schiltigheim (Strasbourg). Pogoji za igranje so bili v treh dvoranah (ena je stalno namenjena za namizni tenis) na zelo visokem nivoju. Prav tako sta bila urejena logistika in prehrana. Organizatorji so tekmovanje postavili ob bok največjim evropskim tekmovanjem za starejše. Slavnosti udeleženec je bil tudi legendarni švedski namiznotenišač Jörgen Persson.

Pristop mladih namiznotenišačev za mizami je bil prežet s tekmovalnostjo, srčnostjo in veliko mero taktičnosti. Prav ti mladi pa so se ob odmorih in na koncu dneva znali sprostiti in družiti s sotekmovalci. Na splošno je bilo čutiti povezanost, sproščenost in prijaznost vseh ekip. Vrnili smo se z lepimi spomini, utrjenimi prijateljskimi vezmi ter mnogimi idejami za napredovanje in vztrajanje v tem lepem športu.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Naša najmlajša slovenska namiznoteniška reprezentanca, ki je nastopila v francoskem Schiltigheimu (Strasbourg).

Mladi drugi v prvi mladinski ligi

V 1. mladinski ligi, ki je potekala 30. in 31. avgusta v Termah Dobrna v pospešenem šahu, je ekipa Domžale Tajfun v postavi Rudi Olenik Čampa, Erik Hiti in Tim Hiti upravičila visoka pričakovanja in osvojila odlično 2. mesto.

ŠAH Zmagal je Celjski ŠK 18 (21,5), pred Domžale Tajfun 13 (19,5) in Komendo Popotnik 13 (17). Prvi kriterij je bil meč točke, v primeru delitve pa tu-

Mladi Domžale Tajfuna (z leve): Tim Hiti, Rudi Olenik Čampa in Erik Hiti s pokalom za 2. mesto.

di medsebojni dvoboji. Rudi Olenik Čampa je na prvi deski zbral 7 točk, Erik Hiti na drugi 6,5 točke, brat Tim pa pol točke manj, torej 6, vsi so odigrali devet partij, igralci so imeli na voljo 20 minut in 10 sekund dodatka. Nastopalo je 18 moštev.

Od 27. do 29. avgusta je na istem prizorišču potekala državna liga mladink do 20 let v standardnem šahu, kjer sta sestri Kaja in Jerneja Grošelj dosegli za Domžale Tajfun 7. mesto. Kaja je na prvi deski igrala zelo dobro in v močni konkurenci dosegla dve točki in pol iz petih partij, Jerneja pa je na drugi osvojila pol točke in predvsem nabirala izkušnje, saj je bila kot dvanajstletnica med najmlajšimi v ligi. Zmagal je Triglav Krško pred ŠK Komenda in Krko Novo mesto, sodelovalo je osem ekip, sodila je članica domžalskega društva Špela Orehek.

JOŽE SKOK

Prijateljsko druženje

Tradicionalni letni piknik

Prijateljski turnir na pikniku ŠD Domžale Tajfun

ŠAHOVSKO DRUŠTVO DOMŽALE TAJFUN je v Sahara baru na Viru priredilo tradicionalni letni piknik, ki se ga je udeležilo več kot 40 članov društva in staršev otrok. Na prijetnem druženju se je na kratko predstavil tudi kandidat za novega predsednika društva Dušan Kosanovič, občni zbor bo o tem odločal oktobra. Zdajšnji predsednik Boštjan Grošelj opravlja to dolžnost že 11 let, nekajkrat pa so mu mandat podaljšali za eno leto, saj nihče ni bil pripravljen prevzeti to funkcijo. Na pikniku so odigrali tudi prijateljski hitropotezni turnir, na katerem je sodelovalo 18 članov društva. Zmagal je Ivan Bratko pred Petro Grošelj, tretji je bil Jože Skok. J.S.

Karateisti se predstavijo

September se je letos začel nekoliko drugače kot prejšnja leta, saj je nedelja, 1. septembra, potekala v znamenju Čarobnega dne.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Arboretum so preplavile stojnice, aktivnosti in različne dejavnosti, letos še bolj številčne, saj je Čarobni dan praznoval okroglo 10. obletnico. Ne-

so se tudi tukaj lahko preizkusili v čisto pravem treningu karateja.

Če želite izvedeti, kako karatejski trening izgleda in česa vsega se na treningu učimo, še niste prepozni. Vpis v

daleč od glavnega odra ste lahko srečali tudi naše karateiste. Imeli smo kotiček za ustvarjanje, kjer so otroci sami izdelali svoj karatejski naglavni trak, prostor za treninge, kjer so se obiskovalci naučili nekaj osnov karateja, in seveda 'tribune', s katerih so starši zavzeto spremljali trening svojih otrok.

Podobno je v soboto, 14. septembra, v Češminovem parku v Domžalah potekal Hroščkov festival. Čeprav se je dan začel bolj oblačno in počasi, smo se skupaj z obiskovalci kmalu ogreli in razživeli, pozdravit pa nas je prišlo tudi sonce. Mimoidoči so na naši stojnici lahko dobili informacije o aktualnem vpisu, otroci so dobili vsak svoj mavrični tatu, tisti najpogumnejši pa

začetniške skupine je namreč podaljšan do sredine oktobra, zato vas vabimo, da se nam pridružite. Treningi potekajo v treh starostnih skupinah, zato ste vabljeni prav vsi od 5. leta dalje. Obiščete nas lahko v Domžalah, na Krtini, v Dragomlju, Lukovici in Mengšu, pa tudi v Radomljah, na Rodici in v Trzinu. Na treningu so prisotni ustrezno usposobljeni strokovni trenerji, ki imajo s poučevanjem veliko izkušenj. Pridite in trenirajte skupaj z nami!

Več informacij o urnikih treningov na posamezni lokaciji lahko najdete na naši spletni strani www.sankukai.org ali pokličete na telefonsko številko 031 231 440.

Se vidimo!

TJAŠA Š. SAVŠEK

Rekreativni turnir 42

Šahovsko društvo Domžale v sodelovanju s sponzorjem Tajfun na Planini pri Sevnici organiziralo rekreativni turnir 42. angelska nedelja.

Angelska nedelja je tradicionalna prireditvev na Planini pri Sevnici z več kot stoletno tradicijo in vedno poteka prvo nedeljo v septembru. V okviru prireditvev je letos prvič potekal tudi šahovski turnir, in sicer v bolj sproščenem vzdušju in prijateljskem duhu, saj tekmovalnost tokrat ni bila v ospredju. Sodelovalo je 11

igralcev, prvo mesto je osvojila Simona Novak (ŠD Gorenjska Lesce), drugo mesto Marjan Drobne (ŠD Piran) in tretje mesto Dušan Borštar (ŠD Domžale Tajfun). Vse udeležence so pričakale lepe praktične nagrade. Navdušeni smo bili nad gostoljubnostjo domačinov in prelepo naravo v tem majhnem kraju. Po

končani prireditvi je bilo za šahiste lepo poskrbljeno z malico in osvežilno pijačo v glavnem prireditvenem prostoru, ki sicer sprejme kar nekaj sto gostov, praznovanje pa se je nadaljevalo s pestrim glasbenim in spremljevalnim programom.

ŠPELA OREHEK

Rumena družina vabi ...

Tabor Sežana - 5. oktober   Bravo - 26. oktober

20% popust ob nakupu Pravljice Bobek nogometaš

Kupon za NK DOMŽALE

PRAVLJICA BOBER NOGOMETAŠ

DOMŽI NI KOT OSTALI BOBRI. NJEGOVA STRAST JE NOGOMET. ČEPRAV BOBROVSKA DRUŽINA NAD BRČNANJEM ŽOGE NI NAVDUŠENA, DOMŽI SLEBI SVOJIM SANJAM!

PRIDRUŽITE SE MU V NAPETI NOGOMETNI PRAVLJICI!

NA VOLJO V NK BAR (KOPALIŠKA 4)

OBJAVE

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi.

V SPOMIN

25. septembra je minilo pet let,
odkar nas je zapustil naš dragi

Viktor Stanič

z Vira

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Kogar imaš rad,
nikoli ne umre.

ZAHVALA

Življenjsko pot je v 88. letu sklenila draga

Marija Kržan

iz Preloga

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v težkih trenutkih
sočustvovali z nami, nam izrekli sožalja, darovali za svete
maše, cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

V SPOMIN

Eli Stele

(2. 6. 1928–9. 8. 2019)

Sredi avgusta smo se številni prijatelji, sosede in nekdanji
sodelavci skupaj z njenimi najbližjimi na domžalskem
pokopališču poslovili od Eli Steletove z Rodice.

Rodila se je na Rodici kot drugi otrok za sestro Pavlo. Po osnovni
šoli v Jaršah je nadaljevala šolanje na meščanski šoli v Domžalah
v tistih burnih prelomnih časih pred drugo svetovno vojno. Po
začetku nemške okupacije aprila 1941. je morala potem seveda
obiskovati nemško šolo.

Med nemško okupacijo se je Eli komaj 15-letna vključila v
organizirano delo na terenu v boju proti okupatorju v aktivni
Zveze slovenske mladine Rodica-Jarše, v katerem je aktivno
sodelovala v različnih ilegalnih aktivnostih na območju od
Podrečja do Preserij 135 mladih, pretežno deklet.

Predsednica aktiva je bila Pepca Giovanelli iz Srednjih Jarš
(poročena potem Žebovec), ki je do izgonja njene družine 4.
oktobra 1944 v nemško prehodno taborišče v Goričane skupaj z
Eli Steletovo, Stanko Ručigaj (poročeno Anžin), Stanko Kraljevo
(poročeno Osolin) iz Srednjih Jarš in drugimi vodila mrežo mladih,
ki so opravljali kurirsko, obveščevalno in drugo delo na terenu za
partizansko gibanje na kamniško-domžalskem in litjskem območju.

Eli je bila skupaj s Pepco Giovanelli tisti člen, ki je povezoval in
organiziral to delo v skrajno nevarnih pogojih, ko je sicer na Rodici
in v Jaršah velika večina vaščanov aktivno podpirala narodno-
osvobodilno gibanje, nekaj pa jih je prestopilo tudi na okupatorjevo
stran. Cena za to je bila visoka: na spomeniku pred Induplati Jarše
so vklesana imena 83 prebivalcev Rodice in Jarš, ki so dali svoja
življenja na oltarju domovine, pretežno kot žrtve domačih izdajalcev.

Čprav je Eli med okupacijo vedela, kje je njeno mesto v tistem za
Slovence usodnem času, ji po koncu vojne ni bilo prizanešeno z
različnimi krivicami in šikanami.

Sam se je dobro spomnim, kako je decembra 1950 nekaj
dni pred Miklavžem kot angel nastopala na takrat še javnih
miklavževanjih na Rodici v gostilni pri Birtičevih in potem pri
Bunkežu v Srednjih Jaršah skupaj z Miklavžem – Marjanom
Hauptmanom in parkeljni, tudi po naših domovih.

To bi bilo skoraj usodno zanjo, saj so jo začeli zato preganjati.
Morala je zapustiti delo na Okraju Kamnik, kjer je delala pri
odseku za zdravstvo, se zaposlila potem v tovarni Univerzale
v Domžalah, od koder je prav tako morala kmalu oditi najprej
domov, potem pa so jo 'dobri strici' povabili na delo v takratni
Pokojninski zavod Ljudske republike Slovenije. Tam je delala do
upokojitve. Toda tudi tam jo je 'zasledovala' dolga roka tistih,
ki so ideološko zagnani preganjali sohrzavljane samo zato, ker
so bili verni in so to vedno in povsod pokazali. Eli si je tako
'prislužila' tudi poseben kritični članek v takratnem Slovenskem
poročevalcu z javnim vprašanjem, kako je to mogoče, da 'taki
ljudje' lahko delajo v državnih službah.

Eli je ostala do konca življenja zvesta vsem svojim prepričanjem,
globoko verna, toda vedno pripravljena pomagati drugim ljudem,
ki pomoč potrebujejo. Enako je ostala do konca tudi prepričana, da
je ravnala prav, da je bila med nemško okupacijo aktivna na strani
pravičnega boja za obstoj slovenskega naroda. Tudi za ceno tega, da
so se zaradi tega 'zlomila' nekatera dolgoletna mladostna prijateljstva.

Zadnja leta je najbolj uživala v družbi vnuka Tomaža in vnukinje
Katarine ter pravnukinji Vite in Julije.

Poslovili smo se od ene zadnjih živih prič in sooblikovalcev
prelomnih časov med drugo svetovno vojno na domžalskem
območju, ki so izpolnili svojo človeško dolžnost pomagati in
brani vse, kar je plemenitega, dobrega in poštenega.

FRANCI GERBEC

Tako tiho, skromno si živela,
zdaj rešena vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je nenadoma in
tiho zapustila draga mama, stara mama,
prababica in teta

Marija Hrovat

rojena Majdič

z Vira

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče,
cvetje in svete maše.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Draga mama Minka, ostala boš v naših srcih in mislih za vedno.

Vsi njeni

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in za veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.

ZAHVALA

Dne 24. 8. 2019 nas je v 89. letu starosti
zapustila naša draga mama in stara mama

Jelena Radonjič

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in
znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter
spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi osebju
Doma starejših občanov Metlika in Doma počitka Mengeš ter
podjetju Meri-Impex, prevozne zdravstvene storitve, d. o. o.

Žaljuči družini Radonjič in Stevič

Mirno in spokojno si zaspal,
v večni sen od nas odpotoval.
Naj bo srečno tvoje potovanje
in pogosto vračaj se nam v sanje.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 27. letu starosti
zapustil naš dragi

Andraž Breznik

s Studenca pri Krtini

Ob boleči nenadni izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in sošolcem za nesebično pomoč,
darovane sveče, cvetje in izrečena sožalja.

Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku Juretu Ferležu za
lepo opravljen pogrebni obred, Pogrebni službi Vrbančič,
kolektivno Termi, d. d., Engrotušu, d. o. o., PGD Studenec,
KD Miran Jarc in skupini Gamsi.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili v tako velikem
številu na njegovi zadnji poti.

Radi te imamo, za vedno boš ostal v naših srcih.

**Žaljuči: Klavdija s hčerko Laro, mami Sandra, oči Marjan
in ostali**

Prišla bo pomlad,
na delo vabila,
ne bo te zbudila,
iz večnega sna.
Ne bomo tožili, ker si odšla.
Hvaležni smo, ker si bila.

V SPOMIN

2. septembra je minilo žalostno leto,
odkar nas je zapustila naša draga

Marija Vesel

z Vira pri Domžalah

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob in jo ohranjate v lepem
spominu.

Sin Miran z družino

SPREJEM ZAHVAL

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro,
v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni
dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vhodu z
zadnje strani oziroma po e-pošti slammnik@kd-domzale.si.

MALI OGLASI

Taxi Domžale - prevozi oseb -
sprejemstva starejših - najceneje.
t: 040 608 421

Instrukcije, najcenejše: angle-
ščina, fizika, matematika.
t: 051 775 200

Bistro Kiwi, Depala vas nudi
prostor za zaključene druž-
be. Možen najem samega
prostora.
t: 040 872 078

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med
15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale)
ali pisno v nabiralnik pri vhodu z zadnje strani oziroma po e-pošti:
slammnik@kd-domzale.si

Brezplačen odvoz vseh kovin-
skih predmetov, pralnih stro-
jev, odsluženih koles, plinskih
jeklen in akumulatorjev.
t: 040 780 078

Nudimo vam razrez cistem za
kurilno olje
t: 040 872 078

Na Rovah prodam komunalno
urejeno parcelo (550 m2)
t: 040 236 659

Vsaka mama je prava mama,
dana za srečo in za veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 77. letu sklenila naša ljubljena mama,
babica, tašča, sestra, sestrična in teta

Ljudmila Dimec

iz Loke pri Mengšu

Ob težki izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Hvala
za vse sočutne besede, izrečena sožalja in podarjene sveče.
Posebna zahvala hiši Ljubhospica Ljubljana.
Iskrena hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel. 01 724 16 56 tel. 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

**KREKOVO SREDIŠČE BABI SERVIS
POVABILO UPOKOJENKAM
K VAROVANJU OTROK**

Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko
sožitje skupaj z Zavodom Medgeneracijsko središče
Komenda s septembrom 2019 nadaljuje projekt Krekovo
lokalno središče za severozahodno Ljubljansko urbano
regijo – Krekovo središče II, v okviru katerega bomo nada-
ljevali tudi z **Babi servisom**.

Čprav so otroci v vrtcu ali šoli, se včasih zgodi, da bi starši
še kako potrebovali varstvo za par ur v popoldanskem
ali večernem času. Varstvo bo potekalo na domovih otrok.

Zato vabimo vse tiste upokojenke, seveda lahko tudi
upokojenke, ki se vidijo v tej vlogi, imajo veselje in
občutek do dela z otroki, da se nam čim preje oglasijo
na tel 040 842 776 ali na elektronski naslov
viktoria.drolec@zmsk.si.

Upokojenke in upokojenci bodo varovanje otrok izvajali
proti plačilu, medtem ko bo za starše otrok to brezplačna
storitev.

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljavanja nenarodenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

Nedopustna ravnanja

Občina Domžale je sprejela vrsto predpisov, ki urejajo prostorske, okoljske in infrastrukturne pogoje za zagotavljanje uravnoteženega prostorskega razvoja, kvalitete življenja občanov in njihovega sobivanja. Občani pogosto ugotavljajo, da prihaja do nespoštovanja in kršitev predpisov njim v škodo s strani posameznikov. Zato pričakujejo od pristojnih služb občinske uprave kot tudi od Občinskega sveta občine Domžale, da z vso odgovornostjo pristopijo k odpravljanju nedovoljenih za okolje in bivanje škodljivih ravnanj.

Poleg Odloka o javnem redu in miru, ki ureja pravila vsakdanjih odnosov med občani, je še pomembnejši Odlok o občinskem prostorskem načrtu občine Domžale (Ur. vestnik 10/18), ki določa pogoje za namensko rabo prostora, za varovanje kmetijskih in gozdnih zemljišč in za zaščito bivalnih okolij pred nedovoljenimi emisijami hrupa, onesnaženja zraka tal in vode. Občinska uprava je s svojimi strokovnimi, nadzorstvenimi in upravnimi službami po statutu občine dolžna zagotavljati izvajanje občinskega prostorskega načrta po vseh določbah navedenega odloka. V resnici pa ni tako. Naj navedem nekaj najbolj izstopajočih primerov:

- dejavnost zbiranja in obdelave velikih količin kovinskih odpadkov v stanovanjskem območju, v katerem je z odlokom taka dejavnost izrecno izključujoča.
- prisvojitve dela javne ulice ter s tem preprečitev legalnega dostopa in dovoza do sosedovih stanovanjskih stavb
- nespoštovanje predpisanega odmika ograj najmanj pol metra od cestnega telesa
- nespoštovanje določb za znižane ograje in žive meje v križiščih za zagotavljanje preglednostnega polja

- nedopustno zmanjševanje zelenih površin na gradbenih parcelah pod predpisani odstotek
- nenamenska raba kmetijskih površin

Teh in podobnih primerov odstopanja od zahtev odloka je še več, navedem jih lahko ob drugi priložnosti. Opozoriti želim le na nedejavnost občinske uprave in njenih pristojnih služb, ki so po občinskem statutu skrbnik nad izvajanjem odloka, pa te svoje naloge ne opravljajo.

JOŽE NEMEC, DOMŽALE, SEPTEMBER 2019

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU CELOLETNIH ŠTIPENDIJ ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE V OBČINI DOMŽALE ZA ŠOLSKO LETO 2019/2020

Občina Domžale od dneva objave tega obvestila na svoji spletni strani: <http://www.domzale.si/objave/58> pod rubriko »javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja javni razpis celoletnih štipendij za dijake in študente v občini domžale za šolsko leto 2019/2020.

Rok za prijavo teče od dneva objave tega obvestila do ponedeljka, 14. oktobra 2019.

Predmet razpisa, pogoji, višina štipendij, obrazci, dokazila, merila in drugi pogoji prijave so objavljeni na navedeni spletni strani.

Številka: 1103-3/2019
Datum: 27. 9. 2019

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

OBVESTILO O JAVNI RAZGRNITVI SKLEPA O UGOTOVITVI JAVNE KORISTI

Obveščamo vas, da bo od 27. septembra do vključno 11. oktobra 2019 potekala javna razgrnitev sklepa o ugotovitvi javne koristi. Gradivo bo razgumno v prostorih oddelka za urejanje prostora Občine Domžale in na spletni strani Občine Domžale.

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBVESTILO O NAMERI

O SKLENITVI NEPOSREDNIH POGODB ZA ZAKUP NESTANDARDNIH ZAPRTIH STOJNIC NA TRŽNEM PROSTORU V DOMŽALAH ZA LETO 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja namero o sklenitvi neposrednih pogodb za zakup nestandardnih zaprtih stojnic na tržnem prostoru v domžalah za leto 2020.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do 16. oktobra 2019.

Številka: 3302-18/2019
Datum: 27. 9. 2019

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA ZAKUP TRŽNEGA PROSTORA IN PRODAJO NA TRŽNEM PROSTORU ZA LETO 2020

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja javni razpis za zakup tržnega prostora in prodajo na tržnem prostoru za leto 2020.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do 31. decembra 2020.

Številka: 4301-22/2019
Datum: 27. 9. 2019

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo na podlagi 19. člena Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 77/17 in 33/19) od 1. 10. 2019 do 30. 10. 2019 potekala javna razgrnitev predlogov modelov vrednotenja za nepremičnine na območju Občine Domžale.

Več informacij v zvezi z javno razgrnitvijo dobite na naši spletni strani, in sicer v času javne razgrnitve od 1. 10. 2019 do 30. 10. 2019.

NAGRADNA KRIŽANKA 8

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 8-2019:

Janez Kloboves iz Poljan (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Zvonka Slapar iz Dola pri Ljubljani (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Helena Juvan iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2019/2020)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je: NOVA ABONMAJSKA SEZONA V SEPTEMBRU

NAGRADNA KRIŽANKA 9

Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade:

Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v KD Franca Bernika Domžale za sezono 2019/2020

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 14. 10. 2019, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena in priimki ter kraj izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljeni v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA

9

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

AVTOR: GREGA RIHTAR	AVSTRILSKI GLEDALSKI REZISER (LEON)	NEKD. NIZ. NOGOMET. VRATAR (EDWIN VAN DER)	NEZMOŽNOST IZRAŽANJA, OPI- SOVANJA OBČUTKA	KONEC GESLA	ZMES ZRAKA IN BENCINSKIH HLAPOV KOT POGONSKO SREDSTVO VRTILNA KOLIČINA ATOMOV	EGIPČANSKI BOG UMETNI- KOV IN RO- KODELCEV	NEKDANJI ANGLEŠKI NOGOMETAS (GARY)	NAGON	SLAB. SKRIVEN NAMEN	DEL ZEMELJSKE POVRŠINE, KI GA ČLOVEK ŠE NI BISTVENO SPRE- MENIL	GRŠKA VODNA NIMFA	FREK- VENCA ALELOV V KAKŠNI POPULACIJI	SKALNAT GREBEN V STENI	AMERIŠKI PISATELJ (GEORGE)	VARILSKI SPOJ	NEKDANJI ROMUNSKI DŽIP
PESNIK IN NOVINAR BABAČIČ																
BLIŽNJE- VZHODNA DRŽAVA																
JEZERO NA TROMEJI MED SEVERNO MAKE- DONIJO, GRČIJO IN ALBANIJO	EFEKTEN ZAKLJUČEK SAHOVSKE PARTIJE	JAPONSKI TENISAČ NIŠIKORI	STROKOV- NI SPIS			ALDEHID ETANA	ISKALEC						AVSTRAL. FILMSKI IGRALEC GIBSON	NAŠA PEVKA (MIA)	NAUK O AKORDIH	MESTO V SEVERNI FRANCII
ZAČETEK GESLA																
ALILNA KEMIJSKA SPOJINA						REKA, KI TEČE SKOZI PARIZ				PREBL- VALKE ATEN						
LONDON- SKA GALERIJA						HRVAŠKI OTOK OVRATNIK KATOL. DU- HOVNIKOVI			PRVI RUSKI KNEZ	DRAMA IVA BREŠANA	DRUGO IME TROJE RBEGA POLJSKA CVETLICA					
VOJAŠKI SPOPAD PEVKA, GLEDALIŠKA, TELEVIZIJSKA IN FILMSKA IGRALKA JANKOVIČ							POTEPUH V ZDA AM. NOVE- LISTKA FERBER						SPODRS- LJAJ			
LOMLJE- NJE				ATA ITALI- JANSKI NAFTNI KONCERN				REKA MED BIH IN HRVAŠKO PISATELJ FLEMING				STRUPENA KAČA				VODNI VRTINEC
SATELIT PLANETA URAN						SKUPINA LJUDI, KI VODI PODJETJE										
DROG, KI VLEČE JADRO NAVZGOR							INDIJSKA FILMSKA REZISERKA (MIRA)							PESNICA VOUK		
SVETLA ZVEZDA V ORLU															LOVEC NA KAČE	

POMOČ: ALADAR-kipar Zahariaš, ALEKSITIMIJA-nezmožnost izražanja, opisovanja občutka, ALELOTIP-frekvenca alelov v kakšni populaciji, ETANAL-aldehid etana, LENS-mesto v severni Franciji, RAJNA-drog, ki vleče jambor navzgor

OKOLJE

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

ZLOM GLOBALNEGA PREHRANSKEGA SISTEMA

Inter Academy Partnership (IAP) je po treh letih dela v novembru 2018 izdal Per review poročilo, ki so ga raziskovalci strnili v en sam stavek: »Globalni prehranski sistem je zlomljen.«

Bodite pozorni, ne, da je prehranski sistem pred zlomom, ampak da je že zlomljen! Toda IAP ni kar neka družina okoljskih aktivistov, pač pa zelo resno združenje, ki globalno povezuje 130 nacionalnih akademij znanosti in medicine. Poglejmo si njihove ključne ugotovitve. V poročilu beremo, da se soočamo z najbolj strahotno asimetrijo sveta, na eni strani strada 820 milijonov ljudi, tretjina svetovnega prebivalstva pa je nedohranjena. Na drugi strani pa stoji množica 600 milijonov debelih in kar dve milijardi, ki imajo prekomerno telesno težo. Kaj klavna izbira za človeka, ali umreš zaradi lakote ob prazni mizi ali pa zaradi obilja zastrupljene industrijske hrane. Vendar ne gre zgolj za izbiro med tema dvema skrajnima možnostma, ki obe povzročata velike zdravstvene probleme. Zdajšnji prehranski sistem je hkrati odgovoren najmanj za tretjino izpustov toplogrednih plinov. Morda vam pove več podatkov, da so izpusti industrijskega kmetijstva večji kot vsi izpusti transportov (avtomobili, tovornjaki, železnice, ladje, letala), ogrevanja, razsvetljave in klimatskih naprav! Vse te strahotne emisije pa povratno vplivajo na klimo planeta in povzročajo hude probleme v proizvodnji hrane skozi izredne vremenske ujme, poplave in suše. Opravka imamo s tipično pozitivno povratno zvezo, kjer en pojav pospešuje drugega, kar vodi v zlom sistema kot celote. Ob vseh teh dejstvih pa svet zavrne kar tretjino proizvedene hrane! Norost!

Eden izmed avtorjev poročila IAP, dr. Tim Benton, profesor populacijske ekologije na Univerzi Leeds, je zapisal: »Družbeni stroški uničenega zdravja ljudi in zloma ekosistemov daleč presegajo dobičke, ki jih grabi velekapital prehranske industrije!« Kdo to razliko plačuje, je jasno, prevarano ljudstvo, ki naseda propagandi o ceneni hrani, ki svet rešuje pred lakoto. Vendar ni vse v denarju, s katerim si bogataši na račun množic polnijo svoje požrešne vampe, bistveni problem je v tem, da z denarjem ne moremo rešiti propadajočih ekosistemov in njihovih storitev. Rešitev lahko prinese le odločitev ljudstva, da se odpove malce bolj kompliciranemu samomoru človeštva, h kateremu nas vodi profitni motiv elit. Temeljna odločitev ljudstva bi morala biti usmerjena k zmanjšanju porabe mesa in mlečnih izdelkov! Da pa ne bi solili pameti tujini, si poglejmo porazno stanje v Sloveniji.

Tam, kjer je zemlja obdelana, se šopiri koruza, ki zaseda skoraj polovico vseh obdelovalnih površin.

Namesto stoterih cvetov cveti le eden, koruzni. Obširne monokulture koruze segajo do obzorja in za seboj puščajo pol leta golo zemljo, ki je izpostavljena eroziji. Zato Slovenija vsako leto nepovratno izgubi za prostornino Šmarne gore prsti! Namesto prehrane za ljudi zemljo zaseda hrana za živali. Pri nas se samooskrba povečuje le pri mesu, mleku in jajcih. Živinorejske kmetije so leta 2016 v povprečju redile 7,5 glave velike živine na kmetijo, četrtno več kot leta 2000. Poglejmo številke za leto 2018: 480.000 goved, 257.000 prašičev, 6,4 milijona glav perutnine in 130.000 ovac. Ta množica živali je

preštevilna za kapaciteto naravnega okolja, zato velik delež krme uvažamo. Mimogrede, za živalsko krmo ne velja prepoved uvoza gensko spremenjene hrane! Hkrati pa poteka še proces povečevanja posesti, kajti delež kmetij, ki redijo več kot 30 glav velike živine, se je v letih od 2000 do 2016 povečal za 1,5-krat. Koncentracija posesti pa vodi v še večjo industrializacijo in kemizacijo kmetijstva z vsemi posledicami za naravo in zdravje človeka. Tudi sistem subvencij v celoti podpira to polomijo, saj 80 % vsega denarja pobere 20 % največjih kmetij. Vendar so tudi te na daljši rok nesposobne tržne konkurence iz tujine, saj bodo slej kot prej klonile pod bremenom kreditov. V ZDA je površinski limit preživetja farme približno 300 ha, kar je nepredstavljivo za naše razmere. V Belgiji pa so banke zarubile že polovico kmetij, ki so se usmerile v pridelavo mleka, vendar gospodarjem milostno dopuščajo, da lahko še kmetujejo.

Nekoč v Jugoslaviji je Slovenija pridelala okrog 480.000 ton krompirja, danes pokriva s 140.000 tonami le 46 % lastnih potreb. Tudi sicer imamo pri zelenjavi nekako 33-odstotno samooskrbo. Skratka, dobro polovico potrebne hrane uvažamo, kar postaja že resno vprašanje nacionalne varnosti. Kot začimbo pa letno po njivah potrosimo 1200 ton pesticidov, vendar je to le uradna številka, kajti obilnega črnega uvoza strupov statistika ne zajema. Poleg pesticidov pa k izgubi biotske pestrosti žuželk, predvsem metuljev, svoje prispeva tudi polivanje gnojevke po travnikih, s katerih izginjajo cvetlice. Tudi čebele stradajo!

Vsi naštetih podatki so v popolnem nasprotju z govoričenjem politikov o nujnosti večje samooskrbe. Temelj samooskrbe naroda so namreč male kmetije, ki izumirajo. V zadnjih desetih letih je propadlo 16.000 malih kmetij! Taka uničenja malih kmetov slovenski narod poprej v zgodovini še ni doživel.

« Kaj klavna izbira za človeka, ali umreš zaradi lakote ob prazni mizi ali pa zaradi obilja zastrupljene industrijske hrane. Vendar ne gre zgolj za izbiro med tema dvema skrajnima možnostma, ki obe povzročata velike zdravstvene probleme. Zdajšnji prehranski sistem je hkrati odgovoren najmanj za tretjino izpustov toplogrednih plinov.

Po kratkem seznanjanju s stanjem slovenskega kmetijstva se povrnimo k poročilu IAP. Raziskovalci, ki so sodelovali, retijo, da je treba takoj vzpostaviti radikalno drugačen globalni prehranski sistem, če hočemo preživeti. Ta mora temeljiti na popolnoma spremenjenem sistemu kmetovanja, s poudarkom na zmanjšanju proizvodnje predvsem rdečega mesa. Ob tem nihče od sodelujočih v raziskavi ne omenja vegetarijanstva ali veganstva, temveč apelirajo le na močno zmanjšanje potrošnje mesa. Ponudba industrije vedno sledi povpraševanju. Eden iz

med vodilnih v IAP Joachim von Braun pravi: »Prehranski sistem nas je pustil na cedilu! Na potezi so politiki, da temeljito reformirajo kmetijske tehnologije in spremenijo vedenje potrošnikov.«

Spominjam se leta 2015, ki je bilo razglašeno za mednarodno leto prsti. Cilj naj bi bil polno zavedanje pomena rodne prsti za prehransko varnost človeštva in za uspešno prilagoditev na klimatske spremembe. Boljše varovanje prsti bi povečalo zajemanje ogljika v tla in s tem zmanjšalo koncentracijo CO₂ v ozračju, pripomoglo bi k obnovi rodnosti prsti in povečanju pridelka ter manjši porabi vode in agrokemičnih sredstev. Takratne študije so navajale strašljivo grožnjo, ki kot Damoklejev meč visi nad človeštvom: okrog 40 % kmetijskih površin je resno degradiranih in s tem tempom bomo v naslednjih šestdesetih letih, torej v času dveh generacij, na planetu uničili ves zgornji ustroj tal. Ali se zavedamo, da za nastanek enega centimetra prsti narava potrebuje nekaj stoletij? Ali dojemamo, da nas le nekaj centimetrov prsti loči od katastrofalne svetovne lakote? Ne, vsaj pri nas ne, kajti še vedno stavimo na živinorejo, na meso, ki se v večini izvažuje, ne pa na zadostno in kvalitetno rastlinsko prehrano ljudi. Morda vas predrami podatek, da za 1 kilogram govedine potrebujemo 20 kg žit. Vprašajmo se, koliko ljudi prehranimo z 20 kg žit in koliko z 1 kg govedine? Kljub vsem opozorilom se agronomija industrijskega kmetijstva obnaša kot sveta krava. Jasno, saj zadaj stojijo korporacije, ki so si prilastile države, podkupile politike in zasužnjile ljudi, tako kmeta kot meščana. Zato je odločitev v vaših rokah. □

Ustvarjamo ...

Vse, kar delamo, delamo za dobro ljudi.

Kakovost je temelj naše predanosti bolnikom in našega odnosa do zdravja. Naše delovanje temelji na dolgoletnem znanju in izkušnjah, medsebojnem zaupanju, vključevanju in spoštovanju različnosti ter na najvišjih etičnih vrednotah.

Stalna vlaganja v raziskave, inovacije in napredek proizvodnje omogočajo, da doma in po svetu ponujamo visokokakovostna, varna ter cenovno dostopna zdravila. Z dolgoročno načrtovanim razvojem zagotavljamo pogoje za nova delovna mesta in izobraževanje ter napredovanje strokovnjakov v vrhunske znanstvenike.

Kot odgovoren delodajalec skrbimo za razvoj zaposlenih, odgovoren odnos s lokalnimi skupnostmi ter trajnostni razvoj okolja.

Lek je cenjen član Novartisa, vodilne svetovne družbe v farmacevtski industriji.

... boljše življenje za vse.

član skupine Sandoz

